

Kenneth Wapnick, Ph.D.

*THE
HEALING POWER
OF
KINDNESS*

VOLUME TWO

Forgiving Our Limitations

THE PRACTICE OF *A COURSE IN MIRACLES*

Foundation for
A COURSE IN MIRACLES®

Η θεραπευτική δύναμη της καλοσύνης

2ος ΤΟΜΟΣ : Συγχωρώντας τους περιορισμούς μας

Kenneth Wapnick, Ph.D.

Μετάφραση: Φανή Μυλωνά

Διόρθωση: Ζαχαρούλα Κάττουλα– Κουντουριώτη

Γενική Επιμέλεια - Διόρθωση: Άννα-Σμαράγδα Παπανικολάου

**Δακτυλογράφηση: Δέσποινα Ξυνοπούλου, Πελαγία Παυλίδου,
Μανουέλα Σαρηγιάννη**

Πρόλογος

Το βιβλίο αυτό βασίζεται σε δύο εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν στο Ίδρυμα, με θέματα: «Οι Σκιές του Περιορισμού» και «Είναι γλυκιά η χρήση των αντιξοοτήτων». [1] Τα πρακτικά έχουν υποστεί επεξεργασία για να βελτιωθεί η αναγνωσιμότητα τους· ωστόσο, όπως συμβαίνει με όλα τα βιβλία αυτής της σειράς για την εξάσκηση των Μαθημάτων Θαυμάτων, έχει διατηρηθεί ο σχετικά ανεπίσημος χαρακτήρας τους. Ορισμένες ερωτήσεις από τα εργαστήρια έχουν ενσωματωθεί στη γενική συζήτηση, ενώ έχει προστεθεί νέο υλικό για την περαιτέρω ανάπτυξη ορισμένων σημείων. Όπως και με το «Απαλλαγή από την επίκριση» — τον πρώτο τόμο της σειράς «Η Θεραπευτική Δύναμη της Καλοσύνης» — ελπίζω ότι το παρόν βιβλίο θα ενθαρρύνει τους μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων να είναι πιο ευγενικοί και πιο τρυφεροί με τον εαυτό τους και τους άλλους. Με αυτόν τον τρόπο, βαδίζουμε στο ευγενικό μονοπάτι που θεραπεύει το νου μας και μας οδηγεί στην εστία.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Διευθύντρια Εκδόσεων του Ιδρύματος, Rosemarie LoSasso, που συνεχίζει να είναι μια τόσο πιστή «ποιμένας» των βιβλίων μου στο ρόλο της ως επιμελήτρια. Αυτό το τελευταίο βιβλίο δεν είναι παρά μια ακόμη απόδειξη των πολλών υπέροχων ετών της ευσυνείδητης αφοσίωσής της στα Μαθήματα Θαυμάτων και στο έργο του Ιδρύματος.

[1] Τα εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2003 και τον Σεπτέμβριο του 2004 και είναι διαθέσιμα σε CD.

Εισαγωγή

Το θέμα αυτού του βιβλίου προέρχεται από μια πρόταση του κειμένου και μια άλλη από το εγχειρίδιο για δασκάλους:

Συγκεντρώσου μόνο σ' αυτό, και μην ενοχλείσαι που σκιές το περιβάλλουν.
Γι' αυτό ήρθες. (Κ-18.ΙV.2:4-5)

Μην απελπίζεσαι λοιπόν λόγω των περιορισμών. Είναι η λειτουργία σου ν' αποδράσεις από αυτούς, αλλά όχι να είσαι χωρίς αυτούς. (Εγχ.-26.4:1-2)

Και οι δύο προτάσεις έχουν το ίδιο βασικό περιεχόμενο ή νόημα, αλλά η εστίαση τους διαφέρει. Η πρώτη επικεντρώνεται στην ιδέα των σκιών, συγκεκριμένα στη γεμάτη αγάπη οδηγία του Ιησού, να μη μας ενοχλεί η παρουσία τους μέσα μας· η δεύτερη επικεντρώνεται στην ιδέα των περιορισμών και στη γεμάτη αγάπη οδηγία του Ιησού να μην απελπιζόμαστε εξ αιτίας τους. Η πρώτη δήλωση, ωστόσο, αφορά την παρουσία μας σε μια σχολική τάξη που είναι ο κόσμος ώστε να μπορούμε να μαθαίνουμε· η δεύτερη για να διδάξουμε. Ωστόσο, ο Ιησούς τονίζει ότι η διδασκαλία και η μάθηση είναι το ίδιο, και στην πρώτη σελίδα του εγχειριδίου αναφέρεται: «Διδάσκω σημαίνει εκδηλώνω» (Εγχ.-Εισ.2:1). Ωστόσο, δεν μπορούμε να εκδηλώσουμε κάτι που δεν έχουμε μάθει· και μόλις μάθουμε κάτι αναπόφευκτα το διδάσκουμε. Σε αντίθεση με αυτό που πιστεύει ο κόσμος, τα Μαθήματα Θαυμάτων θεωρούν ότι τόσο η διδασκαλία όσο και η μάθηση δεν έχουν καμία σχέση με το σώμα ή τον εγκέφαλο, αλλά αφορούν αποκλειστικά την ψυχική μας κατάσταση. Αφού ο νους του Υιού του Θεού είναι ένας, ό,τι μαθαίνουμε το μαθαίνουμε για όλους και ό,τι διδάσκουμε το διδάσκουμε σε όλους.

Αν και η διδασκαλία και η μάθηση είναι το ίδιο, η έμφαση που δίνεται σε κάθε μία διαφέρει και αυτό θα αντικατοπτριστεί στη συζήτησή μας. Ξεκινάμε μιλώντας για το τι σημαίνει να ζούμε σε έναν κόσμο, που αποτελεί μία σχολική τάξη στην οποία μαθαίνουμε τα μαθήματα συγχώρεσης του Αγίου Πνεύματος, και καταλήγουμε συζητώντας το ρόλο μας, ως όργανα δια των οποίων διδάσκει το Άγιο Πνεύμα. Σε όλο το βιβλίο, το ενοποιημένο θέμα θα είναι οι σκιές των περιορισμών του εγώ που συνιστούν τα συλλογικά και προσωπικά μας συστήματα σκέψης, οι οποίες μεταμορφώνονται από όργανα καταδίκης του εγώ σε μέσα σωτηρίας του Αγίου Πνεύματος.

1. Οι σκιές των περιορισμών: Περιορίζοντας το Απεριόριστο.

Δεν μπορούμε να μιλήσουμε ουσιαστικά για το περιορισμένο χωρίς πρώτα να έχουμε κατανοήσει σε τι αντιδρά, και γι' αυτό ξεκινάμε με μια συζήτηση για το απεριόριστο. Ο Θεός είναι Τέλεια Αγάπη και Ενιαιότητα, ένα Άπειρο Ον Ολότητας και Πληρότητας. Μέσα σε Αυτόν δεν υπάρχει περιορισμός, πράγμα που σημαίνει ότι δεν υπάρχει διαχωρισμός, διαφοροποίηση, διάκριση – μόνο τέλεια Αγάπη. Η φύση της πραγματικότητας, επομένως, είναι απεριόριστη, καθώς, όπως αναφέρει το βιβλίο ασκήσεων, δεν υπάρχει σημείο όπου ο Πατέρας τελειώνει και ο Υιός αρχίζει ως κάτι ξεχωριστό από Αυτόν (Ασκ.-ΜΙ.132.12-4). Ωστόσο, όταν υπάρχει διαχωρισμός, υπάρχει και περιορισμός, καθώς ο διαχωρισμός περιορίζει το απεριόριστο. Για παράδειγμα, υπάρχουν όρια στη σχέση μου μαζί σας, επειδή είμαστε διαχωρισμένοι - ξεχωριστές προσωπικότητες που κατοικούν σε ξεχωριστά σώματα· επί πλέον, οι ανάγκες είναι ενσωματωμένοι περιορισμοί που τονίζουν τις διαφορές μεταξύ μας.

Με άλλα λόγια, το να γεννηθεί κανείς σε αυτόν τον φυσικό κόσμο είναι ένας περιορισμός. Αντιθέτως με τον πρώτο νόμο του χάους του εγώ, ότι υπάρχει ιεραρχία στις ψευδαισθήσεις (Κ-23.II.2:3), το σύστημα σκέψης του Αγίου Πνεύματος βασίζεται στην αρχή ότι δεν υπάρχει ιεραρχία στις ψευδαισθήσεις, και επομένως ούτε ιεράρχηση στους περιορισμούς. Έτσι, μία ψευδαίσθηση είναι μία ψευδαίσθηση· ένας περιορισμός είναι ένας περιορισμός. Είτε είναι μεγάλος, είτε είναι μικρός, τα πάντα εδώ παραμένουν ένας περιορισμός.

Επιπλέον όλοι οι περιορισμοί έχουν σκοπό. Είτε αυτοί είναι σημαντικοί, είτε ήσσονος σημασίας, παραμένουν αναπόσπαστο μέρος του σκοπού του εγώ, να αντικαταστήσει την απεριόριστη πραγματικότητα με το διαχωρισμό, υπό τη μορφή ενός κόσμου μεμονωμένων όντων περιορισμένων από την ίδια τους τη φύση. Ο Ιησούς αποκαλύπτει αυτόν τον τελικό σκοπό των σωμάτων στη στρατηγική του εγώ:

Είναι μόνο η επίγνωση του σώματος που κάνει την αγάπη να φαίνεται περιορισμένη. Γιατί το σώμα είναι ένα όριο στην αγάπη. Η πίστη στην περιορισμένη αγάπη ήταν η προέλευσή του, και φτιάχτηκε για να περιορίζει το απεριόριστο. Μην σκεφτείς ότι αυτό είναι απλώς αλληγορικό, γιατί αυτό φτιάχτηκε για να περιορίζει εσένα. (Κ-18.VIII.1:1-4).

Ένας από τους στόχους των Μαθημάτων Θαυμάτων είναι να μας διδάξει τη σημασία του σκοπού και στο παραπάνω απόσπασμα ο Ιησούς μας παρουσιάζει μια δήλωση σκοπού λέγοντας ότι, το σώμα δημιουργήθηκε για να περιορίσει το απεριόριστο. Ο Ιησούς έλεγε στην Helen και σε όλους εμάς ότι «δεν μιλάω με αλληγορίες σύμβολα ή μεταφορές, αλλά σας λέω πολύ

συγκεκριμένα ότι το σώμα δημιουργήθηκε για να περιορίσει το απεριόριστο». Αφού το απεριόριστο είναι η αγάπη, το σώμα δημιουργήθηκε για να περιορίσει την αγάπη. Όμως ο σκοπός των σωμάτων μπορεί να αλλάξει:

Φτιαγμένο για να φοβάται, το σώμα πρέπει να υπηρετήσει τον σκοπό που του δόθηκε. Όμως, μπορούμε ν' αλλάξουμε τον σκοπό στον οποίο υπακούει το σώμα, αλλάζοντας τις σκέψεις μας για την χρησιμότητά του. (Ασκ-ΜΙΙ.5.3:4-5).

Η σκέψη του διαχωρισμού προέρχεται από το νου, και επειδή οι ιδέες δεν εγκαταλείπουν την πηγή τους – μία βασική αρχή των Μαθημάτων – ο νους είναι και το μέρος όπου παραμένουν και οι σκέψεις. Δεν υπάρχει κάτι άλλο εκτός από το νου, όμως ο σκοπός του σώματος είναι να κάνει τη σκέψη του περιορισμού πραγματική. Από τη φύση του, ένα σώμα θέτει όρια — με άλλα λόγια, δύο σώματα δεν μπορούν να καταλαμβάνουν τον ίδιο χώρο ταυτόχρονα, εκφράζοντας σε μορφή το υποκείμενο περιεχόμενο του περιορισμού. Αυτή η τάση για περιορισμό που τονίζει το διαχωρισμό και την ιδιαιτερότητα του εγώ μπορεί να εντοπιστεί σε ορισμένες αρκετά συνηθισμένες εμπειρίες της καθημερινής μας ζωής. Οι παππούδες, για παράδειγμα, συχνά λένε στα εγγόνια τους, ιδιαίτερα όταν αυτά είναι μικρά και υπάρχει ακόμα η ψευδαίσθηση ότι είναι τρυφερά και αθώα «είσαι τόσο αξιολάτρευτος και γλυκός που θέλω να σε φάω!» Αυτό το αίσθημα αναδύεται επίσης όταν κάποιος ερωτεύεται κάποιον άλλο. Θέλεις να καταβροχθίσεις τον αγαπημένο για να πάρεις μέσα σου αυτή τη γλύκα και την αθωότητα, κάτι που πιστεύουμε ότι έχουμε κάνει και με το Θεό, όταν προσπαθήσαμε να καταβροχθίσουμε την Αγάπη Του, τη δημιουργική Του δύναμη και τη ζωή, κάνοντάς τες δικές μας. Και έτσι, ο Ιησούς λέει ότι το σώμα δημιουργήθηκε για να περιορίσει το απεριόριστο – που είναι ο πραγματικός σκοπός του εγώ.

Σε ένα μήνυμα προς την Helen, που ήταν ένα προοίμιο του Τραγουδιού της Προσευχής, ο Ιησούς επέπληξε ευγενικά την γραφέα του, επειδή του ζήτησε συγκεκριμένη βοήθεια. Της είπε ότι, με αυτόν τον τρόπο προσπαθούσε να διαχειριστεί το μη διαχειρίσιμο. Θα μπορούσε ακόμα να είχε πει ότι προσπαθούσε να περιορίσει το απεριόριστο – που ήταν η αγάπη του. Η αγάπη είναι τρομακτική επειδή είναι πανταχού παρούσα, και μέσα της δεν υπάρχει χώρος για ιδιαιτερότητα ή ατομική μοναδικότητα. Επομένως, όλα όσα δημιουργήσαμε για να ορίσουμε τον εαυτό μας χάνουν το νόημά τους μπροστά στην παρουσία της αγάπης, και ως απάντηση σε αυτή την απειλή προσπαθούμε να περιορίσουμε την Αγάπη, κάνοντάς την να μοιάζει με εμάς, δηλαδή να είναι περιορισμένη και συγκεκριμένη.

Η προθυμία μας να απευθυνθούμε στο Άγιο Πνεύμα για συγκεκριμένα αιτήματα, οδήγησε τον Ιησού να υπαγορεύσει το τραγούδι της προσευχής. Είπε στην Helen και σε όλους μας ότι όταν ζητάμε συγκεκριμένη βοήθεια

προσπαθούμε να πάρουμε την απεριόριστη αγάπη Του - που αντικατοπτρίζει την αγάπη του Εαυτού μας – και να την περιορίσουμε προσπαθώντας να βάλουμε ένα πλαίσιο γύρω από την Αγάπη Του, ώστε να μπορούμε να την διαχειριστούμε και να την ελέγξουμε. Το φόβο μας εκφράζουμε όταν ζητάμε συγκεκριμένη βοήθεια, λέγοντάς του έτσι ότι, δεν θέλουμε να βιώσουμε την αγάπη του, όμως θέλουμε να μας πει πού θα πρέπει να πάμε για να αγοράσουμε κάτι που θέλουμε, πώς θα βρούμε μια δουλειά, ή τι πρέπει να κάνουμε για να θεραπεύσουμε το σώμα μας από κάποια ασθένεια. Όλα αυτά τα θέλουμε ώστε να διατηρήσουμε τον περιορισμένο εαυτό μας και το πετυχαίνουμε φέρνοντας τον δικό του απεριόριστο Εαυτό μέσα στα όρια μας.

Αυτό εξηγεί την ενοχή και τη σύγκρουση που συνδέονται με μια σχέση με τον Ιησού. Σε κάποιο επίπεδο γνωρίζουμε ότι προσπαθούμε να αναπαράγουμε και να επαναλάβουμε αυτό που κάναμε αρχικά με τον Δημιουργό μας – προσπαθούμε να χειραγωγήσουμε τον Ιησού φέρνοντας την απεριόριστη αγάπη Του στην περιορισμένη ψευδαισθήσή μας, όπως φαίνεται στις προσπάθειες των ανθρώπων ανά τους αιώνες να μετατρέψουν το Θεό σε κάτι απτό και υλικό – ένα Πρόσωπο που βρίσκεται εκεί ειδικά για αυτούς.

Όποτε νιώθεις τον πειρασμό να επισημάνεις αυτό που θεωρείς περιορισμό, έλλειψη ή ελάττωμα, κάτι που σε κάνει να νιώθεις φτωχός σε σύγκριση με τον πλούτο κάποιου άλλου (οικονομικά, ικανότητες, ομορφιά, νεότητα ή αθωότητα), να έχεις υπόψη σου ότι το μόνο που καταφέρνεις είναι να μετατρέπεις αυτόν τον περιορισμό σε μια πραγματικότητα γεμάτη πόνο, βάσανα, απώλεια και θυσία — κάποιοι χάνουν, άλλοι κερδίζουν. «Ο θεμέλιος λίθος πάνω στον οποίο στηρίζεται η σωτηρία» μας λέει ο Ιησούς, είναι η «αναγέννηση της ιδέας ότι, κανείς δεν μπορεί να χάσει για να κερδίσει κάποιος άλλος» (Κ-25.VII.12:7), διορθώνοντας την άποψη του εγώ για τη σωτηρία, που είναι ότι για να κερδίσει ο ένας πρέπει να χάσει ο άλλος – ή ο ένας ή ο άλλος. Αυτή η αρχή του εγώ γίνεται αναπόσπαστο μέρος της φύσης του διαχωρισμένου Υιού. Η Υιότητα διαχωρίζεται – δεν είναι πλέον απόλυτη, καθολική ή ενοποιημένη – αλλά διαιρεμένη σε κατηγορίες και στρατόπεδα: στους επιτυχημένους και τους αποτυχημένους, στους καλούς και τους κακούς, αυτούς που έχουν ικανότητες και αυτούς που δεν έχουν.

Για το εγώ, τα σώματά μας υπηρετούν τον πιο σημαντικό σκοπό: αποδεικνύουν ότι, η περιορισμένη αγάπη είναι η πραγματικότητα· πράγματι, αυτός ο περιορισμός είναι πραγματικότητα – που είναι ένας άλλος τρόπος να πει κανείς ότι ο διαχωρισμός είναι πραγματικότητα. Αυτό το σημείο το τονίζω λόγω του πειρασμού, στον οποίο σχεδόν πάντα υποκύπτουμε, να επικεντρωνόμαστε σε συγκεκριμένους περιορισμούς. Με αυτόν τον τρόπο επικυρώνουμε τον πρώτο νόμο του χάους του εγώ, ότι υπάρχει ιεραρχία στις ψευδαισθήσεις. Αντίθετα, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι η ίδια η ύπαρξή μας σε ένα σώμα αποτελεί περιορισμό, μια σκιά της σκέψης του περιορισμού. Δεν ερχόμαστε σε επαφή

με αυτή τη σκέψη, επειδή δεν ερχόμαστε σε επαφή με το νου, καθώς αντιλαμβανόμαστε μόνο τη σωματική και ψυχολογική εμπειρία που συνδέεται άμεσα με το να είμαστε ένα σώμα.

Ωστόσο, το πώς συμπεριφερόμαστε στο σώμα μας αποκαλύπτει τι πιστεύουμε ότι έχουμε κάνει με το νου μας. Οτιδήποτε κάνει το σώμα που διαχωρίζει, περιορίζει, κρίνει ή επιδιώκει την ιδιαιτερότητα, μας αποκαλύπτει ότι έχουμε επιλέξει το σύστημα σκέψης του διαχωρισμού, του περιορισμού, της κρίσης και της ιδιαιτερότητας – το σύστημα σκέψης του εγώ. Το μόνο που χρειάζεται να κάνουμε για να μάθουμε ποιον δάσκαλο έχουμε επιλέξει – Άγιο Πνεύμα ή εγώ - είναι να δώσουμε προσοχή σε αυτά που φαίνεται να κάνει το σώμα μας. Χρησιμοποιώ τη λέξη «φαίνεται», επειδή στην πραγματικότητα το σώμα δεν κάνει τίποτα. Είναι ο νους ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις επιλογές του τις οποίες εκφράζει μέσω του σώματος – προβολή του νου. Το πρόβλημα δεν είναι ποτέ το σώμα ή οι περιορισμοί του, αλλά το τι κάνουμε με αυτούς τους περιορισμούς. Γι αυτό όταν μας ενοχλούν ή μας αναστατώνουν οι περιορισμοί – κάτι για το οποίο μας προειδοποιεί ο Ιησούς στις δύο παραπάνω δηλώσεις – κάνουμε ακριβώς αυτό που θέλει το εγώ εστιάζοντας την προσοχή μας σε αυτό που δεν έχει νου, στο σώμα, ώστε να μην επιστρέψουμε ποτέ εκεί όπου βρίσκεται πραγματικά το πρόβλημα του περιορισμού, δηλαδή στην απόφαση του νου. Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι ο σκοπός του Ιησού στα Μαθήματα Θαυμάτων είναι να μας κάνει συνειδητούς και όχι ασυνείδητους. Το εγώ πήρε την αρχική σκέψη του νου περί περιορισμού και την προστάτευσε μέσω της προβολής, φτιάχνοντας έναν περιορισμένο κόσμο με περιορισμένα σώματα. Αυτή η δυναμική μας κάνει να ξεχνάμε ότι εμείς ως νόες που παίρνουν αποφάσεις, φτιάξαμε κυριολεκτικά τον κόσμο. Τώρα έχουμε επίγνωση μόνο της εμπειρίας μας ως ένα περιορισμένο, ατελές σώμα σε έναν περιορισμένο ατελή κόσμο. Χωρίς καμία ανάμνηση για το πώς φτάσαμε ως εκεί.

Το να προσπαθούμε να βελτιώσουμε το σώμα ή να το τελειοποιήσουμε, είναι ακριβώς το ίδιο λάθος με το να προσπαθούμε να καλυτερεύσουμε τον κόσμο ή να τον τελειοποιήσουμε, επειδή και τα δύο έχουν δημιουργηθεί για να κάνουν το τέλειο ατελές και να περιορίσουν το απεριόριστο. Επομένως, αν δεν αλλάξετε την πηγή του κόσμου, δηλαδή την απόφαση του νου να ταυτιστεί με το εγώ και όχι με το Άγιο Πνεύμα, τίποτα από όσα κάνετε για να βελτιώσετε τον κόσμο ή το σώμα, δεν θα λειτουργήσει, τουλάχιστον όχι μόνιμα, γιατί δεν θα έχετε αναιρέσει την ατελή και περιορισμένη ενοχή που είναι η πηγή της ατέλειας και του περιορισμού. Έτσι, ο σκοπός των Μαθημάτων είναι να μας κάνει να επιστρέψουμε στην πηγή του περιορισμού, ώστε να κάνουμε μια διαφορετική επιλογή, να επιλέξουμε τη Φωνή που εκφράζει το απεριόριστο αντί να επιλέγουμε συνεχώς και να ταυτιζόμαστε με τη φωνή που εκφράζει το περιορισμένο.

Όταν προσπαθούμε να αλλάξουμε το σώμα ή τον κόσμο, κάνουμε ακριβώς αυτό που θέλει το εγώ. Γιατί να προσπαθήσω να διορθώσω το σώμα μου ή τον κόσμο αν δεν πιστεύω ότι υπάρχει κάτι που χρειάζεται να διορθωθεί; Ένας ατελής και περιορισμένος κόσμος αντανακλά την βαθύτερη σκέψη της ατέλειας και του περιορισμού – η οποία, περιττό να πούμε, είναι υπέροχη για το εγώ, γιατί αυτό που είναι ατελές, είναι τέλειο για τα διαστρεβλωμένα μάτια του. Ο κόσμος όχι μόνον αντανακλά αυτή την ατέλεια, αλλά την προστατεύει κιόλας. Έχοντας ξεχάσει ότι εμείς δημιουργήσαμε τον κόσμο, αντιλαμβανόμαστε μόνον έναν κόσμο που φαίνεται να είναι ανεξάρτητος από το νου. Όλοι μας έχουμε μάθει να πιστεύουμε – συνειδητά ή ασυνειδήτα – ότι γεννηθήκαμε σε έναν κόσμο που προϋπήρχε και θα συνεχίσει να υπάρχει μετά τον θάνατό μας. Τίποτα από αυτά δεν είναι αλήθεια. Εμείς - το μέρος του νου μας που παίρνει αποφάσεις - δημιουργήσαμε τον κόσμο που δεν έχει ποτέ απομακρυνθεί από την πηγή του στον συλλογικό νου.

Όπως θα δούμε επανειλημμένα, αν δεν αλλάξουμε τον βαθύτερο σκοπό του κόσμου, αλλά αντιθέτως προσπαθήσουμε να αλλάξουμε τη σκιά, θα καταλήξουμε απλώς να αντικαταστήσουμε τη μία σκιά με μια άλλη· και τότε η πηγή της σκιάς – η απόφαση του νου να παραμείνει ατελής και περιορισμένος – θα παραμείνει ανέπαφη. Στο κείμενο διαβάζουμε για την πλάνη που ενυπάρχει όταν θεωρούμε το σώμα ως κάτι πραγματικό και ως αντικείμενο των κρίσεών μας:

Αυτό το οποίο εσύ μισείς και φοβάσαι και απεχθάνεσαι και θέλεις, το σώμα δεν το γνωρίζει. Εσύ το στέλνεις να ψάξει για διαχωρισμό και να είναι διαχωρισμένο. Και μετά το μισείς, όχι γι' αυτό που είναι, αλλά για τις χρήσεις τις οποίες εσύ του επέβαλλες. Ζαρώνεις εξ αιτίας αυτών που (το σώμα) βλέπει και ακούει, και μισείς την ευπάθεια και μικρότητά του. Και απεχθάνεσαι τις πράξεις του, αλλά όχι τις δικές σου. Αυτό βλέπει και ενεργεί για σένα. Ακούει την φωνή σου. Και είναι ευπαθές και μικρό κατά την επιθυμία σου. Φαίνεται να σε τιμωρεί, και έτσι ν' αξίζει το μίσος σου για τους περιορισμούς που συνεπάγεται για σένα. Όμως, εσύ το έχεις κάνει να είναι ένα σύμβολο για τους περιορισμούς που θέλεις ο νους σου να έχει και να βλέπει και να διατηρεί. (K-28.VI.3)

Σκοπός του Ιησού, κατά συνέπεια, είναι να μας βοηθήσει να καταλάβουμε ότι οι εξωτερικοί περιορισμοί μπορούν να υπηρετήσουν ένα διαφορετικό σκοπό αν τους εναποθέσουμε στα χέρια του. Ο σκοπός του εγώ για έναν ατελή και περιορισμένο κόσμο και σώμα, είναι να μας εμποδίσει να επιστρέψουμε στο νου. Ο σκοπός του Ιησού είναι να μας διδάξει πώς να χρησιμοποιούμε τον κόσμο και το σώμα, ώστε να μας οδηγούν στο νου, όπου εκεί μπορούμε να επιλέξουμε τη Φωνή που μας μιλάει για το απερίοριστο αντί για τον περιορισμό – ακόμα μια φορά, η μετάβαση από την έλλειψη συνειδητότητας στην επίγνωση. Αυτή είναι η σημασία της προειδοποίησής του: «Μην ανησυχείς που

σε περιβάλουν οι σκιές. Γι αυτό ήρθες». Όταν αναστατώνεσαι με τις σκιές – τα λάθη σου, τις ανεπάρκειες, τις ασθένειες, τις κακοποιήσεις του παρελθόντος – απλώς κάνεις τις σκιές πραγματικές.

Το να ζητάς βοήθεια από τον Ιησού σημαίνει - και, σύμφωνα με τη διδασκαλία του, αυτό μόνο σημαίνει - ότι θα σε βοηθήσει να συνειδητοποιήσεις ότι αυτό με το οποίο ταυτίζεσαι δεν είναι παρά μια σκιά. Αυτοί που βρίσκονται στον ορθό νοο δεν προσπαθούν να αλλάξουν τη σκιά επειδή αναγνωρίζουν ότι είναι ένα τίποτα. Όταν περπατάς και βλέπεις μία σκιά αναγνωρίζεις ότι δεν έχει ουσία από μόνη της, γιατί οφείλεται στην απουσία φωτός. Με άλλα λόγια, οι σκιές του νοο είναι παρούσες επειδή αποφασίσαμε ενάντια στο φως του Αγίου Πνεύματος και ο Ιησούς μας βοηθάει να αναγνωρίσουμε ότι, όλα όσα μας ταλαιπωρούν, μας ενοχλούν ή μας αναστατώνουν – είτε στον κόσμο γενικά, είτε στον προσωπικό μας κόσμο – είναι σκιές μιας απόφασης να απομακρυνθούμε από το φως. Επομένως, αυτό που πρέπει να αλλάξεις είναι η απόφαση όχι η σκιά.

Ο Πλάτωνας το δίδαξε αυτό πριν 2.500 χρόνια. Ο κόσμος δεν το δέχτηκε τότε, ούτε το έχει δεχτεί ακόμα. Τα Μαθήματα Θαυμάτων είναι μια σύγχρονη μορφή Πλατωνισμού που διδάσκει τη διαφορά μεταξύ σκιών και αλήθειας, μεταξύ φαινομένων και πραγματικότητας. Στην πολύ γνωστή Αλληγορία του σπηλαίου, οι φυλακισμένοι που βρίσκονται μέσα στη σπηλιά είναι αλυσοδεμένοι, έτσι ώστε να βλέπουν τον τοίχο μπροστά τους. Πίσω τους βρίσκεται το άνοιγμα της σπηλιάς, το οποίο δεν μπορούν να δουν επειδή η προσοχή τους είναι στραμμένη στον εσωτερικό τοίχο. Έξω από το άνοιγμα της σπηλιάς ο ήλιος λάμπει, πίσω από αυτούς που πηγαινοέρχονται κατά μήκος του δρόμου. Οι φυλακισμένοι, ωστόσο, βλέπουν μόνο τις σκιές αυτών που πηγαινοέρχονται έξω στον δρόμο, πάνω στο τοίχο μπροστά τους. Επειδή δεν μπορούν να γυρίσουν για να κοιτάξουν πίσω τους, πιστεύουν ότι αυτό που βλέπουν είναι πραγματικό. Το μήνυμα του Ιησού, που είναι επέκταση του μηνύματος του Πλάτωνα, είναι να μην ενοχλούμαστε από τις σκιές, διότι αυτό θα τους έδινε μια εξουσία, δύναμη και πραγματικότητα που δεν έχουν.

Κάθε φορά που μας αναστατώνει κάτι στον κόσμο, δεν κάνουμε κάτι άλλο από το να επιτρέπουμε στον εαυτό μας να ενοχλείται από τις σκιές. Δεν έχει σημασία αν αναστατωνόμαστε από κάτι που το θεωρούμε σημαντικό ή ασήμαντο – η αγαπημένη μας μετοχή έχασε μισό πόντο, ένας αγαπημένος μας έχει καρκίνο ή η ομάδα μας του μπέιζμπολ έχασε. Αν η ειρήνη μας καταστραφεί, διαταραχτεί η απειληθεί με οποιονδήποτε τρόπο, τότε υποκύπτουμε στην επιθυμία του εγώ να μας ταραξουν οι σκιές.

Το σώμα έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι εξαιρετικά ευαίσθητο σε κάθε είδους ερεθίσματα, σωματικά και ψυχολογικά, και αντιδρούμε σε όλα αυτά ανταποκρινόμενοι στις σκιές σαν να ήταν πραγματικές. Αν και το σώμα μπορεί

να αντιδράσει κατάλληλα σε οτιδήποτε συμβαίνει γύρω του, αλλά και μέσα του, όταν ενώνεσαι νοερά με τον Ιησού πάνω από το πεδίο της μάχης και κοιτάς κάτω, συνειδητοποιείς ότι το ίδιο το σώμα είναι μια σκιά που αντιδρά σε άλλες σκιές, μια ψευδαίσθηση που αντιδρά σε ψευδαισθήσεις – πράγμα που σημαίνει ότι δεν συμβαίνει τίποτα. Όταν ο Ιησούς θέτει στα Μαθήματα την ρητορική ερώτηση αν οι σκέψεις είναι επικίνδυνες, η απάντησή Του είναι: «Ναι, για τα σώματα είναι» (Κ-21.VIII.1:1). Όσο ταυτίζομαι με το σώμα μου, ό,τι συμβαίνει γύρω μου – ό,τι σκέφτονται και κάνουν οι άλλοι – σίγουρα έχει επίδραση επάνω μου. Οι περιορισμοί των άλλων ενισχύουν τους δικούς μου – το σώμα ενός άλλου, που είναι ήδη μια περιορισμένη έκφραση του εγώ, επηρεάζει το δικό μου που είναι επίσης μια περιορισμένη του έκφραση. Το πρόβλημα δεν είναι η μορφή που παίρνουν οι σκιές του περιορισμού, αλλά η απόφαση του νου να είναι με το εγώ αντί με το Άγιο Πνεύμα και να ταυτίζεται με την ιδέα της περιορισμένης αγάπης αντί να αφυπνιστεί στην πραγματικότητα της απεριόριστης αγάπης.

Όταν νοιώθετε την παρόρμηση να αναστατωθείτε από οτιδήποτε, είναι σημαντικό να θυμάστε ότι δεν πρέπει να αναστατώνεστε από το συγκεκριμένο γεγονός. Θα πρέπει όμως να αναστατώνεστε από το γεγονός ότι βρίσκεστε εδώ ή νομίζετε ότι βρίσκεστε εδώ, διότι αυτός είναι ο αρχικός περιορισμός που αντιπροσωπεύει την επιλογή του νου να υπάρχει σε έναν εφιάλτη περιορισμού, αντί να αφυπνιστεί στην απεριόριστη ελευθερία. Το να είμαστε αναστατωμένοι που βρισκόμαστε εδώ, τουλάχιστον εστιάζει την προσοχή μας στο νου – στη δύναμη που έχει ο επιλογέας να επιλέγει. Και στο ότι μπορούμε να κάνουμε κάτι γι αυτό.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ένα θετικό στοιχείο των περιορισμών μας είναι ότι, μπορούν χρησιμοποιηθούν για να μας επαναφέρουν από την έλλειψη συνειδητότητας στην επίγνωση. Όταν είμαστε συνειδητοί – και ταυτιζόμαστε με το νου ως το παν – επιστρέφουμε στον επιλογέα ο οποίος βλέπει τις τρομερές συνέπειες της επιλογής να ζούμε με τον περιορισμό, ενώ θα μπορούσαμε πολύ εύκολα να είχαμε επιλέξει το απεριόριστο. Ωστόσο, πρέπει να δούμε καθαρά ότι η κατάσταση του νου μας – τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο – είναι άμεση συνέπεια της απόφασης του νου. Κάναμε το σώμα να είναι ατελές, να αρρωσταίνει και να αποτυγχάνει· φτιάξαμε τον κόσμο να είναι ατελής και να αποτυγχάνει· κάναμε τις σχέσεις, τους κυβερνητικούς ηγέτες, τις μηχανές, ακόμα και τα καιρικά φαινόμενα να αποτυγχάνουν. Πράγματι, κάναμε τα πάντα να αποτυγχάνουν, κάτι που μας οδηγεί στο να πιστεύουμε ότι το πρόβλημα είναι εξωτερικό και απαιτεί προσοχή και λύση. Από την αρχή αυτού που θεωρούμε ζωή μέχρι και σήμερα, προσπαθήσαμε να κάνουμε το ατελές τέλει, το τρομακτικό όμορφο και το περιορισμένο απεριόριστο – και αποτύχαμε παταγωδώς. Γι αυτό και ο κόσμος δεν είναι σήμερα σε καλύτερη κατάσταση από ό,τι ήταν διακόσια πενήντα χρόνια πριν ή δυόμιση χιλιάδες χρόνια πριν ή

ακόμα δυόμιση εκατομμύρια χρόνια πριν. Οι μορφές των σκιών έχουν αλλάξει, η πηγή τους όμως έχει παραμείνει σταθερή, και θα παραμείνει σταθερή μέχρι να επιστρέψουμε στο νου και να κάνουμε άλλη επιλογή.

Ο Επίκτητος, ο επιφανής Έλληνας φιλόσοφος που έζησε τον 1ο αιώνα στην Ρώμη, ήταν μέλος της φιλοσοφικής σχολής του στωικισμού, η οποία ιδρύθηκε γύρω στα τέλη του 4ου π.Χ. αιώνα. Αν διαβάσετε τον Επίκτητο υπό το πρίσμα των Μαθημάτων Θαυμάτων θα εκπλαγείτε από τη σοφία του. Η δική του εκδοχή του στωικισμού υποστήριζε ότι δεν μπορείς να κάνεις τίποτα για να αλλάξεις τον κόσμο, αλλά μπορείς να αλλάξεις τον τρόπο με τον οποίο αντιδράς σε αυτόν. Μερικοί από τους Έλληνες φιλοσόφους, ο Δημόκριτος για παράδειγμα, δίδασκε ότι ο κόσμος αποτελείται από άτομα, τα οποία αρχικά έπεφταν στο σύμπαν, γνωστό ως το κενό. Η απόλυτη εκδήλωση αυτών των ατόμων ήταν το φυσικό σύμπαν που γνωρίζουμε - συγκεκριμένα, οι ατομικές μας ζωές μέσα στα σώματά μας. Τίποτα δεν μπορούσε να γίνει για τον τρόπο με τον οποίο έπεφταν αυτά τα άτομα. Αυτό ήταν ένα δεδομένο, καθώς η φύση αποτελεί αποτέλεσμα τυχαίων συνδυασμών ατόμων, χωρίς κανένα κανόνα λογικής. Ο Επίκτητος δίδασκε έτσι ότι ο κόσμος είναι απλά αυτός που είναι και οι σοφοί αποδέχονται τους ρόλους τους σε αυτόν, γνωρίζοντας ότι δεν υπάρχει λόγος ούτε για ευφορία, αλλά ούτε και για κατάθλιψη αφού μία θέση στη ζωή δεν είναι καλύτερη ή χειρότερη από μια άλλη. Μία διάσημη ιστορία του Επίκτητου, ο οποίος ήταν σκλάβος, περιγράφει καλά αυτό το σημείο. Όταν ο αφέντης του του έσπασε το πόδι, είπε φυσικότατα: «Σε προειδοποίησα ότι το πόδι μου θα σπάσει αν το στρίψεις πολύ δυνατά», και αυτό ήταν όλο.

Συνεπώς, αν κάποιος σου έκλεβε κάτι, το πιο πιθανό είναι να μην το πάρεις πίσω, μια κατάσταση πάνω στην οποία δεν έχεις κανέναν έλεγχο. Ωστόσο, έχεις τον έλεγχο του πώς αντιλαμβάνεσαι την κατάσταση και πώς αντιδράς. Ο Επίκτητος μιλούσε για μια ενάρετη ζωή, που σήμαινε μια ζωή μετριοπάθειας. Στην πραγματικότητα, «μετριοπάθεια σε όλα» ήταν το κυρίαρχο ελληνικό σύνθημα. Δεν επιτρέπει στον εαυτό σου να γίνει υπερβολικά χαρούμενος ή λυπημένος, επειδή το ένα είναι η αντίθετη πλευρά του άλλου. Αναγνωρίζεις ότι το μόνο νόημα των πάντων εδώ έγκειται στη σχέση τους με μια ζωή αρετής - την εσωτερική ζωή του ατόμου, πάνω στην οποία έχεις όντως έλεγχο. Αυτό ήταν το βασικό σημείο του Επίκτητου - ο έλεγχός μας πάνω στον τρόπο με τον οποίο αντιδρούμε στον κόσμο, ο οποίος μας παρέχει ελευθερία ακόμη και όταν συνήθως δεν έχουμε κανέναν έλεγχο πάνω σε ό,τι συμβαίνει γύρω μας.

Ο Επίκτητος δεν το είπε αυτό, σίγουρα όμως το λένε τα Μαθήματα Θαυμάτων: τρομερά πράγματα θα συμβούν γιατί ο κόσμος προήλθε από μια τρομερή σκέψη – «Ο κόσμος δημιουργήθηκε ως επίθεση ενάντια στο Θεό.» (Ασκ-ΜΙΙ.3.2.1). Και έτσι πρέπει να είναι, αφού ο κόσμος προήλθε από την σκέψη του διαχωρισμού που ήταν: «Η απεριόριστη Αγάπη και η τελειότητα δεν είναι αρκετά» θέλω κάτι περισσότερο – την αγάπη και την ατομική προσοχή που ο

Θεός δεν παρέχει.» Με άλλα λόγια, θελήσαμε ιδιαιτερότητα αντί για αγάπη, διαχωρισμό αντί για ενιαιότητα. Το να πούμε στο Θεό ότι η αγάπη του δεν ήταν αρκετή, ήταν επομένως η αρχική επίθεση.

Δεδομένου ότι οι ιδέες δεν εγκαταλείπουν την πηγή τους, ο φυσικός κόσμος των περιορισμών ο οποίος, όπως έχουμε ήδη δει, αποτελεί περιορισμό για την αγάπη, δεν έχει εγκαταλείψει ποτέ την πηγή του στο νου όπου κατοικεί η αρχική σκέψη του εγώ για την περιορισμένη αγάπη. Έτσι ο κόσμος πρέπει να είναι το τρομερό μέρος το οποίο είναι η σκιά της τρομερής σκέψης του εγώ. Κι έτσι ο Ιησούς μας προτρέπει να μην αναστατωνόμαστε από τις σκιές, διότι αν το κάνουμε είναι μόνο επειδή πιστεύουμε ότι οι σκιές των δικών μας περιορισμών όπως κι αυτές των περιορισμών του κόσμου μας φυλακίζουν – έχουν βλαβερή επίδραση στην ευημερία μας, καθώς μπορούν να μας βλάψουν, να μας εμποδίσουν να κάνουμε αυτό που θέλουμε ή να μας αναγκάσουν να κάνουμε κάτι ενάντια στη θέλησή μας. Σ' αυτό το σημείο η αντίληψη του εγώ για το σώμα και τον κόσμο είναι απολύτως λογική κι σωστή.

Από την άλλη πλευρά, αν επιτρέψουμε στον εαυτό μας να διδαχθεί από τον καινούργιο μας δάσκαλο που λέει ότι το σώμα κι ο κόσμος είναι απλώς συμπτώματα, σκιές ή προβολές μιας σκέψης περιορισμού ότι είμαστε ένα εγώ – το αληθινό πρόβλημα – ο κόσμος μας κι η ζωή μας θα αλλάξει. Θα αντιλαμβανόμαστε τότε τα πάντα ως ένα σχολείο στο οποίο μαθαίνουμε το μόνο πράγμα που οι άνθρωποι που βρίσκονται στον ορθό νου ήρθαν να μάθουν: Οι περιορισμοί είναι οι προβολές μιας απόφασης να είμαστε ένας περιορισμένος εαυτός στη θέση του απεριόριστου Εαυτού που δημιούργησε ο Θεός. Ο κόσμος δεν αλλάζει, ούτε οι ατέλειες, τα ελαττώματα κι οι ελλείψεις του σώματος. Αυτό που αλλάζει είναι οι αντιλήψεις μας. Θυμηθείτε ότι στα Μαθήματα Θαυμάτων η αντίληψη είναι ερμηνεία, όχι αυτά που βλέπουν τα φυσικά μάτια και τα μεταφέρουν στον εγκέφαλο, αλλά η αντίδραση μας σε αυτό που βλέπουμε αφού πρώτα το έχουμε δει μέσα από τα μάτια του εγώ ή του Αγίου Πνεύματος.

Τα μάτια του εγώ σε κάνουν να βλέπεις τις σκιές ως πραγματικές όταν αναστατώνεσαι, ταραζέσαι, απελπίζεσαι ή εκστασιάζεσαι, ειδικά όταν βλέπεις τους περιορισμούς στους άλλους κι όχι στον εαυτό σου. Με τα μάτια του Ιησού, ωστόσο, βλέπεις τα πάντα ως ένα σχολείο που θα σε βοηθήσει, κι είσαι ευγνώμων, διότι αντιλαμβάνεσαι ότι οτιδήποτε συμβαίνει μπορεί να μετατραπεί σε ένα μέσο που θα σε επαναφέρει στην απόφαση για περιορισμό μέσα στο νου σου. Όλα τα πράγματα, δίχως εξαίρεση, ένας μικρός μώλωπας ή ένας καρκίνος, μια μεγάλη ή μια μικρή αναπηρία, θεωρούνται το ίδιο, διότι παραμένουν περιορισμοί που προέρχονται από την απόφαση του νου να είναι με το εγώ αντί με το Άγιο Πνεύμα. Αυτή είναι η προθυμία την οποία αναφέρει ο Ιησούς στο απόσπασμα σχετικά με τις σκιές, εδώ είναι η πλήρης μορφή του.

Μην εμπιστεύεσαι τις καλές προθέσεις σου. Δεν είναι αρκετές. Όμως εμπιστεύσου ανεπιφύλακτα την προθυμία σου, ό,τι άλλο κι αν παρεισφρήσει. Συγκεντρώσου μόνο σ' αυτό, και μην ενοχλείσαι που σκιές το περιβάλλουν. Γι' αυτό ήρθες. Εάν μπορούσες να έρθεις χωρίς αυτές δεν θα χρειαζόσουν την ιερή στιγμή. (Κ-18.ΙV.2:1-6)

Οι καλοπροαίρετοι άνθρωποι πάντα ενεργούν από το εγώ τους – θέλοντας να βοηθούν τους ανθρώπους και να κάνουν καλά πράγματα τα οποία θεωρούν σημαντικά και ιερά. Γι αυτό ο Ιησούς διδάσκει ότι το να έχει κανείς καλές προθέσεις δεν είναι το σημαντικό. Η προθυμία που μας ζητά να εμπιστευθούμε σχετίζεται άμεσα με την απόφασή μας να μάθουμε από αυτόν κι όχι από το εγώ μας. Αυτό είναι το θέμα, και όχι ό,τι πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να κάνουμε για να βοηθήσουμε τον εαυτό μας ή τους άλλους. Συνεπώς, δεν είναι η ανάγνωση και η μελέτη των Μαθημάτων Θαυμάτων που είναι σημαντική, αλλά η μικρή μας προθυμία να μάθουμε αυτά που διαβάζουμε και μελετούμε, ζητώντας από τον Ιησού να μας βοηθήσει να εφαρμόσουμε τις διδασκαλίες του στην πράξη. Αυτό σημαίνει να έχει ο επιλογέας του νου μας τη μικρή προθυμία να αρχίσει να αμφισβητεί τους περιορισμένους εσωτερικούς κι εξωτερικούς κόσμους, τους οποίους το εγώ μας είπε ότι είναι πραγματικοί. Αν μπορούσαμε να έρθουμε χωρίς τις σκιές, λέει ο Ιησούς, δεν θα χρειαζόμασταν την άγια στιγμή, το θαύμα, την συγχώρεση, τα Μαθήματα Θαυμάτων, ούτε αυτόν τον ίδιο ως διδάσκαλο. Προφανώς μιλάει για τον σκοπό στον ορθό νου μας, όταν λέει ότι αυτός είναι «ο λόγος για τον οποίο ήρθαμε» - η μικρή προθυμία να μάθουμε ένα διαφορετικό μάθημα από ένα διαφορετικό δάσκαλο.

Αυτό σημαίνει ότι οι σκιές μας, οι ατέλειές μας και οι αποτυχίες μας – σωματικές ή ψυχολογικές – γίνονται μέρος του προγράμματος σπουδών, του εγχειριδίου που ο Ιησούς χρησιμοποιεί για να μας διδάξει πώς να βλέπουμε με διαφορετικό τρόπο αυτούς τους περιορισμούς. Αυτή η «διαφορετική ματιά» είναι το νόημα της συγχώρεσης. Το γεγονός ότι μας ενοχλούν ή μας ενθουσιάζουν οι σκιές σημαίνει ότι τις έχουμε κάνει πραγματικές κι έχουμε ήδη επιλέξει το εγώ ως δάσκαλο μας. Την μια στιγμή επιλέγουμε τον Ιησού και μετά αλλάζουμε γνώμη επειδή μας διδάσκει ότι οι περιορισμοί μας είναι μόνο σκιές, όπως είναι κι ο ιδιαίτερος εαυτός μας με τον οποίο ταυτιζόμαστε. Η αναστάτωση ή η εμμονή μας έρχεται σε αντίθεση με τη διδασκαλία του, η οποία δεν θα δικαιολογούσε ποτέ αυτές τις αντιδράσεις προς τον εαυτό μας ή του άλλους. Το εγώ ενθαρρύνει και ενισχύει φυσικά την απόφαση να επηρεαστούμε από τις σκιές, αφαιρώντας τη μικρή μας προθυμία. Έτσι λέμε στο εγώ, «προτιμώ εσένα και τις διδασκαλίες σου», που μας θυμίζει αυτό που κάναμε στην αρχή όταν είπαμε στο Θεό: «Δεν μου αρέσει ο τρόπος που κάνεις τα πράγματα, ούτε το είδος της αγάπης σου, έτσι θα φτιάξω εγώ ένα διαφορετικό είδος.» Σ' αυτό το σημείο αντικαταστήσαμε το Θεό και βάλαμε τον εαυτό μας στο θρόνο της δημιουργίας.

Ο εαυτός που έχει προκύψει είναι το εγώ – ο νέος μας δημιουργός ή αυτό που αναφέρεται στις πρώτες σελίδες του κειμένου, ο λανθασμένος δημιουργός.

Η αντικατάσταση του Ιησού ως δασκάλου μας αντανακλά την οντολογική αντικατάσταση που συνέβη όταν απομακρυνθήκαμε από τον Θεό και την Αγάπη Του. Γι αυτό υπάρχει τόσο μεγάλη ενοχή που συνδέεται με τον Ιησού ή το Άγιο Πνεύμα. Αυτό που κάνουμε σε αυτούς είναι αυτό που πιστεύουμε ότι κάναμε στο Θεό. Κάθε φορά που επιτρέπτε στον εαυτό σας – και χρησιμοποιώ αυτές τις λέξεις σκόπιμα – να αναστατώνεται από οτιδήποτε συμβαίνει σε αυτόν τον κόσμο, προσωπικό ή συλλογικό, έχετε εγκαταλείψει τον Ιησού. Ωστόσο, μόλις συνειδητοποιήσετε ότι κάτι από αυτό τον κόσμο σας έχει αναστατώσει και ζητήσετε βοήθεια, επιστρέψτε σ' εκείνον. Οι σκιές που το εγώ σας χρησιμοποιούσε για να καταδικάσει τον εαυτό σας ή τους άλλους γίνονται τότε το πρόγραμμα σπουδών που χρησιμοποιεί ο Ιησούς για να διδάξει ότι ο περιορισμός είναι μόνο στο νου – και ότι μπορούμε να κάνουμε κάτι γι' αυτό. Η «Ιδιαίτερη Λειτουργία» την οποία θα εξετάσουμε αργότερα λέει ότι αυτά που φτιάξαμε για να πληγώσουμε ή να βλάψουμε, το Άγιο Πνεύμα τα χρησιμοποιεί για να θεραπεύσει. (Κ-25.VI.4:1) Το περιορισμένο σώμα και η διαταραγμένη προσωπικότητα που φτιάξαμε για να αποδείξουμε στο Θεό ότι δεν ήμασταν εμείς που επιλέξαμε τους περιορισμούς – κάποιος άλλος το έκανε – γίνονται το πρόγραμμα σπουδών όπου καλούμε τον Ιησού να μας βοηθήσει. Αυτοί οι περιορισμοί είναι λοιπόν τα μέσα που χρησιμοποιεί για να μας διδάξει ότι αυτό που είναι περιορισμένο δεν είναι η προσωπικότητα, το σώμα, ή οι ικανότητές μας, αλλά ο εαυτός που επιλέξαμε για να αντικαταστήσει τον Εαυτό του Χριστού. Κάθε φορά που μπαίνουμε στον πειρασμό να κάνουμε το λάθος του περιορισμού πραγματικό, μας οδηγεί τρυφερά πίσω στο νου που τον έφτιαξε, βοηθώντας μας να καταλάβουμε γιατί το κάναμε.

Προσπαθούμε συνεχώς να ξεπεράσουμε αυτόν τον αρχικό περιορισμένο εαυτό μας, για τον οποίο νιώθουμε τόσο ένοχοι επειδή τον χρησιμοποιήσαμε ως επίθεση εναντίον του Θεού. Κρυφά κατηγορούμε τους εαυτούς μας γι αυτό το αμάρτημα της κατάχρησης της δύναμης του νου μας. Όλοι το κάνουμε αυτό επειδή το κάναμε ως ένας νους. Η συντριπτική αίσθηση ενοχής και αδικίας που μοιραζόμαστε προέρχεται από τη σκέψη: Πήρα τη δύναμη του νου μου, και αντί να την ενσωματώσω στον παντοδύναμο Νου του Θεού, την χρησιμοποίησα για να απομακρυνθώ από Αυτόν, καθιστώντας έτσι το νου Του αναποτελεσματικό, ανίσχυρο και ανύπαρκτο, επειδή ένας Νους δεν μπορεί να διαιρεθεί και μετά να συνεχίσει να υπάρχει. Η ενοχή που πηγάζει από την κακή χρήση του νου είναι τόσο τεράστια – γιατί φτιάξαμε ένα περιορισμένο εαυτό όχι μόνο για να αντικαταστήσει τον απερίοριστο, αλλά και για να του επιτεθεί – που το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να το διαχειριστούμε όσο καλύτερα μπορούμε προβάλλοντας ένα σώμα, έναν εαυτό και έναν κόσμο περιορισμού, χωρίς όμως να αναλαμβάνουμε την ευθύνη γι αυτό.

Κατά τη διάρκεια της καριέρας της, η Helen Schucman εργάστηκε με παιδιά με νοητική υστέρηση, το επαγγελματικό της πάθος. Στις αρχές της καταγραφής των Μαθημάτων, ο Ιησούς της μίλησε για εκείνους που γεννήθηκαν με νοητική υστέρηση, για να τη βοηθήσει να καταλάβει αυτά που δίδασκε στα Μαθήματα. Είπε ότι αυτά τα άτομα επέλεξαν την νοητική υστέρηση επειδή προσπαθούσαν να αναστείλουν μια υπερβολικά ισχυρή βούληση, που σημαίνει ότι αυτές οι οντότητες κατηγορούν τον εαυτό τους ότι έχουν έναν τόσο ισχυρό και αμαρτωλό νου που αναπόφευκτα θα τον χρησιμοποιούσαν για να καταστρέψουν. Έκαναν το λάθος τους πραγματικό και στη συνέχεια το αντιστάθμισαν φτιάχνοντας έναν εαυτό που ήταν σοβαρά περιορισμένος - αυτό που ονομάζουμε νοητική υστέρηση. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο κανείς δεν κατανοεί πραγματικά τη βασική αιτία της υστέρησης ή οποιασδήποτε ψυχικής ή σωματικής ασθένειας. Οι ερευνητές αναζητούν κάτι εξωτερικό που είναι ελαττωματικό: ένα γονίδιο, μια χημική ανισορροπία, περιβαλλοντικούς παράγοντες ή γονικές σχέσεις - οτιδήποτε είναι ελαττωματικό εκτός από την απόφαση που έχει πάρει ο νους. Μόνο εκεί μπορεί να εντοπιστεί και να διορθωθεί το ελάττωμα. Το ίδιο ισχύει για κάθε νοητικό ή σωματικό περιορισμό που μπορεί να αποτρέψει την αμαρτωλή κατάχρηση της δύναμης του νου. Όσοι επιλέγουν να γίνουν αθώα και ανίσχυρα θύματα, έχουν αναγνωρίσει ότι μπορεί να κατηγορηθούν για το ότι είναι πανίσχυροι, και έτσι προστατεύουν τον εαυτό τους και τους άλλους από την υποκείμενη τάση τους να σκοτώνουν, να κανιβαλίζουν, να βιάζουν ή να κακοποιούν. Ο εαυτός που δημιουργήσαν είναι σκόπιμα περιορισμένος, αποφεύγοντας έτσι την κατάχρηση της δύναμης των αμαρτωλών σκέψεων τους.

Αυτό λοιπόν ήταν το σημαντικότερο σημείο που ο Ιησούς τόνισε στην Helen. Ερχόμαστε στον κόσμο με ελλείψεις και περιορισμούς, που είναι σκόπιμοι, λέγοντας έτσι στο Θεό: «Μη με κατηγορείς ότι είμαι ο θύτης, ο αμαρτωλός ή ο φονιάς. Κοίτα – είμαι αδύναμος, περιορισμένος. Πώς θα μπορούσα να σε κλέψω ή να βιάσω την Αγάπη Σου; Πράγματι, πώς θα μπορούσα να καταστρέψω τον Παράδεισο; Κοίτα με – δεν μπορώ να προσθέσω σωστά δύο και δύο ή να διαβάσω τις λέξεις σ' αυτή τη σελίδα' δεν μπορώ να δέσω τα κορδόνια μου, να οδηγήσω ένα αυτοκίνητο, να κάνω κάποια δουλειά ή να διατηρήσω μια ικανοποιητική σχέση.» Έτσι όλοι μας έχουμε πράγματα που δεν μπορούμε να κάνουμε ή να τα κάνουμε σωστά. Ο σκοπός είναι τα πάντα, και ο σκοπός μας, για άλλη μια φορά, είναι να αποδείξουμε ότι ο περιορισμός είναι πραγματικός όπως και η σκέψη που τον υποκινεί, αλλά εμείς δεν είμαστε υπεύθυνοι γι' αυτό.

Συνεπώς, όταν αναστατωνόμαστε εξ' αιτίας των περιορισμών, σταματάμε τη διαδικασία της θεραπείας και καθιστούμε την επιστροφή στο νου μας αδύνατη, είτε πρόκειται για την κρίση των δικών μας περιορισμών, είτε για των άλλων. Όσο βλέπουμε το πρόβλημα στο σώμα – στο δικό μας ή κάποιου άλλου, στον

κόσμο μας ή στον κόσμο γενικώς – λέμε στον Ιησού ότι δεν μας ενδιαφέρουν τα μαθήματά Του, διότι το μάθημα του εγώ ότι ο κόσμος των περιορισμών είναι πραγματικός, είναι πολύ πιο ελκυστικό – όχι σκιά, αλλά πραγματικότητα – και παρουσιάζει ένα πρόβλημα έξω από εμάς που απαιτεί δράση.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι εμείς έχουμε μετατρέψει τους περιορισμένους κόσμους μας και τα ελαττωματικά μας σώματα φυλακές, για να αποδείξουμε την αθωότητά μας για τις αμαρτίες που επιρρίπτουμε σε άλλους. Ωστόσο, το να τρέχουμε μακριά από τη δύναμη του νου είναι ένας άσχημος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα, και ο Ιησούς σίγουρα δεν τον πρότεινε στην Helen ως καλό. Η επίλυση του προβλήματος με αυτόν τον τρόπο απλώς κάνει το σφάλμα πραγματικό: Έχω αμαρτήσει, η αμαρτία είναι πραγματική και τώρα διασφαλίζω ότι δεν θα καταχραστώ ποτέ ξανά αυτή την εξουσία, ζώντας σε ένα σώμα που είναι ελαττωματικό, ανεπαρκές και ανάπηρο. Ο Ιησούς μας υπενθυμίζει ότι θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να συνειδητοποιήσει ο νους : Απλώς έχω κάνει λάθος, που δεν διαφέρει από το λάθος που έχουν κάνει όλοι οι άλλοι, και υπάρχει ένας καλύτερος τρόπος να το διορθώσω. Για παράδειγμα, το άτομο μπορεί να έρθει στον κόσμο με έναν ισχυρό νου – όλοι μας έχουμε έναν ισχυρό νου – αλλά να βιώσει την ικανότητα και τη νοημοσύνη του. Τότε αξιοποιείται η ευκαιρία να μάθει να μην κάνει κακή χρήση του νου του, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσει αντί να επιτεθεί, να κακοποιήσει ή να εκμεταλλευτεί τους άλλους. Ο τρόπος με τον οποίο θα χειριστεί το πρόβλημα θα προέρχεται από τον ορθό νου, και τότε ο περιορισμός θα έχει γίνει ένα χαρούμενο σχολείο μάθησης αντί για μια φυλακή βασάνων.

Συνοψίζοντας, μπορούμε να γενικεύσουμε το παράδειγμα του Ιησού για την νοητική υστέρηση σε όλες τις περιστάσεις στις οποίες βρίσκονται οι άνθρωποι. Με άλλα λόγια, η τρέχουσα σωματική και ψυχολογική μας κατάσταση επιλέγεται από το νου ώστε να επιτευχθεί ένας σκοπός. Δεδομένου ότι ο νους είναι διχασμένος, ο σκοπός αυτός είναι διπλός: το εγώ στον λάθος νου επιθυμεί να διατηρήσει τη πίστη στην πραγματικότητα της αμαρτωλής σκέψης του διαχωρισμού κρατώντας τον Υιό του Θεού σε ασυνειδησία, ενώ το Άγιο Πνεύμα στον ορθό νου διορθώνει αυτό το λάθος επαναφέροντας στο νου του Υιού την επίγνωση, διδάσκοντάς τον να είναι συνειδητός σε όλη τη διάρκεια της ημέρας και να φέρνει τις σωματικές του εμπειρίες και τις αντιδράσεις στο νου ο οποίος είναι η πηγή τους. Ακολουθώντας το σύστημα σκέψης του καινούργιου μας Δασκάλου προχωράμε πέρα από την κρίση της μορφής που έχει πάρει το σώμα στο καθεαυτό περιεχόμενο του νου.

Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας βοηθούν έτσι να καταλάβουμε – ένα βήμα πέρα από τον Επίκτητο – ότι αφού φτιάξαμε τον κόσμο για να μας απομακρύνει από το νου μας, μπορούμε να τον χρησιμοποιήσουμε για να επιστρέψουμε στο νου μας και στην απόφασή μας για την λανθασμένη σκέψη. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλά και για ποιο λόγο να θέλουμε να το κάνουμε; Για

ποιο λόγο να θέλουμε να παίζουμε με τις σκιές όταν μπορούμε να αλλάξουμε την πηγή τους – την απόφαση να είμαστε χωριστά από το φως. Για να παραφράσω την εισαγωγή του κειμένου, αυτό δεν είναι ένα μάθημα για την αγάπη ή το φως, αλλά για την άρση των εμποδίων που μας αποτρέπουν από το να συνειδητοποιήσουμε την αγάπη και το φως (Κ-Εισ.1:6-7). Το αρχικό εμπόδιο σε αυτή την συνειδητοποίηση είναι η απόφαση για τον περιορισμό αντί για το απεριόριστο. Τώρα βλέπουμε τον κόσμο του περιορισμού και των σκιών ως μία ευκαιρία να επιστρέψουμε στην απόφασή μας για το περιορισμένο αντί για το απεριόριστο. Αυτό είναι το συμπέρασμα και η ουσία των Μαθημάτων: να μας δώσει έναν Δάσκαλο που μας βοηθά να δούμε τα όριά μας χωρίς να μας κρίνει.

Η παραίτηση από την κρίση

Η παραίτηση από την κρίση είναι ένα βασικό θέμα στα Μαθήματα Θαυμάτων. Μπορεί κανείς μάλιστα να πει ότι συνοψίζει το σύστημα σκέψης του Αγίου Πνεύματος. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να αναγνωρίσουμε ότι κάθε φορά που τονίζουμε τους περιορισμούς μας ή προσπαθούμε να αρνηθούμε τους περιορισμούς μας επισημαίνοντας εκείνους των άλλων, κρίνουμε. Οτιδήποτε χωρίζει την Υιότητα κάνοντας τις επιφανειακές διαφορές σημαντικές και πραγματικές - κι έτσι άξιες κρίσης - ενισχύει το εγώ και μας εμποδίζει να το εγκαταλείψουμε.

Η σύγκριση είναι αναπόφευκτα συνυφασμένη με μια τέτοια διαδικασία, καθώς ο σκοπός της σύγκρισης είναι να τονίσει τους περιορισμούς: συνήθως πιστεύουμε ότι κάποιος άλλος είναι πιο έξυπνος ή πιο ικανός, πιο όμορφος ή πιο γοητευτικός, καλύτερος αθλητής ή μαθητής, και ούτω καθεξής. Κάθε φορά που συγκρίνουμε τον εαυτό μας με κάποιον άλλο – ως ανώτερο ή κατώτερο – λέμε ότι η Αγάπη του Θεού δεν είναι ενιαία, μιμούμενοι την αρχική κρίση εναντίον του Θεού και του Υιού Του.

Οι συγκρίσεις περιορίζουν το απεριόριστο, κι έτσι ο Ιησούς μας λέει δύο φορές «η αγάπη δεν κάνει συγκρίσεις» (Κ-24.ΙΙ.1:1· Ασκ-ΜΙ.195.4:2). Δεν ενισχύουν μόνο την ψευδαίσθηση του διαχωρισμού μας από τους άλλους – και από το Θεό – αλλά και την ίδια την έννοια των περιορισμών. Όταν συγκρίνουμε, εξυμνούμε τον έναν και υποτιμούμε τον άλλον – το χαρακτηριστικό γνώρισμα της ιδιαίτερης σχέσης: αγαπώ ορισμένους ανθρώπους επειδή είναι καλύτεροι από άλλους, με την έννοια ότι είναι καλύτεροι για μένα. Ικανοποιούν τις ιδιαίτερες ανάγκες μου και γι αυτό τους αγαπώ, για την ιδιαίτερη ικανότητά τους να αγαπούν εμένα αντί για κάποιον άλλον. Επιπλέον, οι συγκρίσεις συνοδεύονται από μια αίσθηση του πώς θα ήταν η ζωή χωρίς περιορισμούς, ελαττώματα ή ανεπάρκειες. Έχω μια ιδέα στο μυαλό μου ότι θα έπρεπε να είμαι

κάτι διαφορετικό από αυτό που είμαι. Αναπόφευκτα, σε αυτήν την κρίση εμπλέκεται η σκέψη ότι κάποιος άλλος ή κάτι με έκανε έτσι, είτε οι γονείς μου, είτε ο κόσμος, είτε ο Θεός, κάποιος εξωτερικός παράγοντας είναι υπεύθυνος για την παρούσα κατάστασή μου.

Υπάρχει μια έμφυτη κρίση σε αυτές τις αντιλήψεις περί περιορισμού, επειδή ο αρχικός περιορισμός ήταν μια κρίση που έλεγε στο Θεό: «Η απεριόριστη και τέλεια αγάπη σου δεν είναι αρκετή για μένα, και ως εκ τούτου θα αφήσω τον κόσμο σου και θα φτιάξω τον δικό μου.» Ο κόσμος επομένως πρέπει να είναι ατελής, διότι δεν προέρχεται από το Θεό, και ως εκ τούτου δεν είναι απεριόριστος ή γεμάτος αγάπη. Όταν οι άνθρωποι βιώνουν την αγάπη εδώ, αυτή βασίζεται σε εξωτερικούς παράγοντες – η εκδοχή της αγάπης του εγώ. Το ίδιο ισχύει και για την εμπειρία της απελευθέρωσης από τα δεσμά του σώματος ή από οτιδήποτε θεωρείται ότι το περιορίζει. Αυτό το συναίσθημα είναι επίσης απατηλό επειδή βασίζεται επίσης σε εξωτερικούς παράγοντες. Η αληθινή ελευθερία της απεριόριστης αγάπης βρίσκεται στο νου και δεν έχει καμία σχέση με το σώμα ή τον κόσμο.

Δεν μπορούμε να το επιτύχουμε αυτό αλλάζοντας τους εξωτερικούς παράγοντες αλλά μόνο επιστρέφοντας σε αυτό που βρίσκεται μέσα μας. «Αν δεν είσαι εσύ υπεύθυνος για τις αδυναμίες και τα ελαττώματά μου, τότε ποιος είναι;» Φυσικά, αυτό είναι το ερώτημα που δεν θέλουμε ποτέ να θέσουμε. Αν ο κόσμος δεν μας μετέτρεψε σε αυτή την κατάφωρη αποτυχία, σε αυτό το αξιολύπητο δείγμα του homo sapiens που πιστεύουμε ότι είμαστε, τότε εμείς το κάναμε. Αυτό το «εμείς», φυσικά δεν είναι το σώμα - ο «ήρωας» του ονείρου (K-27.VIII) - αλλά ο νους που το επέλεξε. Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας βοηθούν να καταλάβουμε ότι το εγώ μιλάει πρώτο, είναι πάντα λάθος, και το Άγιο Πνεύμα είναι η απάντηση (K-5.VI.3-4). Δημιουργήσαμε τον εαυτό μας να είναι ατελής, ελαττωματικός και περιορισμένος και μια αποτυχία, ώστε να μπορούμε να δείξουμε με το δάχτυλο κάποιον - οποιονδήποτε - και να πούμε: «Εσύ μου το έκανες αυτό, κοίτα με, αδελφέ μου στα χέρια σου είμαι ατελής, περιορισμένος και μια αποτυχία. Δεν φταίω εγώ». Με αυτόν τον τρόπο ελπίζουμε να ξεφύγουμε κυριολεκτικά από το φόνο, επειδή ο φόνος είναι η πηγή της αρχικής μας πίστης στον περιορισμό. Πιστεύουμε ότι εμείς - ως ένας Υιός - σκοτώσαμε το Θεό και καταστρέψαμε τον Παράδεισο. Κατασπαράξαμε ό,τι δεν μας ανήκε - τη δημιουργική δύναμη που δίνει αιώνια ζωή, δημιουργεί ένα σύμπαν πνεύματος, και αγαπά τέλεια – πιστεύοντας ότι θα μπορούσαμε να τα κάνουμε δικά μας. Τα αρπάξαμε όλα αυτά εις βάρος του Θεού, και αυτή είναι η αρχική σκέψη της αμαρτίας στην οποία βασίζεται η ενοχή μας.

Προσπαθούμε να απελευθερωθούμε από αυτήν την ενοχή, όχι συνειδητοποιώντας ότι τίποτα δεν συνέβη – κάτι που ο Ιησούς θέλει να καταλάβουμε – αλλά δημιουργώντας έναν κόσμο σωμάτων μέσα στον οποίο μπορούμε να προβάλλουμε την ενοχή μας και μας επιτρέπει να δηλώσουμε:

«Δεν είμαι εγώ αυτός που δημιούργησε τον περιορισμό. Εσύ το έκανες, κι εγώ είμαι η περιορισμένη, ατελής και αποτυχημένη απόδειξη του παραπτώματός σου.» Όλα αυτά εξυπηρετούν ωραία το σκοπό του εγώ να κρατήσει μακριά από τη συνείδηση μας το γεγονός ότι εμείς οι ίδιοι το προκαλέσαμε αυτό. Όσο κατηγορούμε τους άλλους, μπορούμε δικαιολογημένα να διακηρύσσουμε την αθωότητά μας και οι περιορισμοί και τα μειονεκτήματά μας μαρτυρούν ότι το σύστημα σκέψης του εγώ καλά κρατεί, αλλά δεν είναι δική μας ευθύνη. Εστιάζουμε και εμμένουμε στα όρια, στα μειονεκτήματα και στο να βρίσκουμε λάθη στους άλλους, αλλά κρυφά μας αρέσει να βρίσκουμε τα λάθη τα οποία αναζητούμε στον κόσμο, στους ηγέτες του και στις υποδομές μιας χώρας, πως πράγματι τίποτα δεν λειτουργεί σωστά. Πάνω απ' όλα, έχουμε εμμονή να βρίσκουμε λάθη στο ίδιο μας το σώμα. Γι αυτό και φτιάξαμε το όνειρο μας έτσι ώστε το σώμα όχι μόνο να είναι ατελές, αλλά να αρρωσταίνει, να γερνάει, να φθείρεται και τελικά να σταματάει να λειτουργεί εντελώς.

Όλοι μας γνωρίζουμε πόσο μας αρέσει να παραπονιόμαστε ο ένας στον άλλον – οικογένεια, φίλους, συνεργάτες, ακόμα και ξένους – για το πώς το σώμα μας, μας έχει απογοητεύσει: δεν κοιμόμαστε ή δεν τρώμε καλά, δεν χωνεύουμε ή δεν αποβάλλουμε καλά, δεν σχετιζόμαστε καλά με τους άλλους – τίποτα δεν κάνουμε καλά. Είμαστε εμμονικοί με το σώμα και τις προφανείς αδυναμίες του – ως άτομα και ως κοινωνίες. Διαβάστε τις εφημερίδες ή ακούστε τις ειδήσεις – πάντα υπάρχουν παράπονα για κάποιον ή κάτι. Λέμε ότι ο κόσμος δεν λειτουργεί σωστά, παρόλο που θα έπρεπε – η σύγκριση που συγκαλύπτει τη επίθεση που βρίσκεται πίσω από όλα όσα κάνουμε εδώ. Η κρίση, για άλλη μια φορά είναι ότι θεωρούμε τους άλλους υπεύθυνους για την ατελή μας φύση και για τα ελαττώματα του κόσμου.

Ο κόσμος στο σύνολό του είναι ένα τεράστιο τέχνασμα για να κρατήσει μακριά από την συνείδηση μας ότι εμείς – ο νους που παίρνει τις αποφάσεις – το κάναμε αυτό. Κοντά στο τέλος του κεφαλαίου 27 μας λέει: «Το μυστικό της σωτηρίας δεν είναι παρά αυτό: ότι το κάνεις στον εαυτό σου.» (Κ-27.VIII.10:1) Δεν είναι ο κόσμος που είναι περιορισμένος, αλλά ο νους μας, ο οποίος περιορίζεται από την απόφαση να αρνηθούμε ότι έχουμε τη δύναμη να ξεπεράσουμε αυτόν τον περιορισμό. Αυτό ήταν το επιχείρημα του Επίκτητου: Δεν μπορείς να αλλάξεις τον κόσμο, μπορείς όμως σίγουρα να αλλάξεις τον τρόπο με τον οποίο αντιδράς σε αυτόν. Γι αυτόν τον σοφό φιλόσοφο, οι ενάρετοι ήταν εκείνοι που έβλεπαν τα πράγματα με διαφορετικό τρόπο και δεν άφηναν τον κόσμο να επηρεάσει τα συναισθήματά τους. Ο Ιησούς μας λέει το ίδιο πράγμα στα Μαθήματα Θαυμάτων. Είμαστε οι κυβερνήτες του σύμπαντος. (Ασκ-III.253) Δεν μπορούμε να αλλάξουμε το φυσικό σύμπαν, αλλά μπορούμε να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο το βλέπουμε. «Επομένως, μην ζητάς ν' αλλάξεις τον κόσμο, αλλά επέλεξε ν' αλλάξεις τον νου σου για τον κόσμο.» (Κ-21.Εισ.1:7) Εφόσον ο κόσμος δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια προβολή των

δικών μας σκέψεων, και μπορούμε να κάνουμε κάτι για τις σκέψεις μας επιλέγοντας διαφορετικά, άρα κυβερνάμε το σύμπαν μας. Κανείς άλλος δεν έχει αυτή τη δύναμη, εκτός αν την παραχωρήσουμε εμείς. Όμως αν εγώ δώσω τη δύναμη σε σένα ή σε κάποιον άλλον, εγώ είμαι αυτός που την έδωσα, πράγμα που σημαίνει ότι ακόμα την έχω. Μπορεί να μην εξουσιάζω το σώμα σου, έχω όμως την εξουσία της αντίδρασης μου προς το σώμα σου. Το σώμα σου μπορεί να κάνει διάφορα πράγματα στο δικό μου, δεν μπορείς όμως να κάνεις τίποτα στο νου μου. Ο μόνος που έχει αυτή τη δύναμη είμαι εγώ – όχι ο Θεός, το Άγιο Πνεύμα, ο Ιησούς ή το εγώ – το οποίο αφήνει μόνο τον επιλογέα του νου μου να έχει τον έλεγχο. Είναι η δύναμη που ο Ιησούς μας υπενθυμίζει συνεχώς. Και πάλι, όταν αναστατωνόμαστε λόγω των σκιών των περιορισμών στο σώμα και στον κόσμο, δίνουμε δύναμη σε κάποιον ή κάτι έξω από εμάς.

Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι εμείς επιλέξαμε τον περιορισμό και επομένως είμαστε οι μόνοι που μπορούμε να τον αναιρέσουμε. Μέχρι να πάρουμε αυτή τη απόφαση, ο κόσμος θα είναι για μας μια φυλακή. Πράγματι, για τον λάθος νου ο κόσμος είναι μια φυλακή, με το σώμα να είναι μια μίνι φυλακή επειδή είναι ένας περιορισμός, όπως είναι και τα σίδερα ενός κελιού. Το σώμα όμως είναι ένας περιορισμός όσο εμείς πιστεύουμε ότι είμαστε ένα σώμα. Αν ήμασταν πραγματικοί φυλακισμένοι σε ένα κελί, φυσικά και θα ήμασταν περιορισμένοι από τα κάγκελα που μας εμποδίζουν να βγούμε έξω - ένα γεγονός που ισχύει στον κόσμο. Οι κρατούμενοι σ' ένα στρατόπεδο θανάτου κρατούνται φυλακισμένοι από τους φρουρούς και δεν μπορούν να κάνουν τίποτα για την εξωτερική τους κατάσταση. Ωστόσο, ο νους τους δεν μπορεί να φυλακιστεί από τους φρουρούς ή τα κάγκελα, ούτε από το περιορισμένο και φθαρμένο σώμα. Η αγάπη του νου δεν μπορεί να περιοριστεί από ένα νεκρό όργανο ή μια αρρωστημένη κοινωνική ή πολιτική κατάσταση, το σώμα όμως μπορεί. Τα γονίδιά μας καθορίζουν το σώμα μας: υγιές ή άρρωστο, αρσενικό ή θηλυκό, ψηλό ή κοντό, μαύρο ή λευκό, με καστανά ή γαλάζια μάτια. Ωστόσο, αυτό δεν έχει καμία σημασία για το νου, εκτός αν ταυτιστεί με το σώμα, οπότε μπορεί να έχει τεράστια σημασία. Έτσι οι άνθρωποι γίνονται εμμονικοί με την αλλαγή του σώματός τους, θέλοντας να το κάνουν πιο δυνατό, πιο νεανικό, πιο υγιές, πιο όμορφο, πιο λεπτό ή πιο παχύ. Όλες αυτές οι προσπάθειες είναι απολύτως λογικές από τη στιγμή που έχουμε ταυτιστεί με το φυσικό μας σώμα, όπως και η προσπάθειά μας να αλλάξουμε τον κόσμο. Ωστόσο, όταν μετατοπιζόμαστε στην ταύτισή μας με το νου, ο προσανατολισμός μας γίνεται εντελώς διαφορετικός, καθώς το μόνο πράγμα που θα επιδιώκαμε να αλλάξουμε θα ήταν τα συστήματα σκέψης. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της αλλαγής είναι η στάση μας χωρίς κρίση, και η αποδοχή του εξωτερικού αλλάζοντας το εσωτερικό. Με αυτόν τον τρόπο, ένας εχθρικός και πικρός κόσμος γίνεται γλυκός χάρη στην ευγενική και τρυφερή αγάπη του νέου μας δασκάλου.

2. Γλυκιές είναι οι χρήσεις της αντιξοότητας

Ο διδάσκαλος μας, ο Ιησούς, μας βοηθά να αλλάξουμε την αντίληψή μας για τους περιορισμούς του σώματος και τον κόσμο στον οποίο ζει το σώμα – από φυλακή σε σχολική τάξη. Μερικοί υπέροχοι στίχοι από την κωμωδία του Σαίξπηρ «Όπως σας αρέσει» είναι η έμπνευση για τούτο το κεφάλαιο. Το πλαίσιο αυτών των στίχων, μια φράση από τους οποίους δίνει τον τίτλο σε αυτό το κεφάλαιο, είναι η αντίδραση του δούκα στην εξορία του στο δάσος, αφού το βασίλειό του είχε σφετεριστεί από τον αδίστακτο μικρότερο αδελφό του. Χωρίς να υποκύψει στην απογοήτευση ή να το δείξει, ο Δούκας διαπιστώνει ότι η εξορία δεν είναι και τόσο άσχημη τελικά – μεταξύ άλλων, γιατί δεν χρειάζεται να αντιμετωπίζει τα βάρη της ζωής στην αυλή. Ο Δούκας λέει:

Πόσο γλυκιές είναι οι χρήσεις της αντιξοότητας

.....

Και αυτή η ζωή μας, απαλλαγμένη από δημόσια φασαρία,
βρίσκει γλώσσες στα δέντρα, βιβλία στα τρεχούμενα ρυάκια,
κηρύγματα στις πέτρες και το καλό σε κάθε τι:
Δεν θα την άλλαζα.

Ένας από τους λόρδους απαντά:

Ευτυχισμένη είναι η Εξοχότητά σας,
που μπορεί να μεταφράσει την πεισματάρια μοίρα
σε τόσο ήσυχο και γλυκό πράγμα.

Αυτά τα ευγενικά και θεραπευτικά συναισθήματα βρίσκουν μια παράλληλη αναφορά σε ένα απόσπασμα προς το τέλος του κειμένου, όπου ο Ιησούς μας λέει:

Οι δοκιμασίες δεν είναι παρά μαθήματα που δεν κατάφερες να μάθεις,
που έρχονται για άλλη μία φορά, έτσι ώστε εκεί που πριν έκανες μία
εσφαλμένη επιλογή, να μπορείς τώρα να κάνεις μία καλύτερη, και έτσι ν'
αποδράσεις από όλον τον πόνο που έφερε σε σένα αυτό που είχες
διαλέξει πριν (Κ-31.VIII.3:1).

Αυτό που είναι αξιοσημείωτο σε αυτό το μικρό απόσπασμα είναι ότι ο Σαίξπηρ δεν λέει «πόσο γλυκιά είναι η αντιξοότητα», αλλά «πόσο γλυκές είναι οι χρήσεις της αντιξοότητας». Το ίδιο συμβαίνει και στα Μαθήματα Θαυμάτων – πουθενά δεν λέει ο Ιησούς ότι ο κόσμος είναι κάτι καλό και γλυκό. Στην πραγματικότητα λέει κατηγορηματικά το αντίθετο: μας ζωγραφίζει μία μάλλον ζοφερή εικόνα του σπιτιού μας, χωρίς ποτέ να προσπαθήσει να την ωραιοποιήσει ή να της δώσει μια καλύτερη όψη. Απλώς μας αποκαλύπτει την αλήθεια για τον κόσμο ως μία

επίθεση εναντίον του Θεού (Ασκ-ΜΙΙ.32:1). Ωστόσο, αν και είναι ένας τόπος κόλασης, πόνου και θανάτου - επειδή προέρχεται από μια σκέψη κόλασης, πόνου και θανάτου - ο κόσμος μπορεί ακόμα να λειτουργήσει με ένα γλυκό τρόπο, με ένα διαφορετικό σκοπό: να μετατραπεί από φυλακή που το εγώ χρησιμοποιεί για να μας υποδουλώσει, σε μια σχολική τάξη στην οποία ο Ιησούς μας διδάσκει τα χαρούμενα του μαθήματα της συγχώρεσης. Αυτά τα μαθήματα τότε θα ήταν γλυκά και έτσι ο άρχοντας του δούκα σχολιάζει ότι ο αφέντης του είναι ευτυχισμένος επειδή «μπορεί να μεταφράσει την πεισματάρια μοίρα σε ένα τόσο ήρεμο και γλυκό πράγμα».

Το θέμα εδώ είναι ότι όταν ζούμε σύμφωνα με τον ορθό νου μας, με τον Ιησού και το Άγιο Πνεύμα ως δασκάλους μας, ζούμε σύμφωνα με την αρχή της αποδοχής – αποδεχόμενοι τον κόσμο όπως είναι και τις ζωές μας γεμάτες περιορισμούς, χωρίς να προσπαθούμε να αλλάξουμε κάτι. Αυτό είναι ένα σημαντικό βήμα που δεν γίνεται να παραλειφθεί δίχως αρνητικές συνέπειες για την πνευματική μας πρόοδο. Στο κείμενο ο Ιησούς αναφέρει ότι «το εγώ αναλύει' το Άγιο Πνεύμα αποδέχεται» (Κ-11.Υ.13:1). Το εγώ δημιούργησε έναν εγκέφαλο που φαινομενικά κυβερνά το σώμα, επειδή ο εγκέφαλος είναι το όργανο της ανάλυσης. Είναι αυτό που πιστεύουμε ότι σκέφτεται, αιτιολογεί και κατανοεί, λαμβάνοντας τα αισθητηριακά δεδομένα που το εγώ έχει προγραμματίσει τα αισθητήρια όργανά μας να φέρουν πίσω, και τα συνθέτει για να βγάλει ένα συμπέρασμα που πιστεύουμε ότι έχει νόημα και, το πιο τρελό, ενεργούμε βάσει αυτού. Ουσιαστικά, παίρνουμε ψευδαισθητικές πληροφορίες, στις οποίες δίνουμε μια ψευδαισθητική εξήγηση και στην συνέχεια πιστεύουμε ότι αυτό είναι η πραγματικότητα, η οποία μετά γίνεται η βάση της ανταπόκρισής μας και της αντίδρασής μας.

Το Άγιο Πνεύμα από την άλλη πλευρά δεν αναλύει. Απλώς αποδέχεται ό,τι είναι αληθινό. Αυτό μεταφράζεται στην προσωπική μας εμπειρία ως αποδοχή του μοναδικού γεγονότος που είναι αληθινό στον κόσμο της ψευδαίσθησης: τίποτα εδώ δεν έχει την δύναμη να μας φέρει ευχαρίστηση ή πόνο, ευτυχία ή πένθος.

Ωστόσο, στην πορεία προς την επίτευξη αυτού του επιπέδου, πρέπει να φροντίσουμε να μην παραβλέψουμε το γεγονός ότι ο κόσμος είναι πράγματι ένα φρικτό μέρος, όπου βιώνουμε την φρικτή πρόθεση που κρύβεται στο νου μας, να περιορίσουμε την αγάπη στα δικά μας κριτήρια ιδιαιτερότητας. Η μόνη αξία του κόσμου, μια τεράστια αξία σίγουρα, είναι ότι μας δείχνει τι υπάρχει στο νου μας. Αυτό που χρειάζεται διόρθωση και θεραπεία είναι η λανθασμένη απόφαση του νου να ταυτιστεί με το εγώ αντί με το Άγιο Πνεύμα, και η ενοχή και ο φόβος μας πηγάζουν από αυτή την λανθασμένη επιλογή. Κοιτάζοντας τον χωρίς-νου κόσμο μέσα από τα μάτια του Ιησού βλέπουμε αυτό το λάθος, ώστε να μπορέσουμε να επιλέξουμε ξανά με επίγνωση.

Αυτή η διορθωμένη όραση αντανακλά την σημαντική αρχή των Μαθημάτων, ότι η προβολή κατασκευάζει την αντίληψη. Χωρίς αμφιβολία η προβολή είναι η πιο σημαντική έννοια που πρέπει να κατανοήσουμε για να εφαρμόσουμε τις διδασκαλίες των Μαθημάτων. Το κείμενο γενικά και τα πρώτα μαθήματα του βιβλίου ασκήσεων ειδικότερα, αφορούν στην προβολή – στην πεποίθηση του εγώ ότι οι ιδέες αφήνουν την πηγή τους. Η διόρθωση από το Άγιο Πνεύμα ότι, οι ιδέες δεν αφήνουν την πηγή τους, αναιρεί την δυναμική του εγώ, δείχνοντάς μας ότι αυτό που αντιλαμβανόμαστε έξω από εμάς προέρχεται από αυτό που υπάρχει μέσα μας. Αυτό το «μέσα» δεν είναι μια ψυχή ή ο εγκέφαλος, αλλά ο νους. Θυμηθείτε ότι αυτό που μου επιτρέπει να έχω πρόσβαση στο νου μου είναι το να δίνω προσοχή σε ό,τι συμβαίνει στη σωματική μου ζωή, σε ό,τι αισθάνομαι για όσα αναφέρονται στις ειδήσεις, για μια κατάσταση ή ένα άτομο – τις προβολές των ατελειών και των περιορισμών μου. Αν δεν είμαι σε ειρήνη, έχω επιλέξει το εγώ. Τα Μαθήματα Θαυμάτων με βοηθούν να αντιληφθώ όχι μόνον ότι εγώ τα έχω δημιουργήσει όλα αυτά, αλλά για ποιο λόγο το έχω κάνει: Δεν θέλω να βρίσκομαι σε ειρήνη, επειδή χωρίς σύγκρουση θα πάψω να είμαι ο θυματοποιημένος εαυτός που θεωρώ ότι είναι η ταυτότητά μου.

Ο κόσμος τότε γίνεται ένα σχολείο με σημαντικό νόημα για μας, όχι όμως εξ αιτίας της ίδιας του της αξίας – διότι δεν έχει αξία. Είναι σημαντικό να αποδεχθούμε τον κόσμο των περιορισμών – προσωπικών και συλλογικών – γιατί αυτή είναι η μόνη μας πρόσβαση για να αποδεχτούμε αυτό που έχουμε επιλέξει στο νου μας. Αποδεχόμαστε την «πεισματάρια μοίρα μας», όπως έκανε και ο δούκας του Σαίξπηρ, όμως τώρα με έναν σκοπό που είναι ήρεμος και γλυκός, επειδή η συγχώρεση είναι ήρεμη και γλυκιά.

Οι αντιξοότητες που συνδέουμε με τους περιορισμούς μας επιλέγονται ως άμυνες ενάντια στην γεμάτη ειρήνη ευτυχία του να είσαι παιδί του Θεού. Γλυκές πράγματι είναι οι χρήσεις της αντιξοότητας όταν κοιτάζουμε τους περιορισμούς που έχουμε επιλέξει και τώρα επιλέγουμε εκ νέου, όχι αλλάζοντας το σώμα ή την εξωτερική κατάσταση, αλλά αλλάζοντας τον σκοπό του σώματος και της κατάστασης. Αντί αυτά να γίνονται άμυνες, γίνονται το μέσο για να επιστρέψουμε στο νου μας, ώστε να μπορέσουμε να επιλέξουμε ξανά. Στο έργο του Σαίξπηρ, ο δούκας, όπως κάθε καλός στωικός, αποδέχτηκε την μοίρα του, δεν ξεκίνησε μια αντεπίθεση εναντίον του μικρότερου αδελφού του. Στο έργο όλα τελειώνουν καλά, ανεξάρτητα όμως από την έκβαση μιας κατάστασης, εμείς μπορούμε να βρισκόμαστε σε ειρήνη. Αν ήμασταν στην θέση του δούκα, ίσως καθοδηγούμασταν να κατακτήσουμε την γη που μας είχαν αρπάξει. Αλλά αν ακολουθούσαμε αυτή την πορεία δράσης, θα το κάναμε χωρίς να επενδύουμε στο αποτέλεσμα, και χωρίς μίσος ή επιθυμία για εκδίκηση. Αnéφερα πιο πάνω την παράλληλη αναφορά στην ομιλία του δούκα στο τέλος του κειμένου. Ακολουθεί η επόμενη φράση αυτού του αποσπάσματος :

Σε κάθε δυσκολία, σε όλη την θλίψη, και σε κάθε πολυπλοκότητα, ο Χριστός σε καλεί και απαλά λέει «Αδελφέ μου, επέλεξε ξανά» (Κ-31.VIII.3:2).

Ο Ιησούς δεν αρνείται ότι θα βιώσουμε δυσκολίες, αγωνία ή σύγχυση. Γι αυτό, θα το επαναλάβω, είναι ψυχολογικά καταστροφικό, για να μην πω επιζήμιο για την πνευματική μας ανάπτυξη, να αρνούμαστε τις αρνητικές εμπειρίες. Αντί να νοιώθουμε ενοχές, θυμό ή κατάθλιψη για ένα πρόβλημα – ψυχολογικό ή σωματικό – πρέπει να αποδεχτούμε αυτό που συμβαίνει ως ένα μάθημα, λέγοντας στον εαυτό μας ότι, αυτή είναι η μορφή με την οποία θα μάθουμε ό,τι πρέπει να μάθουμε: Οποιοδήποτε και αν είναι το πρόβλημα, είναι επιλογή μας.

Αυτό δεν συμβαίνει επειδή είμαστε νευρωτικοί, ψυχωτικοί ή κακοί, αλλά επειδή θέλουμε να αποδείξουμε ότι είμαστε αυτοί που στην ουσία δεν είμαστε· ότι ο διαχωρισμένος, αμαρτωλός και ένοχος εαυτός μας είναι πραγματικός, ενώ ο λαμπρός Εαυτός μας είναι μια ψευδαίσθηση. Όποια και αν είναι η μορφή του, απλώς χρησιμοποιούμε το πρόβλημα για να αποδείξουμε την πραγματικότητα του διαχωρισμού. Οτιδήποτε νοιώθουμε ότι κλέβει την ειρήνη μας – οι ατέλειές μας, οι ατέλειες των άλλων, οι καταστάσεις που δεν ελέγχουμε – μπορεί τώρα να εξυπηρετήσει έναν άλλο σκοπό που θα έπρεπε να αποδεχτούμε. Αντί να παλεύουμε ενάντια στο σύμπτωμα, το πρόβλημα ή την κατάσταση - πρέπει να το αγκαλιάσουμε, όχι επειδή από μόνο του έχει κάποια αξία, αλλά λόγω του σκοπού που τώρα θα εξυπηρετήσει. Αυτή η μεγάλη ατέλεια ή η δυσμενής κατάσταση είναι η σχολική τάξη που ο Ιησούς μπορεί να χρησιμοποιήσει για να διδάξει ότι όλα είναι στο νου μας. Και όχι μόνον αυτό, αλλά βρίσκονται στο νου μας, επειδή εμείς θέλουμε να είναι εκεί. Αν βασανιζόμαστε για κάτι, το καταπιέζουμε, το πνίγουμε, διαφωνούμε μαζί του ή νιώθουμε ένοχοι γι' αυτό, στερούμε από τον Ιησού την σχολική τάξη που χρειάζεται για να μας διδάξει. Άλλωστε, ένας δάσκαλος δεν μπορεί να διδάξει χωρίς τάξη ή πρόγραμμα σπουδών.

Έτσι, οι περιορισμοί, τα συμπτώματα και τα προβλήματά μας είναι το πρόγραμμα σπουδών για την διδασκαλία του Ιησού, και ο δάσκαλός μας θέλει να τα δεχτούμε με πνεύμα αποδοχής αντί να αγωνιούμε για αυτά. Για να καταλάβουμε αυτό το κεντρικό μάθημα: αν απελπιζόμαστε για τους περιορισμούς μας, αρνούμαστε στον Ιησού τον μόνο τρόπο που υπάρχει για να μας βοηθήσει. Θα το κάναμε αυτό μόνον αν δεν θέλουμε την βοήθειά Του και δεν θέλουμε να μάθουμε από Αυτόν. Για ποιον άλλο λόγο θα αρνούμαστε την διδασκαλία Του; Τα πάντα έχουν ένα σκοπό, ακόμα και όταν φαίνονται να μην είναι έτσι. Το να αναστατωνόμαστε είναι σαν να διώχνουμε μακριά τον Ιησού – να τον απομακρύνουμε.

Επομένως, χρειάζεται να τον καλωσορίσουμε στην σχολική τάξη της ζωής μας, έτσι ώστε να μας βοηθήσει να αντιληφθούμε από πού προέρχεται πράγματι η

αναστάτωση μας. Αν δίνουμε μεγάλη σημασία σε αυτό που βλέπουμε ως νευρωτικό σύμπτωμα ή περιορισμό, κατακερματίζουμε την ζωή μας. Το να βρισκόμαστε στον κόσμο είναι το νευρωτικό σύμπτωμα, ενώ το να βρισκόμαστε στο σώμα είναι ο εγγενής περιορισμός του εαυτού μας. Γιατί πρέπει να επιλέξουμε συγκεκριμένους περιορισμούς για να βασανιζόμαστε, όταν ολόκληρη η ύπαρξή μας είναι ένας περιορισμός; Για παράδειγμα, η όρασή μας είναι ένας περιορισμός επειδή τα μάτια μας δεν φτιάχτηκαν για να βλέπουν (Κ-22.III.6:1, Κ-28.V.4:8). Ένα καλύτερο παράδειγμα περιορισμού δεν θα μπορούσε να μας δοθεί. Η πραγματική όραση – η όραση του Χριστού – συμβαίνει στο νου όταν βρισκόμαστε με το Άγιο Πνεύμα. Ωστόσο, δημιουργήσαμε μάτια που είναι σοβαρά περιορισμένα, επειδή δεν μπορούν να δουν. Πράγματι ο Ιησούς αναφέρεται στα τυφλά μάτια μας (Κ-24.V.7V:3, Κ-25.V.2:11, Ασκ.121.4:2). Και τα αυτιά μας είναι επίσης περιορισμένα, διότι η μόνη «ακοή» που έχει νόημα είναι να ακούμε την φωνή του Αγίου Πνεύματος, που είναι η διόρθωση για το ότι ακούσαμε την φωνή του εγώ. Αντί να ακούμε αληθινά, δημιουργούμε αυτιά και μετά πιστεύουμε ότι ακούμε ήχους οι οποίοι στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν.

Επί πλέον, κοροϊδεύουμε κάποιον που γεννήθηκε με περιορισμένες ικανότητες και σκέφτεται με IQ 70 αντί IQ 120 – σαν αυτό να διαφέρει πραγματικά από το να γεννηθείς με μάτια. Κάποιος θα μπορούσε να αντιτάξει ότι όλοι έχουμε μάτια, κάποια όμως βλέπουν καλύτερα από κάποια άλλα, και μερικά αυτιά ακούν καλύτερα από κάποια άλλα. Τα ζώα βλέπουν, ακούν και μυρίζουν διαφορετικά από εμάς αλλά και αυτά βλέπουν πράγματα, ακούν ήχους και μυρίζουν μυρωδιές που δεν υπάρχουν. Να θυμάστε ότι το σώμα από μόνο του είναι ένας περιορισμός. Ένα χέρι που έχει αποδυναμωθεί λόγω ασθένειας ή ένας εγκέφαλος που περιορίζεται από ένα γονιδιακό πρόβλημα, δεν διαφέρουν από το να γεννηθείς με ένα υγιές σώμα. Θυμηθείτε την δήλωση του Ιησού στο κείμενο, ότι το σώμα είναι όριο στην αγάπη και δημιουργήθηκε για να περιορίσει το απεριόριστο (Κ-18.VIII.1:2-3). Το μάθημά του προς εμάς είναι ότι, ανεξάρτητα από τους περιορισμούς, μπορούμε να μάθουμε να βλέπουμε και να σκεφτόμαστε, όχι όμως με τα μάτια και τον εγκέφαλό μας.

Είναι χρήσιμο να αναγνωρίσουμε ότι έχουμε επενδύσει στην εστίαση σε συγκεκριμένα συμπτώματα, διότι όσο το κάνουμε αυτό – με αγωνία και απόγνωση - το μόνο που κάνουμε είναι αυτό που επιθυμεί το εγώ: να προστατεύσουμε τον εαυτό μας από τις διδασκαλίες του Ιησού. Επιδεινώνουμε αυτή την αλαζονεία ζητώντας του να μας βοηθήσει, ενώ στην πραγματικότητα τον απομακρύνουμε. Η βοήθεια που του ζητάμε σε αυτό το σημείο είναι μαγεία, όχι θαύμα, γιατί το θαύμα αλλάζει το νου. ενώ η μαγεία αλλάζει τα συμπτώματα – ο Ιησούς είναι ένας δάσκαλος θαυμάτων, όχι μάγος. Επομένως, παρατηρείστε με ποιον τρόπο εστιάζετε σε συγκεκριμένα προβλήματα, περιορισμούς και συμπτώματα, είτε αυτά είναι δικά σας είτε είναι άλλων.

Οτιδήποτε κατακερματίζει προέρχεται από το εγώ, διότι το σύστημα σκέψης του βασίζεται στον κατακερματισμό, όπως περιγράφει ο Ιησούς «Η Υποκατάστατη Πραγματικότητα» (Κ-18.1).

Μιλώντας για δυσκολίες, την αγωνία και την σύγχυση, ο Ιησούς μας δείχνει ότι γνωρίζει πως η ζωή μας δεν είναι ιδιαίτερα εύκολη. Μας βοηθάει να συνειδητοποιήσουμε ότι, μέσα στην ταραχή μας, μπορούμε να δούμε τα πάντα με διαφορετικό μάτι. Για να επιστρέψουμε στην φράση του δούκα «Είναι γλυκές οι χρήσεις της αντιξοότητας», ο Ιησούς δεν θα άλλαζε την αντιξοότητα, αλλά θα μας βοηθούσε να αλλάξουμε τρόπο που την χρησιμοποιούμε. Όταν ο Ιησούς λέει «Αδελφέ μου, επέλεξε ξανά» δεν μας λέει να επιλέξουμε μια άλλη μορφή, μας συμβουλεύει να επιλέξουμε έναν διαφορετικό τρόπο να δούμε την μορφή. Θυμηθείτε, αν επικεντρωθείτε στην αλλαγή του εξωτερικού, το έχετε κάνει πραγματικό, που σημαίνει ότι πέσατε πάλι στην παγίδα του εγώ. Το εγώ θέλει να κάνει τα προβλήματα του κόσμου και του σώματος πραγματικά, επειδή αυτό μας κρατάει εκτός συνείδησης, προστατεύοντας το εγώ από την δύναμη του νου να επιλέγει. Σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντικό να μην ξεχνάμε ότι το εγώ είμαστε εμείς – το μέρος του νου που αγαπάει να είναι διαχωρισμένο, ιδιαίτερο και μοναδικό. Αυτό το μέρος φοβάται τον επιλογέα του νου – το μόνο πράγμα στο σύμπαν που έχει την δύναμη να αναιρέσει το εγώ. Έτσι, το να επιλέξουμε ξανά, σημαίνει ότι ο νους επιλέγει έναν διαφορετικό δάσκαλο, ο οποίος καθησυχαστικά μας λέει:

Οι εικόνες που φτιάχνεις δεν μπορούν να υπερισχύσουν ενάντια σ' αυτό που ο ίδιος ο Θεός θέλει να είσαι (Κ-31.VIII.4:1).

Αν ο Θεός ή ο Ιησούς εμπλέκονταν για να σε βοηθήσουν με τα προβλήματά σου, αυτό θα τα έκανε πραγματικά, πράγμα που σημαίνει ότι δεν θα ήσουν όπως σε δημιούργησε ο Θεός. Σκέψου ότι, αν ο Θεός σε δημιούργησε ως Χριστό, ο Οποίος δεν έχει προβλήματα, το να επιμένεις ότι ο Ιησούς πρέπει να σε βοηθήσει με τα προβλήματα σου, σημαίνει ότι απαιτείς από αυτόν να μοιραστεί μαζί σου την άθλια εικόνα που έχεις για τον εαυτό σου, να τον δει όπως τον βλέπεις εσύ – ένα ευάλωτο ον που μαστίζεται από προβλήματα – και όχι ως τον Εαυτό που δημιούργησε ο Θεός. Να είσαι ευγνώμων, λοιπόν, που δεν εμπλέκεται σε όσα συμβαίνουν στον κόσμο, διότι αν το έκανε, δεν θα ήταν το υπέροχο σύμβολο της Αγάπης του Θεού, καθώς θα σε έβλεπε ως ένα εγώ φορτωμένο με προβλήματα. Αλλά και πάλι, έτσι επιμένεις να σε βλέπει ο Ιησούς κάθε φορά που ζητάς συγκεκριμένη βοήθεια, και γι αυτό είπε στην Helen να μην του ζητάει να την βοηθήσει να διώξει τον φόβο της, γιατί αυτό θα ήταν το χειρότερο πράγμα που θα μπορούσε να κάνει, καθώς θα ήταν αντίθετο με τον σκοπό των Μαθημάτων, που είναι να μας στρέψουν ξανά στην δύναμη του νου να επιλέγουμε. Έτσι, ο Ιησούς λέει σε όλους εμάς: «Επιλέγετε να βλέπετε τον εαυτό σας σαν να έχει προβλήματα και εγώ μπορώ να σας βοηθήσω να τα εξετάσετε, δεν μπορώ όμως να σας βοηθήσω με αυτά που αντιλαμβάνεστε ως

αληθινά. Το γεγονός είναι ότι δεν έχετε προβλήματα, εκτός όταν πιστεύετε ότι έχετε». Με αυτόν τον τρόπο ο Ιησούς μας διδάσκει ότι, τίποτα δεν έχει την δύναμη να μας χωρίσει από την Αγάπη του Θεού στο νου μας, γιατί παρά τους περιορισμούς και τις ατέλειές μας που προβάλλουμε στο σώμα μας, παραμένουμε ο μοναδικός Υιός που ο Θεός δημιούργησε ένα με Εκείνον. Η συγχώρεση των περιορισμών που βλέπουμε στον εαυτό μας και τους άλλους, απομακρύνει τις παρεμβολές που μας εμποδίζουν να θυμηθούμε την ενιαιότητά μας μεταξύ μας, με τον εαυτό μας και με τον Δημιουργό μας.

3. «Ένας αδελφός είναι όλοι οι αδελφοί» - Χωρίς εξαιρέσεις.

Ένας από τους κύριους στόχους αυτής της συζήτησης είναι να συνειδητοποιήσουμε πόσο εύκολα και γρήγορα κρίνουμε και πώς χρησιμοποιούμε τις διδασκαλίες των Μαθημάτων για να εκτοξεύσουμε κρίσεις. Ένας χρήσιμος κανόνας που πρέπει να ακολουθείται είναι ότι, αν αυτό που λέτε για κάποιον δεν είναι αληθινό για όλους ανεξαιρέτως, πρέπει να προέρχεται από το εγώ και είναι μία επίθεση χωρίς εξαιρέσεις. Όλοι μας μοιραζόμαστε το ίδιο σύστημα σκέψης του λάθος νου, χωρίς εξαιρέσεις. Όλοι μας μοιραζόμαστε το ίδιο σύστημα σκέψης του ορθού νου. Όλοι μας μοιραζόμαστε την ίδια δύναμη να επιλέγουμε μεταξύ αυτών των δύο χωρίς εξαιρέσεις. Αυτό ισχύει για όλους, χωρίς εξαιρέσεις. Όταν μιλάτε για συγκεκριμένους περιορισμούς έχετε πέσει στην παγίδα της κρίσης, που σημαίνει ότι ακούτε τη φωνή του εγώ. Έχετε αποφασίσει να ακούσετε τη φωνή του εγώ και αυτό το μεταδίδετε σαν να μην έχει καμία σχέση με εσάς. Είτε μιλάτε για αντιληπτά ή μεταφυσικά γεγονότα, διαχωρίζετε και περιορίζετε την Υιότητα. Το να μην κάνεις εξαιρέσεις στις αξιολογήσεις σου είναι ένας χρήσιμος οδηγός, που σου επιτρέπει να μην παίρνεις στα σοβαρά τίποτα από όσα πιστεύεις εσύ ή οποιοσδήποτε άλλος.

Δεν έχει καμιά σημασία αν επιτίθεσθε, επαινείτε ή δίνετε κάποιο πνευματικό νόημα στους δικούς σας περιορισμούς ή των άλλων. Όποτε κάνετε οποιαδήποτε εκτίμηση ενός περιορισμού που δεν περιλαμβάνει το σύνολο της Υιότητας, αυτή προέρχεται από το εγώ και θα γεννήσει περαιτέρω σκέψεις του εγώ. Η στωική στάση που υιοθέτησε ο Επίκτητος ήταν η ψυχραιμία και η ειρήνη, ανεξάρτητα από το τι του συνέβαινε. Είναι η ίδια όραση που μας προτείνει ο Ιησούς: να είμαστε ειρηνικοί ανεξάρτητα από το τι συμβαίνει γύρω μας. Κάτι μπορεί να έχει επιτυχία ή όχι· ένα αναμενόμενο τηλεφώνημα, γράμμα ή επιταγή έρχεται ή δεν έρχεται· ένα άτομο που αγαπάτε λέει ναι ή όχι - όταν βρίσκεστε στον ορθό νου, τίποτα από όλα αυτά δεν μπορεί να επηρεάσει την ειρήνη σας.

Η κατάστασή μας είναι σαν να πηγαίνουμε το πρωί στο σχολείο και να ρωτάμε τον δάσκαλο: «Ιησού, τι πρόκειται να διδαχθώ σήμερα;» Εκείνος απαντά ότι μαθαίνουμε πάντα το ίδιο πράγμα - ό,τι χρειάζεται να γνωρίζουμε - και ότι οι μορφές μάθησης δεν έχουν καμιά σημασία. Τι ήταν αυτό που έμαθα χτες; Και τι είναι αυτό που θα μάθω αύριο; Συγχώρεση. Ένα μάθημα μπορεί να σχετίζεται με το σώμα μου, ένα άλλο με το δικό σου σώμα ή το σώμα κάποιου δημόσιου προσώπου. Δεν έχει σημασία τι μας φέρνει η ημέρα - και μας παρουσιάζει μόνο το ασυνείδητο σενάριο του νου, γιατί εμείς γράφουμε το πρόγραμμα σπουδών – επειδή το περιεχόμενο του μαθήματος είναι το ίδιο. Αν και προέρχονται από διαφορετικές μεταφυσικές αφετηρίες, ο Επίκτητος και ο Ιησούς, συμβουλεύουν την ίδια ψυχραιμία.

Είτε συναντήσετε κάποιον που εκφράζει αγάπη, είτε κάποιον που την ζητά, ανεξάρτητα από την μορφή που παίρνει, η απάντηση παραμένει η αγάπη. Ακόμα και όταν το κάλεσμα για αγάπη παίρνει μια επιθετική ή κακοποιητική μορφή, το περιεχόμενο της ανταπόκρισής σας το οποίο προέρχεται από τον ορθό νου, παραμένει το ίδιο. Το μάθημα εδώ είναι ότι η μορφή δεν έχει καμία σημασία, και αυτό είναι το νόημα της προσευχής που μας δίνεται για την νέα χρονιά από τον Ιησού στο τέλος του κεφαλαίου 15: «Κάνε αυτή την χρονιά διαφορετική, κάνοντάς την όλη ίδια.» (Κ-15.ΧΙ,10:11). Κάνουμε αυτή την χρονιά διαφορετική από όλες τις άλλες, κάνοντας όλα όσα συμβαίνουν – φέτος και κάθε χρόνο – να είναι τα ίδια, πράγμα που σημαίνει ότι, οι αντιδράσεις του νου σε όλες τις καταστάσεις είναι μία και μοναδική, επειδή ο σκοπός του ορθού νου είναι ένας.

Οτιδήποτε συμβαίνει στην ζωή σου φέρνει το ίδιο μάθημα: Να δεις την σκιά σαν σκιά, όχι σαν πραγματικότητα. Αν την δεις σαν σκιά δεν θα αντιδράσεις σε αυτήν, με την έννοια ότι δεν θα της δώσεις την δύναμη να σου στερήσει την ειρήνη. Αν δεις κάποιον άλλο να αντιδρά στις σκιές, που σημαίνει ότι αυτό το άτομο μπερδεύει την μορφή με την πραγματικότητα, την σκιά με την αλήθεια, η δική σου απάντηση θα είναι απλώς – ως προς το περιεχόμενο όχι απαραίτητα ως προς την στη μορφή – να επισημάνεις ότι μια σκιά δεν έχει καμία επίδραση στην αγάπη και στην ειρήνη σου. Έτσι, ανεξάρτητα από ό,τι κάνει στο σώμα σου η πίστη αυτού του ατόμου στις σκιές ή στα σώματα άλλων με τους οποίους ταυτίζεσαι, η αντίδρασή σου παραμένει γεμάτη αγάπη και ειρήνη. Αυτή η αντίδραση αγάπης και ειρήνης – οι σκέψεις μέσα στο νου σου – θα πάρει όποια μορφή είναι πιο χρήσιμη. Η μορφή είναι άσχετη, μόνο το περιεχόμενο είναι το σημαντικό. Αυτό κάνει την ζωή σου απλή και συνεπή, επειδή δεν έχει σημασία τι γίνεται γύρω σου. Εσύ παραμένεις ειρηνικός/η.

Σε αυτή την κατάσταση του νου, η μόνη λογική αντίδραση σε μια σκιά περιορισμού, είναι να κοιτάξουμε πέρα από αυτήν προς το φως. Κάθε σκιά, παραφράζοντας τα Μαθήματα Θαυμάτων, είναι μια έκκληση για το φως που αρνηθήκαμε, κάθε επίθεση είναι μια έκφραση φόβου, που από μόνη της είναι μια έκκληση για αγάπη. Αν αντιλαμβάνεσαι τα πράγματα με αυτόν τον τρόπο – την ορθή αντίληψη του Αγίου Πνεύματος ή την όραση του Χριστού – τίποτα από αυτόν τον κόσμο δεν θα σε επηρεάζει. Είτε θα βλέπεις ανθρώπους να εκφράζουν το φως είτε να είναι παγιδευμένοι στις σκιές που ζητούν το φως. Σε κάθε περίπτωση, άσε το φως να λάμψει στο νου σου με όποια μορφή είναι περισσότερο χρήσιμη.

Είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου ότι, ο παραπάνω κανόνας ισχύει για το περιεχόμενο και όχι για την μορφή. Σίγουρα μπορεί κανείς να κάνει δηλώσεις για την εμφάνιση των ανθρώπων που δεν είναι ίδια για όλους – για παράδειγμα, δεν είναι όλοι άνδρες ή γυναίκες. Οι άνθρωποι διαφέρουν ως προς το χρώμα των ματιών, του δέρματος και των μαλλιών, για να μην αναφερθούμε στις

προσωπικότητες. Επίσης, διαφέρουν στις συνήθειες που έχουν: κάποιοι διαβάζουν αυτό το βιβλίο καθισμένοι στο γραφείο, σε μια αναπαυτική πολυθρόνα, ξαπλωμένοι στο κρεβάτι ή περπατώντας. Όλα αυτά είναι αντιληπτά γεγονότα μέσα στο αντιληπτό σύμπαν, αλλά δεν έχουν καμία σχέση με οτιδήποτε πραγματικό. Μόνο το περιεχόμενο έχει νόημα, γιατί όλοι όσοι διαβάζουν αυτό το βιβλίο - πράγματι, όλοι στον κόσμο - έχουν ένα λάθος νου, έναν ορθό νου και έναν επιλογέα που επιλέγει μεταξύ των δύο. Αυτή είναι η μόνη αληθινή δήλωση που μπορεί κανείς να κάνει μέσα στον κόσμο της ψευδαίσθησης.

Πρέπει να προσέξετε πώς αντιδράτε στην μορφή σαν να ήταν το περιεχόμενο, σαν να ήταν η πραγματικότητα. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να έχετε άποψη για πολιτικά θέματα, ηθικά, θρησκευτικά κλπ., αλλά απλώς ότι δεν πρέπει να αφήνετε αυτή την άποψη να αποκτήσει τη δύναμη να τονίζει τις διαφορές και το διαχωρισμό. Το να έχει κανείς άποψη είναι απλώς μια πτυχή του σκοτεινού κόσμου των κρίσεων και των διακρίσεων στον οποίο ζούμε. Προσπαθήστε να μην ξεχνάτε ότι ο κόσμος του διαχωρισμού ξεκίνησε όταν χαρακτηρίσαμε την μικρή, τρελή ιδέα ως αμαρτία και σταματήσαμε να την θεωρούμε ως σκιά, μετατρέποντάς την σε ένα κακό πράγμα που διαπράττεται από έναν κακό άνθρωπο που πρέπει να τιμωρηθεί. Από τη στιγμή που εμείς, ως ένας Υιός, πήραμε αυτήν την απίθανη ιδέα στα σοβαρά, αρχίσαμε να τρέχουμε και συνεχίζουμε να τρέχουμε από τότε - προς την κόλαση και ακόμα πιο βαθιά, στα βάθη της απελπισίας και του θανάτου.

Λόγω της αντίδρασης των εγώ μας, ο Ιησούς μας ζητάει να αλλάξουμε την οπτική μας για τον κόσμο από φυλακή σε σχολείο, όπου μαθαίνουμε να παρατηρούμε τις εκδηλώσεις της μικρής, τρελής ιδέας – όλα όσα υπάρχουν στον κόσμο - και να τις θεωρούμε ως σκιές μιας ψευδαίσθησης. Ωστόσο, αυτές δεν είναι παρά η απουσία του φωτός και πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τον πόνο του να ζούμε σε έναν κόσμο που είναι η απουσία του φωτός, της αλήθειας και της αγάπης. Αυτός ο πόνος τελικά θα μας παρακινήσει να δηλώσουμε: «Δεν θέλω να ζω στο σκοτάδι, αλλά στο φως. Δεν θέλω να παραμείνω φυλακισμένος στην σπηλιά του Πλάτωνα και να κοιτάζω μόνον τις μορφές των σκιών στον τοίχο, αλλά αντί γι αυτές να βλέπω το φως της αλήθειας». Δεν μπορούμε όμως να γνωρίζουμε ότι υπάρχει φως, μέχρι να μας διδάξει πρώτα ο νέος μας δάσκαλος ότι αυτό που αντιλαμβανόμαστε είναι στην πραγματικότητα μόνο μια σκιά. Όταν κρίνουμε τον περιορισμό – την μικρή, τρελή ιδέα - λέγοντας ότι είναι μια πραγματικότητα η οποία είναι καλή ή κακή, έχουμε κρίνει το Θεό και αρνηθήκαμε την τέλεια ενιαιότητα Του. Ο Ιησούς μας υπενθυμίζει συνεχώς ότι η ιδιαίτερη αγάπη και το ιδιαίτερο μίσος είναι ένα και το ίδιο - είτε αγαπούμε είτε μισούμε κάτι, αυτό παραμένει κάτι. Τη στιγμή που νιώθουμε μια ένταση μέσα μας για κάτι ή κάποιον, αυτό είναι το προειδοποιητικό σημάδι που πρέπει να μας κάνει να σταματήσουμε και να επιστρέψουμε στο νου, λέγοντας στον Ιησού:

«Βοήθησε με σε παρακαλώ. Έχω παγιδευτεί και πάλι στη σκιά, πιστεύοντας ότι είναι πραγματικότητα».

Τα Μαθήματα Θαυμάτων μας βοηθούν να καταλάβουμε γιατί παγιδευόμαστε στη σκιά και πιστεύουμε ότι είναι πραγματική: Επειδή δεν θέλουμε να ακούσουμε ότι ο εαυτός, για τον οποίο έχουμε ξοδέψει τόσα χρόνια καλλιεργώντας τον και υπερασπίζοντάς τον, είναι μια ψευδαίσθηση. Θέλουμε να μας πουν ότι πρόκειται για πραγματική ουσία, και επιπλέον ότι είναι μια ουσία που έχει προκληθεί από κάτι άλλο – την αιτία της δυστυχίας και της αγωνίας μας. Με κάθε ίνα του εγώ μας, αντιστεκόμαστε στο να μάθουμε ότι είμαστε σκιές και ότι όλοι οι περιορισμοί στον κόσμο είναι επίσης σκιές. Τα ελαττώματα, τα λάθη, οι αμαρτίες, τα σφάλματα και τα πράγματα που κάνουν οι άνθρωποι και που μας αρέσουν ή δεν μας αρέσουν είναι απλά σκιές που έχουν την ίδια αιτία: την απουσία φωτός. Ως μαθητές του Ιησού μαθαίνουμε ότι η απάντηση στις σκιές είναι η αγάπη, η απάντηση στην επίθεση είναι η αγάπη, η απάντηση στον διαχωρισμό είναι η εξιλέωση - και αυτός ο ίδιος ο Ιησούς είναι η απάντηση στο εγώ.

Μόλις αυτή η αρχή γίνει κατανοητή, περνάτε το υπόλοιπο της ζωής σας εφαρμόζοντάς την καθημερινά και συνειδητοποιώντας με ποιον τρόπο πέφτετε στις σκιερές παγίδες του εγώ, πώς διεγείρονται τα συναισθήματά σας, φαινομενικά πέρα από τον έλεγχό σας, από αυτά που τελικά είναι απλώς σκιές ψευδαισθήσεων. Ωστόσο, όταν αναστατώνεστε εξ αιτίας ενός περιορισμού, αυτός δεν θεωρείται πλέον ως σκιά, επειδή αλυσοδένεστε ξανά στην σπηλιά της άγνοιας που αναφέρει ο Πλάτωνας, και το μόνο που βλέπετε είναι οι φιγούρες στον τοίχο. Επειδή δεν βλέπετε τίποτα άλλο, πιστεύετε ότι αυτές οι σκιές είναι πραγματικότητα και μετά τις κρίνετε – άλλες ψηλές, άλλες κοντές, άλλες σας αρέσουν κι άλλες όχι. Όπως είπα και παραπάνω, οτιδήποτε λέτε για κάποιον που δεν μπορεί να γενικευτεί στην Υιότητα ως σύνολο είναι μια ψευδαίσθηση και ως εκ τούτου, μια επίθεση. Ωστόσο, αυτό δεν αφορά τη μορφή. Μην αρνείστε αυτό που βλέπουν τα φυσικά σας μάτια, αλλά αφήστε τον Ιησού να σας διδάξει να μην τα παίρνετε στα σοβαρά. Όπως ανέφερα νωρίτερα, τα Μαθήματα λένε αρκετές φορές - ρητά και σιωπηρά - ότι τα μάτια μας δεν βλέπουν. Όταν το θυμόμαστε αυτό, μας βοηθάει να μην παίρνουμε στα σοβαρά οτιδήποτε βλέπουν τα μάτια μας, ακούν τα αυτιά μας, ή ερμηνεύει ο εγκέφαλος μας.

Φυσικά, όταν παρακολουθείτε τις ειδήσεις, είναι αρκετά δύσκολο να μην αντιδράσετε σε ό,τι συμβαίνει, είτε αυτό συμβαίνει στην Ουάσιγκτον, στην Μέση Ανατολή ή στην Αφρική. Ωστόσο, για άλλη μια φορά, δεν μιλάω για μια άποψη αλλά για μια συναισθηματική αντίδραση που διαταράσσει την ηρεμία σας. Αυτό θα σας βοηθούσε να αντιληφθείτε ότι δεν θέλετε να βγείτε από τη σπηλιά του Πλάτωνα αλλά να παραμείνετε εκεί με κάποιον άλλο, να είναι αυτός που σας κρατάει φυλακισμένους. Δεν θέλετε ούτε καν να δείτε ότι εσείς οι ίδιοι είστε ο

φύλακας που κρατάει ο κλειδί με το οποίο θα ξεκλειδώνετε τις δεσμευτικές αλυσίδες της ενοχής. Η κάθε μέρα σας λοιπόν, θα πρέπει να είναι ένα σχολείο όπου ο Ιησούς σας διδάσκει να επαναπροσδιορίσετε τους περιορισμούς – τους προσωπικούς σας περιορισμούς όπως κι αυτούς που βλέπετε γύρω σας. Αυτά που βλέπετε είναι απλώς σκιές. Οι μορφές τους είναι αμέτρητες, όμως όλες περιέχουν το ίδιο απατηλό περιεχόμενο.

Το μάθημα 161 αναφέρεται σε αυτή την αρχή της γενίκευσης, αναγνωρίζοντας τη δυσκολία τόσο στην κατανόηση του ότι είμαστε ένα, όσο και στην εφαρμογή αυτής της όρασης στην καθημερινή μας ζωή. Με μεγάλη σαφήνεια ο Ιησούς μας λέει την αλήθεια - είμαστε όλοι ένα - και ταυτόχρονα μας βοηθά να την εφαρμόσουμε με ευγένεια και υπομονή. Αυτός ο συνδυασμός σαφών δηλώσεων της αλήθειας και παράλληλα, της ευγενικής και ήπιας εφαρμογής αυτής της αλήθειας αποτελεί μία από τις πτυχές των Μαθημάτων που τα καθιστά μοναδικά μεταξύ των πνευματικών διδασκαλιών του κόσμου. Ακολουθεί το απόσπασμα:

Ένας αδελφός είναι όλοι οι αδελφοί. Κάθε νους περιέχει όλους τους νόες, γιατί κάθε νους είναι ένα. Αυτή είναι η αλήθεια. Αποσαφηνίζουν όμως οι σκέψεις αυτές το νόημα της δημιουργίας; Φέρνουν αυτές οι λέξεις τέλεια διαύγεια σε σένα; Τι μπορεί να φαίνεται ότι είναι αυτές οι λέξεις εάν όχι άδαιοι ήχοι, όμορφοι ίσως, σωστοί στην αίσθηση, όμως βασικά ούτε κατανοητοί ούτε κατανοήσιμοι. Ο νους που δίδαξε στον εαυτό του να σκέφτεται ειδικά, δεν μπορεί πλέον να συλλάβει την αφαιρετικότητα της έννοιας που τα εμπεριέχει όλα. Χρειαζόμαστε να δούμε λίγο για να μάθουμε πολλά. (Ασκ-ΜΙ.161.4)

Ο Ιησούς ξεκινά με μία από τις κεντρικές μεταφυσικές ιδέες των Μαθημάτων του - ένας νους είναι όλοι οι νόες - και στη συνέχεια προχωράει λέγοντάς μας ότι δεν έχουμε ιδέα για ποιο πράγμα μιλάει: όμορφα λόγια και συναισθήματα, αλλά χωρίς νόημα για μας, λόγω των τόσων πολλών αναγκών και απαιτήσεων που μας επιβαρύνουν - σώματα που πρέπει να αντιμετωπίσουν άλλα σώματα. Πάνω από όλα, είμαστε πλάσματα που δίνουν σημασία στα συγκεκριμένα, όπως έχει αναφέρει ο Ιησούς στις δύο προηγούμενες παραγράφους αυτού του μαθήματος. Οι εντελώς αφηρημένες έννοιες είναι η φυσική κατάσταση του νου, είπε, αλλά αυτό είναι ουσιαστικά άσχετο με την εμπειρία μας, ως συγκεκριμένα σώματα με συγκεκριμένες προσωπικότητες, μέλη συγκεκριμένων φυλών, θρησκειών, πολιτισμών και εθνικοτήτων που ακολουθούν συγκεκριμένες πνευματικές πρακτικές και θρησκείες. Επιπλέον, πιστεύουμε πραγματικά ότι υπάρχει ένας Ιησούς του οποίου ο νους είναι ξεχωριστός από το δικό μας νου και ότι μας μιλάει. Πώς, λοιπόν, θα μπορούσαμε να γνωρίζουμε τη φύση της Ενιαιότητας; Η πιο κοντινή προσέγγιση είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι μοιραζόμαστε έναν κοινό σκοπό, καθώς μοιραζόμαστε την ίδια παράνοια και πρέπει να θεραπευτούμε από αυτήν. Και αυτό μπορούμε να το μάθουμε.

Ο Ιησούς ολοκληρώνει αυτή την παράγραφο με τη φράση ότι «πρέπει να δούμε λίγο για να μάθουμε πολλά» κάτι που εξηγεί την ευγένεια της προσέγγισής του. Ξεκινά με το σημείο που πιστεύουμε ότι βρισκόμαστε – στις συγκεκριμένες ιδιαίτερες σχέσεις μας. Το συγκεκριμένο σώμα μου βρίσκεται σε μια συγκεκριμένη σχέση με το δικό σου και ο Ιησούς με διδάσκει ότι αυτό που συμβαίνει μεταξύ μας δεν έχει καμία σχέση με εμάς, και ότι η σχέση είναι μια προβολή της απόφασης του νου: η ιδιαίτερη σχέση μου μ' εσένα αντικατοπτρίζει την ιδιαίτερη σχέση μου με το εγώ μου. Πρώτα συνειδητοποιώ ότι αυτό ισχύει για σένα και μετά συνειδητοποιώ ότι αυτό ισχύει και για τους άλλους – πράγματι, αυτό ισχύει για όλους. Καθώς εξασκούμε τις μικρές λεπτομέρειες και μαθαίνω να γενικεύω, καταλήγω να μαθαίνω «πολλά».

Αυτό συγκεκριμένα σημαίνει ότι αναγνωρίζω πως εσύ κι εγώ μοιραζόμαστε τον ίδιο σκοπό. Όλοι μας ζητάμε απεγνωσμένα να αποδειχθεί ότι κάνουμε λάθος όσον αφορά στις παρανοϊκές σκέψεις μας. Κάπου μέσα μου υπάρχει η σκέψη της λογικής, αλλά δεν μπορώ να φτάσω εκεί, αν εσύ πρώτα δεν μου επιτεθείς και δεν με κάνεις να νιώσω ένοχος. Αυτό τελικά με οδηγεί να επιλέξω να αγνοήσω την ενοχή μου, την οποία μου αποκάλυψε η προβολή σου. Έτσι, έχεις γίνει ένα μέσο που με κατευθύνει προς αυτή τη λογική, όπως είμαι κι εγώ για σένα. Όλοι μας πορευόμαστε με την ίδια έκκληση: «Σε παρακαλώ, δείξε μου ότι υπάρχει ελπίδα δείχνοντάς μου ότι κάνω λάθος».

Η επίθεσή σου μου το δείχνει αυτό κι εγώ δείχνω την ελπίδα μου όταν δεν ανταποδίδω την επίθεση, μη θεωρώντας τα συμφέροντά μου ξεχωριστά από τα δικά σου. Στο βαθμό που μπορώ να μην αμύνομαι, εκπροσωπώ τη λογική που υπάρχει στο νου όλων. Αυτό εννοεί ο Ιησούς, ο οποίος μας λέει ουσιαστικά: «Η λογική που βρίσκεται στο δικό μου νου βρίσκεται και στον δικό σας.» – η έννοια της δήλωσης ότι ήμασταν μαζί του όταν αναστήθηκε. (Αποσφ.Όρ.-6.5:5). Όταν ξύπνησε από το όνειρο του θανάτου - πράγμα που δεν έχει καμία σχέση με την ανάσταση του φυσικού σώματος - ήμασταν μαζί του επειδή ένας νους είναι όλοι οι νόες· ο κάθε νους εμπεριέχει όλους τους νόες. Αυτό σημαίνει ότι αν ο νους του Ιησού έχει θεραπευτεί, τότε έχει θεραπευτεί και ο δικός μας. Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχουμε αποδεχθεί τη θεραπεία που είναι ήδη παρούσα. Ωστόσο, στο βαθμό που θα επιτρέψουμε στον Ιησού να κοιτάξει το εγώ μας μαζί μας, να είναι παρών στο νου μας, σε αυτό το βαθμό θα αρχίσουμε να σκεφτόμαστε όπως εκείνος, και γινόμαστε σαν αυτόν στην καλοσύνη και την αγάπη. Και έτσι η ίδια η παρουσία του φωτός – απλώς με το να είναι εκεί χωρίς να λέει ή να κάνει κάτι - είναι αυτό που μας καλεί συνεχώς να βγούμε από το σκοτάδι μαζί του, φέρνοντας μαζί μας τους αδελφούς μας μέσω της συγχώρεσης.

Ερώτηση: Αν αντιδράσω σε έναν περιορισμό αλλά το αντιληφθώ, είναι εποικοδομητικό να συνειδητοποιήσω απλώς ότι έκανα λάθος ως προς το ποιος είμαι; Θα αρκούσε αυτό για να το παραδώσω στον επιλογέα, αντί στο σώμα;

Απάντηση: Η απάντηση είναι «ναι». Όμως ένα σημαντικό μέρος αυτού του «ναι» είναι να συνειδητοποιήσεις για ποιο λόγο έκανες αυτόν τον περιορισμό πραγματικό. Πρέπει να αποδεχτείς ότι πίσω από την τρέλα σου υπάρχει μια λογική, για να θυμηθούμε την διάσημη ατάκα από τον Άμλετ. Η λογική πίσω από την τρέλα σου στο να επιλέγεις τον περιορισμό, είναι να σε κρατάει εδώ και να κατηγορείς κάποιον άλλον για αυτό. Πρέπει να καταλάβεις – διαφορετικά αυτή η διαδικασία δεν θα λειτουργήσει ποτέ - ότι η επιλογή σου αυτή, σου έχει κοστίσει την ευτυχία: τον πόνο να είσαι μακριά από την αγάπη που ένα μέρος σου πραγματικά θέλει, γιατί αυτό είσαι. Η λάθος επιλογή σου, σε κράτησε επίσης μακριά από τον Ιησού, επειδή φοβάσαι ότι αν είσαι με την αγάπη του, θα εξαφανιστείς. Ο τελικός σκοπός του εγώ είναι η διατήρηση του εαυτού, καθιστώντας κάποιον άλλο υπεύθυνο για την απώλεια του Εαυτού. Αυτός είναι ο λόγος που έχουμε σώματα και για τον οποίο τα φτιάξαμε να αναπαράγονται με τον τρόπο που το κάνουν – κάποια άλλα σώματα μας έχουν δημιουργήσει· η γέννησή μας δεν ήταν δικό μας έργο.

Ο φόβος είναι ότι αν συνειδητοποιήσω ότι εγώ ο ίδιος έφτιαξα τον εαυτό μου έτσι, ο νους μου θα κατακλυστεί από ενοχές και αντί να κοιτάξω μέσα μου και να επιλέξω διαφορετικά, θα κάνω τις ενοχές πραγματικές, θα τις προβάλλω και θα θεωρήσω όλους τους άλλους υπεύθυνους για τη δυστυχία μου! Μόνο όταν επιστρέψω στο νου μου μπορώ να αναγνωρίσω ότι οι ενοχές ήταν μια απόφαση που πήρα, αποδεικνύοντας την αμαρτία μου που λέει ότι έχω διαχωριστεί και τώρα υπάρχω. Η ενοχή, λοιπόν, γίνεται ένας από τους πιο ισχυρούς τρόπους με τους οποίους το εγώ αμύνεται ενάντια στην συνειδητοποίηση ότι δεν υπάρχω – δεν είμαι διαχωρισμένος και δεν αμάρτησα. Τίποτα δεν συνέβη επειδή η Ενιαιότητα του Θεού και του Υιού Του παραμένει αδιαίρετη: ένας Υιός είναι όλοι οι Υιοί – δεν υπάρχουν εξαιρέσεις.

Οι περιορισμοί της ασθένειας και των γηρατειών.

Ερώτηση: Μια μορφή περιορισμού είναι ο σωματικός πόνος. Στην δική μου περίπτωση δεν μπορώ να κινηθώ καλά εξ αιτίας της κατάστασής μου, κάτι που αποτελεί έναν μεγαλύτερο περιορισμό. Γνωρίζω ότι όλο αυτό είναι μια σκιά ή ένας περιορισμός και αυτό φαίνεται να προκαλεί ενοχή η οποία φαίνεται να εντείνει τον σωματικό πόνο.

Απάντηση: Ένας από τους τομείς που δημιουργεί τις μεγαλύτερες δυσκολίες στους μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων είναι η ασθένεια. Από τη μια πλευρά, είναι χρήσιμο να ξέρουμε ότι ο νους αρρωσταίνει το σώμα. Σε πρακτικό επίπεδο, από όπου πρέπει να ξεκινάμε πάντα, σκέψου τον φίλο μας τον Επίκτητο και απλά αποδέξου το γεγονός ότι το σώμα σου ασθενεί. Όσο μεγαλώνουμε, αναπόφευκτα γινόμαστε πιο αδύναμοι και είναι σαφές ότι δεν μπορούμε να κάνουμε ό,τι κάναμε πριν από 30, 40, ή 50 χρόνια. Όταν είσαι

άρρωστος, λοιπόν, κάνε ό,τι μπορείς για να ελαχιστοποιήσεις τον πόνο· κάνε το όμως με ηρεμία και γαλήνη και όχι με θυμό, μνησικακία και ενοχή. Το θέμα είναι να μην εστιάζουμε σε ένα τέλειο σώμα, ούτε να σταυρώνουμε τον εαυτό μας επειδή γερνάμε. Με άλλα λόγια, η απάντηση είναι ότι δεν πρέπει να αναστατώνεστε. Καθώς φροντίζετε το σώμα σας όσο καλύτερα μπορείτε, παρατηρήστε τις αντιδράσεις σας και δείτε αν αντιδράτε ήρεμα λέγοντας: «το σώμα μου πονάει σήμερα και υπάρχουν διάφορα πράγματα που μπορώ να κάνω γι αυτό» και στη συνέχεια προχωρήστε με ηρεμία αντί με ανησυχία, άγχος ή θυμό.

Το τελευταίο πράγμα που θέλουμε είναι να καταδικάσουμε τον εαυτό μας με μια κρίση που φαινομενικά στηρίζεται στα Μαθήματα Θαυμάτων που λέει ότι «η ασθένεια είναι μια άμυνα απέναντι στην αλήθεια και είμαι απαίσιος άνθρωπος επειδή αμύνομαι ενάντια σε αυτήν». Το μόνο που κάνεις τότε είναι να δημιουργείς μία ιεραρχία ψευδαισθήσεων. Ναι, η ασθένειά σου είναι μια άμυνα ενάντια στην αλήθεια αλλά το ίδιο ισχύει και για την αναπνοή σου ή την όραση των ματιών σου. Δεν υπάρχει ιεραρχία ψευδαισθήσεων, αντίθετα με τον πρώτο νόμο του χάους του εγώ. Η πρώτη αρχή των Θαυμάτων – «δεν υπάρχει βαθμός δυσκολίας μεταξύ τους» (Κ-1.Ι.1:1) - διδάσκει ότι όλες οι ψευδαισθήσεις είναι ίδιες. Αυτές οι πρώτες αρχές του εγώ και του Αγίου Πνεύματος είναι τα θεμέλια για το αντίστοιχο σύστημα σκέψης τους. Οι άλλοι τέσσερις νόμοι του χάους προήλθαν από τον πρώτο και αν κατανοούσες την πρώτη αρχή των Θαυμάτων δεν θα χρειάζονταν να διαβάσεις τις υπόλοιπες σαράντα εννιά, ούτε το υπόλοιπο κείμενο. Θα είχες επίσης απαλλαχθεί από το βιβλίο ασκήσεων επειδή η πρώτη αρχή περιέχει το σύνολο του συστήματος σκέψης του Αγίου Πνεύματος – τα πάντα είναι μια ψευδαίσθηση: μια σκιά είναι μια σκιά, είναι πάντα μια σκιά.

Αν μπεις στον πειρασμό να κρίνεις τον εαυτό σου επειδή δυσκολεύεσαι να σηκωθείς το πρωί από το κρεβάτι, μην κάνεις κάποια εξαίρεση· θυμήσου το εξής: «Τότε, θα έπρεπε να νιώθω ενοχές κι επειδή αναπνέω.» Αυτό αληθεύει για όλους. Μπορεί να μην έχουν όλοι δυσκολίες να σηκωθούν από το κρεβάτι – αλλά αυτό είναι μόνο η μορφή. Ο καθένας εδώ άντρας ή γυναίκα πιστεύει ότι είναι ένα σώμα, πράγμα που σημαίνει ότι ο καθένας εδώ προσπαθεί να περιορίσει την αγάπη. Η φυσική σου κατάσταση είναι απλώς μια άλλη έκφραση αυτής της κρυφής επιθυμίας. Αν αναγνωρίσεις τα συμπτώματα σου απλώς ως μια μορφή της μικρής, τρελής ιδέας, θα αναγνωρίσεις ότι η επιλογή σου δεν είναι να πονάς ή όχι. Το θέμα είναι αν θα κοιτάξουμε τον πόνο μέσα από τα μάτια του εγώ, που μας οδηγεί στην μεγιστοποίηση της αξίας του, ή μέσα από τα μάτια του Αγίου Πνεύματος, πράγμα που μας οδηγεί να το δούμε ως το μάθημα της ημέρας και ίσως της υπόλοιπης ζωής μας. Η μόνη σου εστίαση θα πρέπει να είναι στο ποιον δάσκαλο θα προσκαλέσεις στο νου σου: αυτόν που θα κάνει τη σκιά πραγματική - η ενοχή και η κρίση πάντα το κάνουν - ή τον

δάσκαλο που θα σε βοηθήσει να αντιληφθείς ότι αυτό είναι μια σκιά που δεν μπορεί να επηρεάσει την ειρήνη του Θεού μέσα σου. Συγχωρώντας το λάθος που κάναμε επιλέγοντας τους περιορισμούς του εγώ, μαθαίνουμε να συγχωρούμε τους πάντες και τα πάντα – δίχως εξαιρέσεις.

Θυμηθείτε ότι το δεύτερο μισό της εισαγωγής του βιβλίου ασκήσεων ασχολείται με την γενίκευση όσων μάθατε σε κάθε μάθημα σχετικά με την δική σας συγκεκριμένη σκιά περιορισμού σε κάθε σχέση και περίπτωση στην οποία βρίσκεστε. Όχι μόνο είναι αλήθεια ότι αποτελεί ψέμα να λες κάτι για ένα άτομο που δεν ισχύει για όλους, αλλά αποτελεί επίσης μέρος του παραληρητικού συστήματος σκέψης του εγώ το να λες κάτι για μια περίπτωση που δεν ισχύει για όλες τις περιστάσεις. Μια σοβαρή ασθένεια δεν έχει διαφορά από μια ασθένεια ελαφριάς μορφής. Μια διαφωνία με το σύντροφό σου δεν διαφέρει από το να βρίσκεσαι στα πρόθυρα του τρίτου παγκοσμίου πολέμου - το περιεχόμενο παραμένει το ίδιο. Δεν έχει καμιά σημασία η μορφή του. Ένα επί μηδέν δεν διαφέρει από το χίλια επί μηδέν. Πόσες φορές θα πολλαπλασιάσεις το τίποτα και θα πιστεύεις ότι θα πάρεις μια απάντηση που θα είναι κάτι; Και έτσι, αν δεν κοιτάξεις την κάθε ξεχωριστή κατάσταση όπως θα τις κοίταζες όλες, να ξέρεις ότι έχεις επιλέξει το εγώ, επειδή βλέπεις διακρίσεις. Έχοντας δει την διαφοροποίηση, έκανες το διαχωρισμό πραγματικό, πράγμα που σημαίνει ότι έκανες τις σκιές του περιορισμού πραγματικές και δεν μπορείς πλέον να απαλλαγείς από αυτές.

Ερώτηση: Καθώς γερνάμε, το σώμα μας φαίνεται να μας απογοητεύει και καταλαβαίνω ότι αυτό είναι ένα έργο του νου. Αλλά πώς γίνεται ο επιλογέας μου να επιλέγει τη μορφή του πόνου μια μορφή πόνου που εντείνεται όσο μεγαλώνω;

Απάντηση: Αυτό αποδεικνύει ότι είμαστε θύματα της γήρανσης του σώματος - ένας άλλος τρόπος να κάνουμε το σώμα πραγματικό. Μην κοιτάξεις το σώμα σου που γερνάει διαφορετικά από ό,τι θα κοίταζες οποιοδήποτε άλλο ζήτημα στη ζωή σου. Είναι απλώς μια άλλη μορφή λατρείας του σώματος, ένα παράδειγμα του πως το εγώ έχει δημιουργήσει έναν κόσμο περιορισμών ως έναν τρόπο να πει ότι είσαι φυλακισμένος αυτών των σκιών, πράγμα που τις κάνει για μας πραγματικές. Τα γηρατειά είναι μόνο ένα γεγονός που συμβαίνει στο όνειρο. Μπορείς να βρίσκεσαι σε ειρήνη ακόμα κι αν το σώμα σου δεν λειτουργεί πλέον όπως λειτουργούσε κάποια χρόνια πριν. Απλώς πες στον εαυτό σου: «Η φθορά του σώματός μου, δεν είναι τίποτα άλλο από ένα γεγονός στο όνειρο· τι σχέση έχει όμως αυτό με την εσωτερική μου ειρήνη;» Αυτό είναι το μάθημα. Κατ' αρχήν, φυσικά, θα μπορούσε κανείς να ζήσει μέχρι τα βαθιά γεράματα χωρίς καμιά φθορά ή αναπηρία, αλλά το γεγονός ότι δεν συμβαίνει σε σένα δεν σε κάνει καλό ή κακό. Προσπάθησε να αντισταθείς στον πειρασμό να κρίνεις με βάση την εμφάνιση. Μερικοί άνθρωποι γερνούν με περισσότερη χάρη από άλλους καθώς αποτελούν μια διαφορετική σκιά από τους

υπόλοιπους. Η παγίδα είναι στο να κρίνεις το περιεχόμενο από την εμφάνιση, καθώς δεν γνωρίζεις που ταιριάζει αυτή η συγκεκριμένη σκιά στο ευρύτερο μονοπάτι της Εξιλέωσης αυτού του ατόμου. Δεν μπορείς να γνωρίζεις τα μαθήματά τους στο επίπεδο της μορφής, αλλά μπορείς και γνωρίζεις το μάθημα του καθενός σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο, γιατί είναι ίδιο με το δικό σου.

Ερώτηση: Φαίνεται να ζούμε σε μια κουλτούρα που γυρίζει την πλάτη στους ηλικιωμένους, δεν θέλει να ασχοληθεί μαζί τους ούτε να αντιμετωπίσει το θέμα του θανάτου. Καθώς μιλούσες για αποδοχή, σκεφτόμουν ότι θα ήταν πολύ ευκολότερο αν απλώς λέγαμε: «Λοιπόν, αυτό είναι γεγονός. Οι άνθρωποι γερνούν, παθαίνουν εγκεφαλικά, χρειάζονται μπαστούνια, παίρνουν χάπια, πεθαίνουν. Τι το σπουδαίο έχει όλο αυτό;» Όμως μέσα μου υπάρχει τέτοια πάλη· δεν θέλω να το κοιτάξω.

Απάντηση: Αυτό που περιγράφεις είναι ότι οι άνθρωποι κάνουν το σώμα πραγματικό και έτσι η μοίρα του είναι τόσο τρομακτική που οργανώνονται γύρω από αυτό ή απλά το αρνούνται. Ωστόσο όλα αυτά βασίζονται στην ιδέα ότι η ζωή που κάνουμε ως σώματα είναι η αληθινή ζωή και όλα όσα συμβαίνουν στο σώμα είναι σημαντικά. Επειδή το εγώ μας λέει ότι είμαστε το σώμα και ότι είναι αναγκαίο να διατηρήσουμε την ύπαρξή μας, η διατήρηση του σώματος αποκτά αξία. Όπως τονίζουν τα Μαθήματα Θαυμάτων, ο θάνατος είναι μία από τις βασικές σκέψεις στο σύστημα του εγώ (Εγχ.-27.1:1) διότι αν ο θάνατος είναι πραγματικός, προφανώς το ίδιο πρέπει να είναι και η ζωή. Αν είναι έτσι, τότε η ζωή του Θεού δεν είναι αληθινή. Έτσι ο θάνατος του σώματος αποδεικνύει την πραγματικότητά του, όσο και την πραγματικότητα του συστήματος σκέψης που το δημιούργησε. Από τη στιγμή που κάνουμε το σώμα πραγματικό δεν μπορούμε να κερδίσουμε, επειδή είτε θα ανησυχούμε γι αυτό, είτε θα το αρνούμαστε. Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το σώμα είναι στο επίκεντρο - όπως περιγράφεται στον «Ήρωα του ονείρου» (Κ-27.VIII), όπου το σώμα είναι ο ήρωας κάθε ονείρου που ο κόσμος έχει ονειρευτεί.

Δεδομένης αυτής της παραφροσύνης, είναι πιο λογικό και βοηθητικό να αποδεχτούμε οτιδήποτε συμβαίνει: τα σώματα γερνούν και τα πράγματα πάνε στραβά εδώ. Φροντίστε το σώμα, γιατί είναι ανόητο να πονάς όταν δεν είναι απαραίτητο. Η εστίασή σας όμως δεν θα έπρεπε να είναι στη διατήρηση του σώματος, όπως παρατηρείται σήμερα με την υπερβολική έμφαση που δίνεται στο να ζεις περισσότερο. Αυτή η αναζήτηση για παράταση της ζωής είναι παράλογη όταν κάνεις ένα βήμα πίσω παρέα με τον Ιησού και αναγνωρίζεις ότι το σώμα είναι απλώς μια σχολική τάξη, χωρίς νόημα έξω από το σκοπό του νου. Επομένως, παρατήρησε με καλοσύνη και ευγένεια πως παγιδεύεσαι ξανά και ξανά στο σύστημα του εγώ. Όταν βρίσκεται κανείς στον ορθό νου, το σώμα παύει να είναι το κύριο μέλημα. Είναι εκεί, σίγουρα, και το φροντίζεις μέχρι να είσαι έτοιμος να το αφήσεις να φύγει όταν πεθάνει. Αυτό όμως δεν είναι το τέλος του νου ή του μονοπατιού της εξιλέωσής σου - παρά μόνο το τέλος αυτού του

συγκεκριμένου τμήματος του ονείρου. Το να ζήσει κανείς άλλα δέκα, είκοσι ή τριάντα χρόνια δεν είναι τίποτα, επειδή μπορείς να μάθεις το μάθημα σε μια μέρα ή ένα λεπτό. Και πάλι, απλώς παρακολουθείς την ταύτισή σου με το σώμα, η οποία είναι πραγματικά η ταύτιση με το εγώ. Όταν προκύψουν προβλήματα σχετικά με το σώμα σου ή με το σώμα κάποιου αγαπημένου, αναγνώρισε ότι αυτές οι ανησυχίες δεν είναι αυτό που νομίζεις. Κάνε για αυτά ακριβώς ό,τι θα έκανες για οτιδήποτε άλλο, αλλά κοίτα μαζί με τον Ιησού τι κάνει το εγώ σου. Η εμμονή με το σώμα είναι το νούμερο ένα στη λίστα του εγώ, επειδή αυτή είναι η κύρια άμυνά του, η έδρα της ιδιαίτερης σχέσης όπου εκτυλίσσονται οι δυναμικές του νου, αν και δεν έχουμε επίγνωση της ύπαρξής τους.

Κάνε λοιπόν ό,τι θεωρείς σωστό για το σώμα σου, αλλά παρατήρησε την εμμονή σου με αυτό, συνειδητοποιώντας ότι δεν έχει να κάνει με αυτό που νομίζεις – την ηλικία ή την ασθένεια - αλλά με οτιδήποτε θα σε αποσπάσει από το να θυμάσαι ότι είσαι ένα νους που παίρνει αποφάσεις. Συνέχισε να έχεις εμμονή και μην την καταπολεμάς ούτε να την αγνοείς, αλλά κάνε ένα βήμα πίσω και αναγνώρισε τι είναι στην πραγματικότητα και από που προέρχεται. Μόνο τότε μπορεί το σώμα σου να υπηρετήσει τον ευγενικό σκοπό της θεραπείας που του έχει δοθεί από τον Ιησού, το μέσον με το οποίο μας οδηγεί στο σπίτι μέσω της συγχώρεσης – της ιδιαίτερης λειτουργίας μας.

4. «Η ιδιαίτερη λειτουργία»:

Η παράκαμψη που μας οδηγεί στο Σπίτι.

Οι προηγούμενες συζητήσεις μας τονίζουν την εντολή του Ευαγγελίου ότι πρέπει να είμαστε μέσα στον κόσμο αλλά να μην ανήκουμε σε αυτόν, κάτι που βρίσκεται στην καρδιά του μηνύματος των Μαθημάτων Θαυμάτων. Δεν μας ζητείται να αρνηθούμε αυτά που συμβαίνουν στον κόσμο, ούτε αυτά που σκεφτόμαστε, νιώθουμε, βλέπουμε ή ακούμε, αλλά να δούμε αυτές τις αισθητηριακές αντιλήψεις διαφορετικά. Τελικά το θαύμα, που δίνει το όνομά του σ' αυτά τα Μαθήματα, είναι μια αλλαγή στην αντίληψη. Όταν ο Ιησούς μιλάει για την όραση μέσα από τα μάτια του Χριστού, αναφέρεται στο σύστημα σκέψης που επιλέγουμε μέσα στο νου μας. Πράγματι, τα πάντα είναι μέσα στο νου μας, αφού οι ιδέες δεν εγκαταλείπουν την πηγή τους. Το εγώ, επομένως, βλέπει τον κόσμο με βάση τη σημασία του ως προς την ενίσχυση της κρίσης και την επιβεβαίωση των περιορισμών των δικών μας και των άλλων – με μοναδικό σκοπό να αποδείξει ότι είμαστε διαφορετικοί ο ένας από τον άλλο, ακριβώς όπως διαφοροποιηθήκαμε από το Θεό κατά τον διαχωρισμό. Αυτό δεν έχει καμιά σχέση με το τι βλέπουν τα μάτια μας, αλλά με το πώς ερμηνεύουμε αυτά που βλέπουμε. Στα Μαθήματα η αντίληψη σημαίνει ερμηνεία, και ο Ιησούς μας διδάσκει ότι το πρόβλημα δεν ήταν η μικρή, τρελή ιδέα, αλλά ο τρόπος που την αντιληφθήκαμε επιλέγοντας τον τρόπο όρασης του εγώ αντί γι αυτόν του Αγίου Πνεύματος. Η επιλογή που είχαμε τότε είναι η ίδια που έχουμε και τώρα, διότι δεν υπάρχει «τότε» και «τώρα» στο νου. Ο γραμμικός χρόνος υπάρχει μόνο στην προβολή ενός κόσμου γεμάτου αμαρτία, ενοχή και φόβο - παρελθόν, παρόν και μέλλον. Μέσα στο νου όλα αυτά είναι ένα:

Κάθε μέρα και κάθε λεπτό κάθε ημέρας, και κάθε στιγμή που κάθε λεπτό έχει, εσύ απλώς ξαναζεις την μία στιγμή που ο χρόνος του τρόμου πήρε την θέση της αγάπης.... Έτσι είναι κάθε ζωή· ένα φαινομενικό διάλειμμα από την γέννηση στο θάνατο και στην ζωή ξανά, μια επανάληψη μιας στιγμής που πέρασε πριν από τόσο πολύ καιρό και δεν μπορεί να ξαναβιωθεί. Και όλος ο χρόνος δεν είναι παρά η τρελή πεποίθηση ότι αυτό που έχει λήξει είναι ακόμα εδώ και τώρα.(Κ-26.V.13:1,3-4)

Στην αρχή, εμείς - ο Υιός του Θεού - είχαμε να επιλέξουμε ανάμεσα σε δύο αλληλοαποκλειόμενους τρόπους αντίληψης της μικρής, τρελής ιδέας: μέσα από τα μάτια της κρίσης (αμαρτία) ή της εξιλέωσης (συγχώρεση). Η δεύτερη δεν βλέπει τίποτα να συγχωρήσει, επειδή τίποτα δεν συνέβη - η μικρή, τρελή ιδέα ήταν αδύνατο να συμβεί. Αυτή είναι η αρχή που καλούμαστε να εφαρμόζουμε στις καθημερινές εμπειρίες που συνθέτουν το όνειρό μας. Το θαύμα μας απομακρύνει από τον τρόπο σκέψης του εγώ, που αντιλαμβάνεται ξεχωριστά

συμφέροντα: εσύ κι εγώ είμαστε σε πόλεμο, με αποτέλεσμα να υπάρχει νικητής και ηττημένος. Αυτό εμποδίζει τη διόρθωση του Αγίου Πνεύματος: την άποψη του ορθού νου ότι μοιραζόμαστε τα ίδια συμφέροντα. Για να επαναλάβω τον κανόνα που ανέφερα παραπάνω, προσπαθήστε να μην κρίνετε ποτέ κάποιον – με βάση το περιεχόμενο, όχι τη μορφή - που να μην ισχύει για όλους. Η αντίληψη του Αγίου Πνεύματος ή η όραση του Χριστού τους βλέπει όλους ίσους, ανεξάρτητα από τις διαφορές στην εμφάνιση.

Νωρίτερα ανέφερα τη δήλωση των Μαθημάτων ότι οτιδήποτε δημιουργήσε το εγώ για να βλάψει, το Άγιο Πνεύμα το χρησιμοποιεί για να θεραπεύσει. Οι ίδιοι οι περιορισμοί που θέσαμε για να αποδείξουμε ότι ο Θεός έχει άδικο και εμείς δίκιο – ότι δηλαδή εμείς υπάρχουμε και ο αληθινός Θεός δεν υπάρχει - γίνονται το ίδιο το μέσον που χρησιμοποιεί ο Ιησούς για να μας οδηγήσει στην Εστία. Όταν επιλέγουμε το εγώ αντί για το Άγιο Πνεύμα, δημιουργούμε τη δική μας βασιλεία και ξεκινάμε ένα μακρύ και φρικτό ταξίδι, το οποίο τα Μαθήματα αποκαλούν «την σκάλα από την οποία ο διαχωρισμός σε οδήγησε κάτω.» (Κ-28.III.1), ή «την τρελή πορεία προς την παραφροσύνη». (Κ-18.I.7:6). Αυτό το ταξίδι, όταν αλλάζουμε δασκάλους, γίνεται τότε το μέσον για να ξυπνήσουμε από το όνειρο. Η υιοθέτηση αυτής της προοπτικής θα μας βοηθήσει να αποφύγουμε την κρίση του εαυτού μας ή των άλλων για τα ανόητα πράγματα που κάνουμε. Θυμηθείτε ότι μοιραζόμαστε την ίδια τρέλα και κακία και έτσι τα ίδια πράγματα που κάναμε για να επιτεθούμε στο Θεό - να αρνηθούμε την πραγματικότητά Του και να καθιερώσουμε τη δική μας, στην θέση Του - γίνονται ιερά, όχι γι αυτά τα ίδια, αλλά επειδή το να προσκαλέσουμε ένα διαφορετικό Δάσκαλο στην τάξη της ζωής μας τους δίνει την δυνατότητα να υπηρετήσουν έναν ιερό σκοπό. Στην αντίληψη του Αγίου Πνεύματος όλα εδώ, ανεξάρτητα αν η κοινωνία τα κρίνει ως καλά ή κακά, θεωρούνται ως παράκαμψη – ένας κυκλικός κόμβος για να επιστρέψουμε στον Παράδεισο. Πράγματι, κάθε μονοπάτι, σχέση ή σενάριο που έχουμε γράψει θα μας οδηγήσει τελικά στο σπίτι μας, αν επιλέξουμε τον σωστό οδηγό. Τελικά, οι παρακάμψεις που αντιμετωπίζουμε όταν οδηγούμε μας οδηγούν στον προορισμό μας αν ακολουθήσουμε τις πινακίδες που μας οδηγούν έξω από το πρόβλημα. Ομοίως, οι ιδιαίτερες σχέσεις μας θα μας οδηγήσουν στον πνευματικό μας προορισμό αν ακολουθήσουμε τις πινακίδες της συγχώρεσης που ο Ιησούς φωτίζει για να μας βοηθήσει να βρούμε το δρόμο μας μέσα από το πρόβλημα των περιορισμών.

Αυτές οι παρακάμψεις, ουσιαστικά, διαμορφώνουν τα ορόσημα της ζωής μας. Η μόνη διαφορά είναι ότι παλαιότερα απομακρυνθήκαμε από τον Παράδεισο και τώρα αντιστρέφουμε την πορεία μας – κυριολεκτικά, επιλέγουμε μια διαφορετική πορεία – και ανεβαίνουμε την σκάλα που ο διαχωρισμός μας οδήγησε να κατεβούμε. Βεβαίως, πρόκειται για μια παράκαμψη, καθώς δεν είναι η ευθεία διαδρομή· πώς θα μπορούσε άλλωστε, όταν ο φόβος μας για την

επιστροφή είναι τόσο μεγάλος; Γι αυτό και ο Ιησούς μας παρηγορεί λέγοντας: «Μην φοβάσαι ότι αιφνίδια κάποιος θα σε σηκώσει και θα σε ρίξει μέσα στην πραγματικότητα» (Κ-16.VI.8:1). Πιο κάτω στο κείμενο λέει ότι δεν πάμε κατευθείαν από τους εφιάλτες στην πραγματικότητα, αλλά προχωράμε μέσα από διάφορα βήματα που ονομάζονται ευτυχισμένα ή γλυκά όνειρα (Κ-20.VIII.10), (Κ-27.VII.13). Αυτές είναι οι παρακάμψεις των ιδιαίτερων σχέσεων μας, αλλά ευλογημένες με τον σκοπό της συγχώρεσης του Αγίου Πνεύματος. Τελικά, αφού ο χώρος και ο χρόνος είναι μια ψευδαίσθηση, δεν έχει καμία σημασία πόσο χρόνο πήρε η επιστροφή στην εστία ή πόσο περίπλοκη ήταν η διαδρομή. «Ο χρόνος φαίνεται να πηγαίνει προς μία κατεύθυνση, αλλά όταν φτάσεις στο τέλος του, αυτός θα τυλιχθεί σαν ένα μακρύ χαλί απλωμένο κατά μήκος του παρελθόντος πίσω σου, και θα εξαφανιστεί» (Κ-13.I.3:5). «Όμως, η έκβαση είναι τόσο βέβαιη, όσο ο Θεός» (Κ-2.III.3:10).

Καθώς οι ιδιαίτερες υποχρεώσεις και οι περιορισμοί που επιβάλλαμε στον εγωικό εαυτό μας γίνονται τα πλαίσια που διαμορφώνουν την κατεύθυνση της επιστροφής μας στην εστία, η κριτική τους - είτε με την αποστέρηση μέσω διαφόρων μορφών ασκητισμού ή κακομεταχείρισης, είτε κοροϊδεύοντας τον εαυτό μας ή τους άλλους - δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να δημιουργεί εμπόδια που υπονομεύουν την πορεία μας. Θα ήταν σαν να φτιάχναμε σκόπιμα λακκούβες στο δρόμο για να σκάσουμε τα λάστιχα, εμποδίζοντας έτσι το όχημα να μας μεταφέρει στον προορισμό μας. Έτσι, σ' αυτά τα Μαθήματα δεν μας ζητείται να εγκαταλείψουμε τις ιδιαίτερες σχέσεις μας, ελλείψεις ή ελαττώματα – αλλά μόνο να τους δώσουμε ένα διαφορετικό σκοπό. Ακριβώς τα ίδια πράγματα που μας προκάλεσαν τόσο πόνο γίνονται τα μέσα που θα μας οδηγήσουν πέρα από αυτόν.

Αυτό που απαιτείται είναι να σταματήσουμε να έχουμε το εγώ ως δάσκαλό μας. Δύο ξεχωριστές φράσεις στα Μαθήματα διαβάζονται ως εξής όταν συνδεθούν: «Παραιτήσου τώρα από δάσκαλος του εαυτού σου» (Κ-12.V.8:3). «Μην θυμάσαι τίποτα από όσα δίδαξες στον εαυτό σου, γιατί διδάχθηκες άσχημα» (Κ-28.I.7:1). Παραιτούμαστε απολύοντας το εγώ και προσκαλώντας το Άγιο Πνεύμα. Δεν αλλάζει τις ζωές μας, ωστόσο, όπως εξηγείται στο «Απαιτούνται αλλαγές στην κατάσταση ζωής των δασκάλων του Θεού;» (Εγχ.-9), μόνον η εσωτερική αλλαγή – από το εγώ στο Άγιο Πνεύμα – είναι σημαντική. Ο Ιησούς μας λέει στο κείμενο ότι το Άγιο Πνεύμα δεν καταργεί την ιδιαίτερη σχέση, αλλά τη μεταμορφώνει (π.χ. Κ-21.III.6:1-4). Με άλλα λόγια, δεν απολύουμε τους συζύγους και τους συντρόφους μας επειδή δεν είναι μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων! Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι παραμένουμε σε μία σχέση, είναι όμως σοφό να είμαστε επιφυλακτικοί όσον αφορά την ανάγκη να κάνουμε εξωτερικές αλλαγές, επιβάλλοντας αλλαγές στον εαυτό μας ή στους άλλους. Το Άγιο Πνεύμα μεταμορφώνει την ιδιαίτερη σχέση αλλάζοντας τον σκοπό της,

όχι απαραίτητα τη μορφή της: αυτό που εμείς φτιάξαμε για να βλάψουμε, αυτό το χρησιμοποιεί τώρα για να θεραπεύσει – η ιδιαίτερη λειτουργία.

Και πάλι, η ζωή που κρίνεις ως τρομερή αποτυχία μπορεί να είναι το ίδιο το μέσο που ο Ιησούς χρησιμοποιεί για να σε οδηγήσει στην εστία. Τι θα μπορούσε να είναι πιο ιερό; Η ζωή σου της ιδιαιτερότητας – ενοχή, μίσος και πόνος – γίνεται το χαρούμενο μονοπάτι που θα σε οδηγήσει στην ειρήνη. Όσο κρίνεις, επιτίθεσαι, καταδικάζεις ή βασανίζεσαι από ενοχές, εμποδίζεις τον εαυτό σου να επιτύχει αυτόν τον στόχο. Αυτό δεν σημαίνει ότι η ζωή σου από μόνη της είναι ιερή, αλλά ούτε και ότι είναι ανίερη. Η αλήθεια είναι ότι η ζωή σου δεν είναι τίποτα, επειδή ο σκοπός της είναι αυτός που της δίνει όλο το νόημα – το περιεχόμενο, όχι η μορφή. Δεδομένου ότι όλοι ερχόμαστε σε αυτόν τον κόσμο με εγγενείς περιορισμούς ως επιλογή απέναντι στην απεριόριστη φύση της Αγάπης του Θεού, είμαστε όλοι παρανοϊκοί.

Επιπλέον, αφού δεν υπάρχει ιεραρχία στις ψευδαισθήσεις, δεν μπορεί να υπάρξει και ιεραρχία στους περιορισμούς και την παράνοια. Όποιος πιστεύει ότι βρίσκεται εδώ είναι ασθενής και προφανώς περιορισμένος. Η αποδοχή αυτής της προϋπόθεσης σημαίνει ότι δεν θα μπεις στον πειρασμό να χρησιμοποιήσεις τον πόνο – τον δικό σου ή κάποιου άλλου – για να αποδείξεις την πραγματικότητα του διαχωρισμού. Ακόμα και αν το κάνεις, θα αναγνωρίσεις τουλάχιστον τα κίνητρά σου. Το εγώ θα ήθελε να πάρεις θέση και να κρίνεις ιεραρχικά, ο Ιησούς όμως σου ζητά να δεις τις κρίσεις σου ως ένα σχολείο, ένα πρόγραμμα σπουδών που θα σου διδάξει ότι όλοι είναι ίσοι ως προς το περιεχόμενο.

Σίγουρα, στον κόσμο των ονείρων υπάρχουν διαβαθμίσεις. Μερικοί είναι πιο κακόβουλοι ή πιο ευγενικοί από κάποιους άλλους· μερικοί βρίσκονται πιο ψηλά στην πνευματική κλίμακα. Ωστόσο, όταν βρεθεί κανείς έξω από το όνειρο, πάνω από το πεδίο της μάχης, αντιλαμβάνεται ότι δεν υπάρχει ιεραρχία. Είτε βρίσκεσαι στα κατώτερα είτε στα ανώτερα σκαλοπάτια της κλίμακας, εξακολουθείς να βρίσκεσαι σε μια ψευδαίσθηση. Και έτσι δεν υπάρχει κάποια ιεραρχία μέσα στο σύστημα σκέψης του λάθους νου ή του ορθού νου: το εγώ είναι εκατό τοις εκατό μίσος, το Άγιο Πνεύμα εκατό τοις εκατό αγάπη. Αυτό που μας προσφέρει την προσωρινή εμπειρία της διαβάθμισης και της εξέλιξης είναι η διαρκής μετακίνησή μας ανάμεσα σε αυτά τα δύο συστήματα σκέψης. Επειδή έχουμε διαχωριστεί από την ίδια σκέψη, έχουμε όλοι τον ίδιο διχασμένου νου: μία σκέψη μίσους και ενοχής, μία σκέψη συγχώρεσης και αγάπης, και τη δύναμη να επιλέγουμε μεταξύ αυτών των δύο. Αυτό μας δίνει μια ριζικά διαφορετική οπτική του εαυτού μας έναντι των άλλων, αφού αυτή η όραση δεν έχει εγγενή κρίση. Δεν προσπαθούμε να αποδείξουμε ότι οι άλλοι έχουν άδικο. Μπορεί πράγματι στη μορφή να έχουν άδικο, όμως ο ορθός νους τους δεν έχει. Αφού δεν υπάρχει ιεραρχία στο λάθος, τότε ποιο είναι το πρόβλημα;

Κάθε φορά που παρασυρόμαστε σε συγκρίσεις, ακούμε το εγώ μας. Στην αρχή κάναμε την αρχική σύγκριση: η αγάπη μας είναι καλύτερη από την αγάπη του Θεού, γιατί αναγνωρίζει την ατομικότητα, την ιδιαιτερότητα και τη μοναδικότητά μας, κάτι που η αγάπη του Θεού δεν κάνει. Ο Δημιουργός μας, ωστόσο, δεν την γνώριζε καν την αγάπη μας, επειδή η αγάπη δεν κάνει συγκρίσεις (Κ-24.ΙΙ.1:1), (Ασκ-ΜΙ.195.4:2). Αυτό το ιδανικό του να μην κάνουμε συγκρίσεις είναι ο στόχος του ταξιδιού μας. Αφού ο Θεός δεν γνωρίζει τίποτα άλλο έξω από τον Εαυτό Του – δεν υπάρχει τίποτα έξω από τον Εαυτό Του – δεν γνωρίζει απολύτως τίποτα για το όνειρο. Ο Ιησούς, ο οποίος αντιπροσωπεύει το κομμάτι της διασπασμένης Υιότητας που έχει αφυπνιστεί, γνωρίζει επίσης ότι τίποτα δεν συνέβη. Δεν κάνει συγκρίσεις μεταξύ των αδελφών του επειδή αναγνωρίζει την κοινή μας παράνοια και λογική. Η λειτουργία του Ιησού είναι να μας βοηθήσει να δούμε αυτήν την εγγενή ισότητα μέσα στην Υιότητα, ώστε να επιλέξουμε, όπως έκανε και αυτός, να δούμε την παραφροσύνη του διαχωρισμού και να αποσύρουμε την πίστη μας σε αυτόν. Μας διδάσκει να θεωρούμε τις τάσεις μας να συγκρίνουμε, να βρίσκουμε λάθη και να κάνουμε τις σκιές των περιορισμών πραγματικές, ως τα μέσα που χρησιμοποιεί για να μας βοηθήσει να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτή είναι η στρατηγική του εγώ για να μας μπερδέψει σχετικά με την αλήθεια ότι διαχωριστήκαμε ως ένας Υιός και επομένως επιστρέφουμε ως ένας. Η συνέπεια αυτής της διδασκαλίας είναι ότι όταν ο νους οποιουδήποτε θραύσματος θεραπεύεται, η Υιότητα ως σύνολο θεραπεύεται: ο νους του Υιού του Θεού είναι ένας.

Αυτή η Ενιαιότητα δεν είναι κατανοητή όταν βρισκόμαστε στο πεδίο της μάχης, αλλά όταν ανυψωνόμαστε πάνω από αυτό, στην πηγή αυτών των Μαθημάτων. Το περιεχόμενό τους - η γεμάτη αγάπη σοφία που υπάρχει μέσα στην κάθε σελίδα τους – βρίσκεται έξω από το όνειρο, εκφράζεται όμως μέσα σε αυτό με σύμβολα τα οποία μπορούμε να αποδεχτούμε, να κατανοήσουμε και να διδαχθούμε από αυτά. Ο Ιησούς μας προσκαλεί σε αυτό το μέρος της ειρήνης πάνω από το πεδίο της μάχης από όπου μαζί μπορούμε να κοιτάξουμε τον κόσμο από την οπτική γωνία ότι ο καθένας εδώ είναι παρανοϊκός και περιορισμένος – το να γεννιέσαι, να αναπνέεις, απλά να βρίσκεσαι σ' ένα σώμα, όλα αυτά εκφράζουν τον εγγενή περιορισμό της παράνοιας του διαχωρισμού. Γιατί να δίνουμε έμφαση σε μια συγκεκριμένη μορφή διαχωρισμού, όταν μοιραζόμαστε τη μοναδική σκέψη που περιέχει όλες τις σκέψεις;

Αυτή η προσέγγιση μας βοηθάει να είμαστε πιο ανεκτικοί, ευγενικοί και γεμάτοι κατανόηση, επειδή βλέπουμε τον πόνο του καθενός και δεν μπορούμε ποτέ να κρίνουμε αυτούς για τους οποίους έχουμε κατανόηση. Ο πόνος πίσω από τις πράξεις τους απαιτεί καλοσύνη, όχι επίθεση. Ας θυμηθούμε το μάθημα «Θα μείνω ακίνητος για μια στιγμή και θα πάω σπίτι (Ασκ-ΜΙ.182). Το πρώτο μέρος συγκινητικά αναφέρεται στο πως αυτός ο κόσμος δεν είναι το σπίτι μας, και πως

προσπαθούμε να καλύψουμε την αγωνία της περιπλάνησης σ' έναν κόσμο στον οποίο δεν ανήκουμε, δίχως να γνωρίζουμε τον τρόπο για να φτάσουμε στο σπίτι. Φανταστείτε τον τρόπο ενός μικρού παιδιού που χάνει τους γονείς του μέσα στο πλήθος. Αυτός είναι και ο δικός μας τρόμος, επειδή όλοι μας έχουμε χαθεί στο πλήθος αυτού του φυσικού κόσμου, και πιστεύουμε ότι έχουμε χάσει τον Πατέρα ή την Πηγή μας. Δεν ακούμε τη Φωνή που μας καλεί, επειδή κατά έναν παρανοϊκά διεστραμμένο τρόπο μας αρέσει να είμαστε χαμένοι και μόνοι. Μας αρέσει ιδιαίτερα το γεγονός ότι δεν ήταν δικό μας λάθος – άλλοι είναι υπεύθυνοι για την κατάσταση μας: μας παράτησαν. Ποιος δεν θα ένιωθε συμπόνια και ευσπλαχνία για μια τόσο οδυνηρή παραφροσύνη, και μόνο που θα την άκουγε;

Η νέα μας συμπόνια, γεννημένη από την αγάπη του Ιησού, αγκαλιάζει με καλοσύνη τον καθένα που «περιπλανάται στον κόσμο αβέβαιος, μοναχός και σε συνεχή φόβο» (Κ-31.VIII.7:1). Αυτή περιλαμβάνει όλους τους Υιούς του Θεού που έχουν διαχωριστεί, που απεγνωσμένα - αν και μάταια - προσπαθούν να βρουν εδώ κάποια βεβαιότητα ή ελπίδα. Δημιουργούν σχέσεις με άλλα σώματα για να διώξουν τη μοναξιά, όμως ο κρυφός φόβος είναι ότι τίποτα απ' όλα αυτά δεν πρόκειται να βοηθήσει και ότι ο Θεός θα τους βρει και θα τους σκοτώσει. Θρησκείες αναπτύχθηκαν ως ένας τρόπος για να καλύψουν τον πόνο αυτής της μοναξιάς – στην πραγματικότητα κάθε «-ισμός» έχει εμφανιστεί στον κόσμο μας για να καλύψει αυτόν τον πόνο. Όμως, όταν ανυψωνόμαστε πάνω από το πεδίο της μάχης και κοιτάζουμε μαζί με τον Ιησού, οι καρδιές μας αναπόφευκτα αγκαλιάζουν τους πάντες, επειδή ακούμε την παγκόσμια κραυγή του πόνου. Ο πιο διαβολικά κακός αυτού του κόσμου εξακολουθεί να κραυγάζει: «Σε παρακαλώ, δείξε μου ότι κάνω λάθος. Δείξε μου ότι υπάρχει ένας άλλος τρόπος.»

Το πιο σημαντικό, λοιπόν, είναι να βλέπουμε την ζωή μας με διαφορετικό τρόπο, όχι με τα μάτια της κρίσης, αλλά ως μια σχολική τάξη όπου θέλουμε να μάθουμε τα μαθήματα που θα μας διδάξει ο Ιησούς, ανακτώντας την ιδιαίτερη λειτουργία της συγχώρεσης – για τη σωτηρία τη δική μας και του κόσμου.

Περνάμε τώρα σε αποσπάσματα από την ενότητα με τίτλο «Η ιδιαίτερη λειτουργία» και στη συζήτησή μας θα επικεντρωθούμε στη συγκεκριμένη εφαρμογή της ιδιαίτερης λειτουργίας της συγχώρεσης των περιορισμών των δικών μας και των άλλων. Θα ξεκινήσουμε με την παράγραφο 4:

(Κ-25.VI.4:1) «Αυτή είναι η προσηνής αντίληψη της ξεχωριστότητας από το Άγιο Πνεύμα' η δική Του χρήση αυτού που εσύ έφτιαξες, το θεραπεύειν αντί του βλάπτειν.»

Όλοι μας έχουμε μια ιδιαίτερη σχέση με τους περιορισμούς μας, αφού αυτοί υπήρξαν τα καθοριστικά στοιχεία στη ζωή μας – αυτά που προσπαθήσαμε να

ξεπεράσουμε, να αντισταθμίσουμε και να αποδεχτούμε ως απόδειξη για τους θυματοποιημένους και αναμάρτητους εαυτούς μας. Έχουμε λατρέψει τα ιδιαίτερα ελαττώματα και τις ατέλειές μας, γιατί ενίσχυσαν την αντίληψή μας για την αθωότητά μας, αλλά πάντα εις βάρος των άλλων. Το Άγιο Πνεύμα όμως δεν αναιρεί αυτή την ιδιαιτερότητα, ούτε επιδιώκει να την καταστρέψει ή να την τιμωρήσει. Αντιθέτως, η στοργική Του καλοσύνη την χρησιμοποιεί ως διδακτικό βοήθημα για να μας οδηγήσει στην εστία.

(Κ-25.VI.4:2) «Σε καθέναν δίνει μία ξεχωριστή λειτουργία στην σωτηρία, που μόνο αυτός μπορεί να εκπληρώσει· ένα μέρος μόνο γι' αυτόν.»

Μπορούμε να αντιληφθούμε την ιδιαίτερη λειτουργία μας ως τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουμε να συγχωρούμε τους περιορισμούς μας - διαφορετικές λειτουργίες ως προς τη μορφή, αλλά με το ίδιο περιεχόμενο συγχώρεσης. Ο καθένας από εμάς διανύει μια διαφορετική διαδρομή στο ταξίδι του, παρόλο που η αλλαγή του σκοπού μας από την ενοχή στη συγχώρεση μας ενώνει στην πορεία. Μαθαίνουμε να ασκούμεστε με τους συγκεκριμένους περιορισμούς μας, καθώς και αυτούς που αντιλαμβανόμαστε στους άλλους και σταδιακά γενικεύουμε την εμπειρία μας, έτσι ώστε αυτό που μαθαίνουμε με τον έναν, το μαθαίνουμε για όλους – δεν υπάρχει ιεραρχία στους περιορισμούς. Εμείς και μόνο είμαστε υπεύθυνοι για τη δυστυχία μας, και η μόνη μας ανάγκη – που τη μοιραζόμαστε με όλους – είναι να ξυπνήσουμε από το όνειρο της ενοχής και της αποτυχίας του εγώ. Η μόνη απάντηση σε αυτή την ανάγκη είναι η συγχώρεση· ο μόνος δάσκαλος από τον οποίο μπορούμε να τη μάθουμε είναι το Άγιο Πνεύμα.

Μόλις την μάθουμε, έχουμε συγχωρεθεί. Αυτοί οι περιορισμοί δεν εξυπηρετούν πλέον το σκοπό του εγώ να μας προστατεύει από την αμαρτία του νου. Αυτό το πετυχαίναμε μέσω της προβολής, όπου τα ελαττώματα και οι αποτυχίες που αντιλαμβανόμασταν στον εαυτό μας τα βλέπαμε στους άλλους, θεωρώντας τους υπεύθυνους για τη δυστυχία μας. Αναγνωρίζοντας ότι το παραμύθι του εγώ περί αμαρτίας είναι επινοημένο, αντιλαμβανόμαστε τώρα ότι τίποτα δεν μας έχει διαχωρίσει από την Αγάπη του Θεού, η οποία βρισκόταν πάντοτε μαζί μας. Οι ατελείς ζωές μας δεν χρειάζεται πλέον να εκφράσουν την ατελή σκέψη του διαχωρισμού και κατά συνέπεια εξαφανίζονται «στο τίποτα από το οποίο προήλθαν» (Εγγχ.-13.1:2), μαζί με το σύστημα σκέψης του εγώ που βασίζεται στην κρίση και τον περιορισμό.

(Κ-25.VI.4:3) «Και δεν είναι το σχέδιο ολοκληρωμένο μέχρι αυτός να βρει την ξεχωριστή του λειτουργία, και να εκπληρώσει το μέρος που του ανατέθηκε, ώστε να κάνει τον εαυτό του ολοκληρωμένο μέσα σ' έναν κόσμο όπου το ανολοκλήρωτο βασιλεύει.»

Αυτός ο κόσμος είναι ελαττωματικός, ατελής και περιορισμένος, επειδή προήλθε από μία ελαττωματική, ατελή και περιορισμένη σκέψη – οι ιδέες δεν εγκαταλείπουν ποτέ την πηγή τους. Πράγματι, πώς θα μπορούσε ένας κόσμος που έχει δημιουργηθεί για να επιτεθεί στο Θεό, όπως μας λέει το βιβλίο ασκήσεων (Ασκ-ΜΙΙ.3.2:1), να είναι κάτι άλλο από ελαττωματικός, ατελής και περιορισμένος, για να μην πούμε γεμάτος μίσος, θλίψη, μοναξιά και θάνατο; Ωστόσο, μέσα σ' αυτόν τον κόσμο μπορούμε ακόμα να είμαστε πλήρεις, επειδή υπάρχουμε ως νους και όχι ως σώμα. Θυμόμαστε την πληρότητά μας όταν ενωθούμε με τη Φωνή που μας μιλάει γι αυτήν, αντί για τη φωνή που μιλάει για την έλλειψη, και στη συνέχεια μας κάνει να πιστεύουμε ότι η σύνδεση με την ιδιαιτερότητά της συνιστά πληρότητα.

Τον ρόλο που μου ανατέθηκε, εγώ ο ίδιος τον ανέθεσα στον εαυτό μου. Όταν επινόησα το δικό μου σενάριο των περιορισμών και της ανεπάρκειας, ανέθεσα στον εαυτό μου το ρόλο του θύματός τους, όσο και εκείνων που τελικά θεωρώ υπεύθυνους γι αυτούς. Ζητώντας τη βοήθεια του Ιησού, κρατάω το ίδιο σενάριο των περιορισμών αλλά με διαφορετικό σκοπό. Αντί να βλέπω τον εαυτό μου ως θύμα, τον βλέπω σαν κάποιον που μαθαίνει να συγχωρεί, ενθυμούμενος ότι η ολοκλήρωσή μου βρίσκεται μέσα στον ορθό μου νου, ανεξάρτητα από το σώμα και το σύστημα σκέψης του λάθος νου που το δημιουργήσε.

(Κ-25.ΥΙ.5:1) Εδώ, όπου οι νόμοι του Θεού δεν υπερισχύουν σε τέλεια μορφή, αυτός μπορεί εντούτοις να κάνει ένα τέλειο πράγμα και να κάνει μία τέλεια επιλογή.

Το «ένα τέλειο πράγμα» είναι η συγχώρεση, η οποία εκπληρώνει την ιδιαίτερη λειτουργία μας· η «μία τέλεια επιλογή» είναι να επιλέξουμε το Άγιο Πνεύμα ως δάσκαλό μας. Πράγματι, το μόνο τέλειο πράγμα που μπορούμε να κάνουμε εδώ είναι να συγχωρούμε. Δεν μπορούμε να έχουμε ένα τέλειο σώμα, μια τέλεια σχέση, μια τέλεια δουλειά, οτιδήποτε τέλειο· ούτε μπορούμε να ζούμε σ' έναν τέλειο κόσμο που έχει δημιουργηθεί να μην είναι τέλειος. Δεν μπορούμε να αλλάξουμε αυτό που είναι ο κόσμος, μπορούμε όμως να αλλάξουμε το σκοπό που του δίνουμε. Το τέλειο πράγμα που μπορούμε να κάνουμε σ' αυτόν τον κόσμο είναι να αντιλαμβανόμαστε την ατέλειά του δίχως κρίση. Αυτό μπορούμε να μάθουμε να το κάνουμε τέλεια.

(Κ-25.ΥΙ.5:2) «Και μ' αυτή την πράξη ιδιαίτερης αφοσίωσης προς κάποιον που προσλαμβάνεται ως άλλος από τον εαυτό του, μαθαίνει ότι το δώρο δόθηκε σ' αυτόν, και έτσι αυτοί θα πρέπει να είναι ένα.»

Η «πράξη της ιδιαίτερης αφοσίωσης» αναφέρεται στους ανθρώπους που αγαπάμε ή μισούμε ιδιαίτερα, τους οποίους θεωρούμε διαφορετικούς από εμάς. Στο πλαίσιο του θέματος αυτού του βιβλίου, μπορούμε να παρομοιάσουμε αυτή την αντίληψη με μια διαφορά περιορισμών. Ο τρόπος με τον οποίο εκφράζουμε

την ιδιαίτερη λειτουργία μας είναι να πάρουμε την ιδιαίτερη σχέση - την αντίληψή μας για τους άλλους ως διαφορετικούς, όχι μόνο στη μορφή αλλά και στο περιεχόμενο – και να αρχίσουμε να καταλαβαίνουμε μέσω του νέου μας Δασκάλου ότι η αντίληψή μας είναι λανθασμένη και ότι η αλήθεια είναι ότι είμαστε όλοι ίδιοι τόσο στους περιορισμούς όσο και στην απεριόριστη φύση μας. Οι μορφές μας μπορεί να διαφέρουν ριζικά, μαθαίνουμε όμως ότι όλοι μας βρισκόμαστε στο ίδιο πεδίο μάχης - παίρνοντας διαφορετικές θέσεις και επιλέγοντας διαφορετικά όπλα, και παρόλα αυτά είμαστε ίδιοι. Το σημείο που θέλει να τονίσει εδώ ο Ιησούς είναι το εξής: τη συγχώρεση που σου προσφέρω πρέπει να την προσφέρω στον εαυτό μου, επειδή είμαστε ένα – δεν υπάρχει «εσύ» έξω από το νου μου, ούτε «εγώ» ως ένα σώμα επίσης έξω από το νου μου. Στο κείμενο, ο Ιησούς θέτει την ερώτηση:

Τι (θα γινόταν) εάν αναγνώριζες ότι αυτός ο κόσμος είναι μία παραίσθηση; Τι (θα γινόταν) εάν πραγματικά κατανοούσες ότι εσύ τον επινόησες; Τι (θα γινόταν) εάν συνειδητοποιούσες ότι αυτοί που φαίνονται να περιφέρονται σ' αυτόν, ν' αμαρτάνουν και να πεθαίνουν, να επιτίθενται και να δολοφονούν και να καταστρέφουν τους εαυτούς τους, είναι πλήρως μη-πραγματικοί; Θα μπορούσες να έχεις πίστη σ' αυτό που βλέπεις, εάν τα δεχόσουν αυτά; (Κ-20.VIII.7:3-6)

Αν μπορούσαμε να δεχθούμε αυτή την αλήθεια όσον αφορά την ψευδαίσθηση, ο κόσμος του περιορισμού δεν θα μπορούσε να μας ταραξεί. Δεν θα του επιτιθέμεθα ούτε θα τον κρίναμε, πράγμα που μας καθιστά μέρος του ίδιου προβλήματος που προσπαθούμε να λύσουμε. Αυτός είναι ο λόγος που τα προβλήματα εδώ δεν μπορούν ποτέ να λυθούν πραγματικά, είναι γιατί οι άνθρωποι που προσπαθούν να τα λύσουν, ανεξάρτητα από τις καλές τους προθέσεις, καταλήγουν να γίνουν μέρος του προβλήματος. Βλέπουν τον περιορισμό, την ατέλεια και το πρόβλημα ως αληθινό, και δεν αναγνωρίζουν την πηγή όλων αυτών μέσα στον ίδιο τους τον εαυτό. Η θεραπεία, πόσο μάλλον η καλοσύνη, τους διαφεύγει εντελώς.

(Κ-25.VI.5:5) «Η συγχώρεση είναι για όλους.»

Αυτή η αρχή είναι το κλειδί για τα Μαθήματα Θαυμάτων - η αναγκαιότητα να συγχωρούμε όλες τις εκφράσεις της διαχωρισμένης Υιότητας, δίχως εξαιρέσεις. Ωστόσο, μπορούμε επίσης να την εφαρμόσουμε στην αναγκαιότητα να συγχωρήσουμε όλους τους περιορισμούς που αντιλαμβανόμαστε στον εαυτό μας, δίχως εξαιρέσεις. Ούτε ένα από τα σκοτεινά σημεία του εγώ δεν μπορεί να αποκλειστεί από την θεραπευτική και στοργική καλοσύνη του Ιησού. Στο τελικό μήνυμα του κειμένου, ο Ιησούς λέει: «... ούτε ένα ίχνος σκοταδιού δεν έχει απομείνει πλέον για να κρύψει το πρόσωπο του Χριστού από κανέναν» (Κ.31.VIII.12:5). Ούτε ένα ίχνος σκοταδιού! Αν εξαιρέσω έναν σκοτεινό περιορισμό στον εαυτό μου ή στους άλλους, επιλέγω να διατηρήσω μια

σκοτεινή σκέψη ενοχής – τον αρχικό περιορισμό. Η όραση του Ιησού πρέπει να επεκταθεί σε όλες τις πτυχές της ψευδαίσθησης, και αυτό είναι που κάνει τα μαθήματά του τόσο δύσκολα. Πράγματι, ο Ιησούς μας λέει ότι για να μάθουμε αυτά τα μαθήματα πρέπει να αμφισβητήσουμε κάθε αξία που έχουμε (Κ-24.Εισ.2:1), συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών ή θετικών αξιών που έχουμε αποδώσει στους περιορισμούς του εγώ, καθώς κανένας περιορισμός δεν μπορεί να είναι λιγότερο ή περισσότερο σημαντικός από οποιονδήποτε άλλον: δεν υπάρχει ιεραρχία στις ψευδαισθήσεις. Δεν χρειάζεται όμως να νιώθουμε ένοχοι επειδή αποδώσαμε αυτές τις αξίες στους περιορισμούς του εγώ. Δεν θα βρισκόμασταν εδώ αν δεν είχαμε αυτή την τάση, και καθώς ο Ιησούς μετατρέπει την ιδιαιτερότητα από αμαρτία σε σωτηρία, το περιεχόμενό της έχει στοργικά συγχωρεθεί.

(Κ-25.VI.5:6-8) «Όταν δίνεται σε όλους είναι ολοκληρωμένη, και κάθε λειτουργία αυτού του κόσμου ολοκληρώνεται μαζί της. Τότε ο χρόνος δεν υπάρχει πια. Όμως, μέσα στον χρόνο, υπάρχουν ακόμα πολλά να γίνουν.»

Αν και αυτό το απόσπασμα προσφέρει μια εικόνα του τέλους του ταξιδιού, όταν οι περιορισμοί θα έχουν εξαφανιστεί, δεν πρέπει να σταθούμε σε αυτό, γιατί δεν είμαστε ακόμα έτοιμοι επειδή εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι ζούμε στον χρόνο - το έργο της συγχώρεσης που πρέπει να γίνει δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Όταν ένα άτομο εκπληρώσει τη λειτουργία του, της απόλυτης συγχώρεσης των περιορισμών, η λειτουργία αυτή έχει εκπληρωθεί για όλους, καθώς όλοι οι νόες είναι ένας. Ωστόσο, τα θραύσματα που εξακολουθούν να πιστεύουν ότι βρίσκονται εδώ δεν έχουν κάνει ακόμα αυτή την επιλογή. Επομένως, αυτοί που έχουν πάρει αυτή την απόφαση βοηθούν αυτούς που δεν το έχουν κάνει, θυμίζοντάς τους την επιλογή που και αυτοί μπορούν να κάνουν.

(Κ-25.VI.5:9-11) «Και καθένας πρέπει να κάνει αυτό που του αντιστοιχεί, γιατί από το δικό του μέρος όλο το σχέδιο πράγματι εξαρτάται. Αυτός έχει έναν ξεχωριστό ρόλο μέσα στον χρόνο γιατί έτσι επέλεξε, και επιλέγοντάς τον, τον έφτιαξε γι' αυτόν. Η επιθυμία του δεν απορρίφθηκε απλώς άλλαξε μορφή, ώστε να μπορέσει να υπηρετήσει τον αδελφό του και τον εαυτό του, και έτσι να γίνει ένα μέσο σωτηρίας και όχι απώλειας.»

Οι ιδιαίτεροι περιορισμοί που επιλέξαμε χρησιμοποιούνται από Άγιο Πνεύμα ως μέσον για να αλλάξει το περιεχόμενο ή το σκοπό του νου, που είναι και η σημασία των παραπάνω λέξεων «άλλαξε μορφή». Δεν μας ζητείται να εγκαταλείψουμε τους περιορισμούς, απλώς να αποδεχτούμε τη μορφή τους με τον ευγενικό σκοπό της συγχώρεσης που θα μας φέρει πίσω στην εστία. Ο περιορισμός ή το ελάττωμα που αντιπροσώπευε την πίστη μας στην αμαρτία και την ενοχή – η απώλεια της αθωότητας – γίνεται το μέσον για τη σωτηρία μας. Ο περιορισμός που δημιουργήσαμε με σκοπό να βλάψουμε γίνεται τώρα

ο τρόπος που μας σώζει από την λάθος επιλογή μας. Ο σκοπός της ιδιαιτερότητας του εγώ, από την άλλη πλευρά, είναι να μας κρατήσει όσο πιο μακριά γίνεται από την εστία: δηλαδή στον σκληρό κόσμο των περιορισμένων και χωρίς συνείδηση σωμάτων.

Είναι απαραίτητο να αποδεχτούμε τις ζωές μας όπως ακριβώς είναι. Αυτό δεν σημαίνει, ωστόσο, ότι δεν πρέπει ποτέ να κάνουμε αλλαγές εξωτερικά, αλλά, ότι δεν πρέπει να κάνουμε αλλαγές εξωτερικά για λάθος λόγους, επειδή αυτό αντανakλά πάντα κάποια πτυχή της ιδιαιτερότητας. Πριν αλλάξουμε τη ζωή μας προσπαθώντας να βελτιώσουμε τον εαυτό μας, για παράδειγμα, θέλουμε να είμαστε όσο το δυνατόν πιο ελεύθεροι από τα σκληρά βάρη της ενοχής που βάλαμε σε αυτή τη ζωή. Αυτό θα επέτρεπε στην εσωτερική θεραπευτική αγάπη να ρέει μέσα στο νου μας με αποτέλεσμα οτιδήποτε κάνουμε ή λέμε να είναι βοηθητικό για μας και για όλους τους άλλους. Όπως πάντα δεν αναφερόμαστε εδώ στην συμπεριφορά, αλλά στην ευγενική συγχώρεση που κάνει την συμπεριφορά να αντανakλά αγάπη αντί για μίσος.

(Κ-25. VI.6:1-3) Η σωτηρία δεν είναι κάτι περισσότερο παρά μια υπενθύμιση ότι αυτός ο κόσμος δεν είναι το σπίτι σου. Οι νόμοι του δεν επιβάλλονται σε σένα, οι αξίες του δεν είναι δικές σου. Και τίποτα απ' όσα νομίζεις ότι βλέπεις σ' αυτόν δεν υπάρχει πραγματικά καθόλου.

Αν αυτός ο κόσμος του περιορισμού δεν είναι το σπίτι μας, τότε γιατί να τον διορθώσουμε; Γιατί να μην κάνουμε αυτό που ζητάει ο Ιησούς, ώστε να βρούμε το αληθινό μας σπίτι, αντί να προσπαθούμε να γιατρέψουμε έναν περιορισμό που δεν είναι αυτό που είμαστε; Ο Ιησούς, λοιπόν, μας ενημερώνει ευγενικά ότι είμαστε παράφρονες: Βλέπουμε αυτό που δεν υπάρχει, σκεφτόμαστε αυτό που δεν είναι αλήθεια. Ο κόσμος δεν μας επιβάλλει τους περιοριστικούς του νόμους, επειδή δεν υπάρχει, και πώς μπορεί κάτι που δεν υπάρχει να μας επηρεάσει; Εμείς επιβάλλουμε στον κόσμο την επιθυμία μας για περιορισμό και έλλειψη, ώστε να φαίνεται ότι εκείνος μας τα επιβάλλει, επιτρέποντάς μας βολικά, να ξεχνάμε ότι εμείς το έχουμε κάνει. Επιλέγουμε τους περιορισμούς μας όπως επιλέξαμε να ζούμε κάτω από τους νόμους του εγώ. Κάναμε την αρχική μας επιλογή, επειδή το εγώ μας είπε ότι θα μας βοηθήσει να εδραιώσουμε την ατομική μας ταυτότητα. Το θέμα λοιπόν εδώ δεν είναι να αλλάξουμε τον περιορισμό, αλλά τον σκοπό που του έχουμε δώσει. Αυτό σημαίνει ότι θα στραφούμε προς τον δάσκαλο που θα μας δείξει με ποιον τρόπο να προσεγγίσουμε αυτούς τους περιορισμούς, τους δικούς μας και των άλλων με καλοσύνη και κατανόηση, αντί με επίθεση και κρίση. Και πάλι δεν πρόκειται για αλλαγή της εξωτερικής μορφής του περιορισμού, αλλά για αλλαγή της αντίληψής μας σχετικά με αυτή τη μορφή. Το Κείμενο μας υπενθυμίζει αυτήν την σημαντική διαφορά: «Επομένως, μην προσπαθείτε να αλλάξετε τον κόσμο, αλλά επιλέξετε να αλλάξετε την άποψή σας για τον κόσμο (Κ-27. εισ. 1:7).

(Κ-25.VI.6:6-8) Την ξεχωριστότητα που επέλεξε για να βλάψει τον εαυτό του, ο Θεός την όρισε να είναι το μέσο για την σωτηρία του, από την ίδια στιγμή που η επιλογή έγινε. Η ξεχωριστή αμαρτία του έγινε η ξεχωριστή χάρις του. Το ξεχωριστό μίσος του έγινε η ξεχωριστή αγάπη του.

Δεν αλλάζουμε τίποτα εξωτερικά, μόνον τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε αυτά που φαίνονται να είναι εξωτερικά, μετατοπιζόμενοι από τα μάτια της κρίσης στην όραση, από την ιδιαιτερότητα στην συγχώρεση. Έτσι, ο Ιησούς μας διδάσκει ότι, δεν θα πρέπει να μας ταραξουν οι σκιές ή οι περιορισμοί μας, επειδή έχουμε έρθει για να τους αναιρέσουμε. Όταν γινόμαστε επικριτικοί, ένοχοι, δολοφονικοί, ή ενθουσιαζόμαστε, κάνουμε τις σκιές πραγματικές. Ο σκοπός μας του ορθού νου είναι να αντιστρέψουμε την αιτία του εγώ για την οποία ήρθαμε. Έτσι, ο μικρός τρελός δρόμος προς την παράνοια, να γίνει απλά μια παράκαμψη που θα μας οδηγήσει τόσο σίγουρα στην εστία, όπως θα μας οδηγούσε και μια ευθεία γραμμή. Η μία διαδρομή διαρκεί περισσότερο, αλλά μιλάμε μόνο για χρόνο, ο οποίος είναι εγγενώς μη πραγματικός. Δεν υπάρχει λόγος να ασκούμε πίεση στον εαυτό μας ή στους άλλους, ούτε να επιδιώκουμε να επιβάλλουμε ενοχή. Και έτσι μαθαίνουμε το είδος της ευγενικής υπομονής που αντανakλά την ικανότητα να γελάμε με την ασήμαντη, τρελή ιδέα του εγώ για το διαχωρισμό και τον περιορισμό.

(Κ-25.VI.7:1-3) Το Άγιο Πνεύμα χρειάζεται την ιδιαίτερη λειτουργία σας έτσι ώστε η δική του να ολοκληρωθεί. Μην σκεφτείς ότι εδώ δεν έχετε κάποια ιδιαίτερη αξία. Την θελήσατε και σας δόθηκε.

Θελήσαμε την ιδιαίτερη αξία που δίνει το εγώ στον περιορισμό και μας δόθηκε. Ο Θεός δεν θα έδινε καμία αξία στους περιορισμούς μας, οπότε αναλάβαμε εμείς να τους κάνουμε δικούς μας. Το Άγιο Πνεύμα παίρνει αυτό που δημιουργήσαμε και του δίνει μια αυθεντική αξία ως την ιδιαίτερη λειτουργία μας. Η ιδιαίτερη σχέση με τις ατέλειές της θα μας υπενθυμίζει την αρχική ιδιαίτερη σχέση που επέλεξε ο νους μας, σφυρηλατώντας μια συμμαχία με το εγώ. Όταν εστιάζουμε στο νου μας αντί στο σώμα, είμαστε ικανοί να διορθώσουμε αυτήν την λάθος επιλογή και να έχουμε την ιδιαίτερη αξία που επιζητούσαμε, με έναν όμως διαφορετικό σκοπό.

(Κ-25.VI.7:4-5) Όλα όσα έφτιαξες μπορούν να υπηρετήσουν την σωτηρία εύκολα και καλά. Ο Υιός του Θεού δεν μπορεί να κάνει καμιά επιλογή, την οποία το Άγιο Πνεύμα δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει υπέρ αυτού, και όχι ενάντια στον εαυτό του.

Αυτή είναι η ουσία των Μαθημάτων Θαυμάτων. Δεν μισούμε τον περιορισμένο κόσμο ή το σώμα. Τα αγκαλιάζουμε όχι επειδή είναι θαυμάσια από μόνα τους, αλλά επειδή οι ατέλειές τους μπορούν να υπηρετήσουν μία ιερή λειτουργία καθώς μαθαίνουμε από τα λάθη μας. Δεν μπορούμε όμως να μάθουμε όταν κρίνουμε, καθώς η κρίση μάς βυθίζει απλώς στην ενοχή και εξασφαλίζει ότι

τίποτα δεν θα αλλάξει. Αν όμως χρησιμοποιούμε τα λάθη μας ως μέσα που μας βοηθούν να κατανοήσουμε την παραφροσύνη του νου, τα πάντα θα αλλάξουν, επειδή η περιορισμένη ζωή μας θα αποκτήσει πλέον τώρα το νόημα της συγχώρεσης.

(Κ-25.VI.7:6) Μόνο στο σκοτάδι η ξεχωριστότητα σου φαίνεται να είναι επίθεση.

Όταν βρίσκεσαι στο πεδίο της μάχης και συνειδητοποιείς τις φρικτές πτυχές της ιδιαιτερότητας, της κακίας, του μίσους και του πόνου, είναι δύσκολο να μην νιώσεις τις οδυνηρές συνέπειες του να είναι κανείς ένα περιορισμένο εγώ. Η ενοχή που είναι συνυφασμένη με μια τέτοια αντίληψη του εαυτού μας, μας οδηγεί όλο και πιο βαθιά σε ιδιαίτερες σχέσεις, που είναι η παράλογη προσπάθεια του εγώ να ξεφύγει από την ενοχή. Ωστόσο, μόνον μέσα στο σκοτάδι της ενοχής που γεννιέται από τον περιορισμό, η σχέση μας εμφανίζεται σαν επίθεση.

(Κ-25.VI.7:7) Στο φως την βλέπεις ως την ξεχωριστή σου λειτουργία στο σχέδιο για να σωθεί ο Υιός του Θεού από κάθε επίθεση, να μπορέσει να καταλάβει ότι είναι ασφαλής, όπως ήταν πάντα, και να παραμείνει στον χρόνο και στην αιωνιότητα εξίσου.

Βλέπουμε αυτήν την ιδέα να εκφράζεται στην ενότητα «Η κρίση του Αγίου Πνεύματος», όπου ο Ιησούς εξηγεί ότι η επίθεση είναι μια έκφραση φόβου και ο φόβος μία έκκληση για την αγάπη που έχουμε αρνηθεί (Κ-12.1). Μέσα από τα μάτια της ενοχής η ιδιαιτερότητα είναι επίθεση. Μέσα από τα μάτια της συγχώρεσης – της όρασης του Χριστού – είναι ένας τρόπος να μάθουμε τα μαθήματα της άγιας στιγμής που μας οδηγούν στην εστία. Και πάλι, ο δρόμος του περιορισμού στον οποίο μας οδηγεί το εγώ, γίνεται η παράκαμψη του δρόμου που θα μας οδηγήσει στην εστία.

Για να το επαναλάβω, τα Μαθήματα Θαυμάτων δεν μας ζητούν να αρνηθούμε τους προφανείς περιορισμούς της ζωής στο σώμα - προσωπικούς ή συλλογικούς. Η ζωή μας είναι ένα σχολείο και απορρίπτοντας ό,τι συμβαίνει με την επιπόλαιη δήλωση «όλα αυτά είναι ψευδαισθήσεις και θα τα αγνοήσω» αρνούμαστε στον Ιησού, το μόνο μέσον στο σύμπαν που μπορεί να χρησιμοποιήσει για να μας βοηθήσει. Αυτό, φυσικά, είναι ακριβώς ο λόγος της άρνησής μας: το εγώ μας δεν θέλει βοήθεια. Όταν προσποιούμαστε ότι δεν είμαστε παιδιά των οικογενειών μας ή πολίτες του κόσμου, υποστηρίζοντας έτσι ότι δεν έχει σημασία τι συμβαίνει γύρω μας, πέφτουμε θύματα της άρνησης. Προσπαθήστε να θυμάστε ότι, οι ζωές μας με τους περιορισμούς είναι ένα σχολείο που δίνει στον Ιησού την ευκαιρία να μας βοηθήσει – η ιδιαίτερη αμαρτία μας μετατράπηκε σε ιδιαίτερη χάρη· το ιδιαίτερο μίσος μας έγινε η ιδιαίτερη αγάπη μας. Αν αρνηθούμε την πεποίθησή μας ότι ο περιορισμός είναι αμαρτία, δεν μπορεί αυτή να μετατραπεί σε χάρη· αν αρνηθούμε ότι είναι μίσος

δεν μπορεί να μετατραπεί σε αγάπη· αν αρνηθούμε ότι ήταν λάθος δεν μπορεί να μετατραπεί σε συγχώρεση.

Σαν ευγενικός δάσκαλος ο Ιησούς μας λέει: «Άσε με να σε βοηθήσω να δεις τον κόσμο μέσα από τα δικά μου μάτια και τότε θα δεις τα πάντα διαφορετικά.» Μας διδάσκει ότι όλοι ζητούν βοήθεια. Όλοι, όχι μόνον μερικοί, όχι μόνον οι άνθρωποι που συμπαθούμε. Πάρτε την κάθε διαμάχη και μιλήστε στους ανθρώπους και για τις δύο πλευρές της σύγκρουσης, είτε είναι προσωπική, είτε διεθνής, και αναπόφευκτα θα έχετε διαφορετικές αντιλήψεις για το τι είναι καλό και τι είναι κακό. Η αλήθεια είναι ότι, μέσα στο όνειρο όλοι είναι καλοί, όλοι είναι κακοί, όλοι είναι παρανοϊκοί. Οι λογικοί και οι καλοί δεν έρχονται εδώ, αλλά παραμένουν στο Σπίτι με την Λογική και την Καλοσύνη. Παρατηρείστε την τάση σας να κάνετε εξαιρέσεις. Το χαρακτηριστικό της ιδιαίτερης σχέσης είναι ο αποκλεισμός, ενώ το χαρακτηριστικό της άγιας σχέσης είναι η συμπερίληψη. Αφού η ιδιαιτερότητα αποκλείει, εμπεριέχει πάντα συγκρίσεις. Η άγια σχέση η οποία στρέφεται στο Άγιο Πνεύμα για δάσκαλο, συμπεριλαμβάνει τους πάντες δίχως εξαίρεση. Και αυτή είναι η καλοσύνη, που θεραπεύει την πίστη στο διαχωρισμό και τον περιορισμό.

(Κ25-VI.7:8-10) Αυτή είναι η λειτουργία που σου δόθηκε για τον αδελφό σου. Πάρε την ευγενικά, λοιπόν, από το χέρι του αδελφού σου και άσε την σωτηρία να εκπληρωθεί τέλεια μέσα σου. Κάνε αυτό το ένα πράγμα, ώστε τα πάντα να σου δοθούν.

Αν θέλουμε ευτυχία και ειρήνη, απελευθέρωση από την ενοχή, το φόβο και τον πόνο πρέπει να κάνουμε αυτό το ένα πράγμα: Να εκπληρώσουμε την ιδιαίτερη λειτουργία της συγχώρεσης, των περιορισμών μας. Ζητάμε την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος να αντιληφθούμε διαφορετικά όλους τους συντρόφους μας με τους οποίους μας συνδέει η ιδιαίτερη αγάπη ή το ιδιαίτερο μίσος – τα προβαλλόμενα αντικείμενα των αποτυχιών μας – που σημαίνει να μην βλέπουμε πια διαφορές. Είναι χρήσιμο να γνωρίζουμε πόσο δύσκολο είναι αυτό. Μπορεί να είναι πιο εύκολο με κάποιες σχέσεις από ό,τι με άλλες, αλλά είναι εξαιρετικά δελεαστικό το να δίνουμε σημασία στις διαφορές. Επιστρέφοντας στην Αλληγορία του Πλάτωνα με την Σπηλιά, είναι δύσκολο να δει κανείς ότι υπάρχει κάτι άλλο πέρα από τις σκιές, επειδή δεν θέλουμε να βγούμε από την σπηλιά – την φυλακή του εγώ που χαρακτηρίζεται από διαχωρισμό, ιδιαιτερότητα και περιορισμό, και αποτελεί το σπίτι του εαυτού μας.

Προχωράμε γρήγορα στο ταξίδι μας όταν συνειδητοποιούμε την αντίστασή μας στο να μάθουμε την απλή αλήθεια. Δεν χρειάζεται να προσποιούμαστε ότι είμαστε προχωρημένοι πνευματικά, αλλά πρέπει να αποδεχτούμε πόσο γρήγορα επιστρέφουμε στο να κρίνουμε· πόσο γρήγορα ταυτιζόμαστε με τους περιορισμούς μας ή των άλλων, πόσο γρήγορα επιτιθέμεθα, κατακρίνουμε και κρίνουμε σαν να είχαν σημασία οι περιορισμοί. Πόσο εύκολα δικαιολογούμε τις

σκέψεις και τις πράξεις μας που δείχνουν σκληρότητα. Να θυμάστε ότι, απλά και μόνον το γεγονός ότι ήρθαμε σε αυτόν τον κόσμο ως σώμα, είναι ένας περιορισμός. Αυτό έχει σημασία, επειδή είναι η διαφορά ανάμεσα στον περιορισμό του εγώ και στην Αγάπη του Θεού – η μόνη διαφορά που είναι σημαντική. Όλα τα άλλα υπάρχουν μέσα στην ίδια ψευδαίσθηση και έτσι, οι προσωπικοί και συγκεκριμένοι περιορισμοί είναι άσχετοι. Πώς θα μπορούσε μια ψευδαίσθηση να επηρεάσει με οποιονδήποτε τρόπο την ειρήνη του Θεού; Αν ο Θεός δεν βλέπει τους περιορισμούς μας, γιατί να τους βλέπουμε εμείς, αν δεν πιστεύουμε ότι εμείς ξέρουμε καλύτερα από τον Θεό; Περιπτώ να πούμε ότι αυτό ήταν το λάθος στο οποίο πέσαμε στην αρχή, λέγοντας ότι, η τέλεια αγάπη και η ενιαιότητα του Θεού δεν ήταν αρκετές και έτσι φτιάξαμε έναν κόσμο στον οποίο διακηρύξαμε την ανωτερότητά μας έναντι του Θεού – με τον περιορισμό να έχει θριαμβεύσει πάνω στο απερίοριστο.

Για παράδειγμα, είναι χρήσιμο να εξετάζουμε την ιστορία, γιατί μας δείχνει τι τρομερό χάος έχουμε φτιάξει τόσο στο παρελθόν όσο και στο παρόν. Αυτό μπορεί να μας βοηθήσει να συνειδητοποιήσουμε, σε ένα πολύ ευρύτερο πλαίσιο, πόσο χαοτικός είναι ο κόσμος. Είμαστε αφελείς αν πιστεύουμε ότι η κατάσταση αυτή οφείλεται σε ένα άτομο ή μια ομάδα, αν και από μία άποψη μπορεί να αποδοθεί σε ένα άτομο και μια ομάδα: τον έναν Υιό του Θεού και την Υιότητα στην διαχωρισμένη της κατάσταση. Όλοι μαζί προκαλέσαμε ένα χάος, όταν πιστέψαμε ότι μπορούμε να εγκαταλείψουμε το Σπίτι μας και να είμαστε ευτυχισμένοι. Γιατί τότε να προσπαθήσουμε να κρίνουμε τις διαφορές; Το χάος είναι χάος, και μόνο χάος! Αφού κανένας δεν είναι στο Σπίτι, η ζωή του καθενός είναι η ίδια ως προς το περιεχόμενο. Ο Ιησούς αναφέρεται στο σώμα και στον εγωικό εαυτό ως παρωδίες και κακόγουστες απομιμήσεις της δημιουργίας του Θεού (Κ-16.V.8:4)· φτωχά υποκατάστατα του ένδοξου Εαυτού του Χριστού που δημιούργησε ο Θεός (Κ-16.IV.8:4). Από την στιγμή που έχουμε ενσωματωθεί στο σύστημα σκέψης του εγώ, τι σημασία έχει η μορφή; Γι αυτό και η κρίση ανάμεσα στους περιορισμούς είναι παράλογη, καθώς η μόνη λογική κρίση είναι ότι, οι περιορισμοί είναι εξίσου παράλογοι δίχως εξαιρέσεις.

Και έτσι επικαλούμαστε την θεραπευτική δύναμη της καλοσύνης για να παρηγορήσουμε όσους υποφέρουν και η οποία αγκαλιάζει ολόκληρη την Υιότητα, συμπεριλαμβανομένου και του εαυτού μας. Το καθήκον μας τώρα είναι μόνον να δείξουμε στους άλλους τη χαρά της απελευθέρωσης από την προσκόλλησή μας στους περιορισμούς, πράγμα που επιτρέπει στην απερίοριστη Αγάπη του Αγίου Πνεύματος να ρέει μέσα μας, αγκαλιάζοντας τους περιορισμένους Υιούς, μέσα στην ειρήνη που προέρχεται από το Απερίοριστο. Αυτό είναι το θέμα του τελευταίου κεφαλαίου.

5. Δείχνοντας το παράδειγμα της Συγχώρεσης

Η συζήτησή μας πάνω στην διδασκαλία του Ιησού, ότι δεν πρέπει να μας αναστατώνουν οι σκιές, καθώς γι αυτό ακριβώς ήρθαμε, ήταν ένας τρόπος για να δείξουμε ότι ο κόσμος αυτός είναι ένα σχολείο στο οποίο μαθαίνουμε. Για να ολοκληρώσουμε την συζήτηση πρέπει να προσθέσουμε ότι, ο κόσμος είναι επίσης ένα σχολείο στο οποίο διδάσκουμε – δηλαδή ότι έχουμε εκπληρώσει την ιδιαίτερη αποστολή μας και έχουμε συγχωρεθεί, κάτι που μας απελευθερώνει ώστε να γίνουμε όργανα της Αγάπης του Αγίου Πνεύματος. Επίσης, στην Αποσαφήνιση των Όρων αναφέρεται ότι ακριβώς όπως ο Ιησούς ήταν η εκδήλωση του Αγίου Πνεύματος, έτσι και εκείνος ζητά από μας να γίνουμε η εκδήλωσή Του (Αποσ.Όρων-6.5:1-4). Στην όμορφη εισαγωγή της πέμπτης επανάληψης στο βιβλίο των Ασκήσεων μας λέει:

Γιατί μόνον αυτό χρειάζομαι· να ακούσεις τα λόγια που λέω και να τα δώσεις στον κόσμο. Είσαι η φωνή μου, τα μάτια μου, τα πόδια μου, τα χέρια μου με τα οποία μπορώ να σώσω τον κόσμο. (Ασκ.ΜΙ.Αν.Υ.9:2-3).

Σε αυτό το τελευταίο κεφάλαιο συζητάμε με ποιον τρόπο γινόμαστε εκδήλωση του Ιησού, και συγκεκριμένα πώς οι περιορισμοί μας χρησιμεύουν ως μέσα της διδασκαλίας μας. Θα ξεκινήσουμε εξετάζοντας την τρίτη παράγραφο της ενότητας «Μπορεί ο Θεός να προσεγγισθεί άμεσα;» από το Εγχειρίδιο για Δασκάλους (Εγχ.-26).

(Ε-26.3:7) Όλες οι εγκόσμιες καταστάσεις πρέπει να είναι ψευδαισθητικές.

Σκεφτείτε για μια στιγμή την λέξη «όλες» - όλες οι καταστάσεις αυτού του κόσμου δεν μπορεί παρά να είναι ψευδαισθητικές. Έχουμε πλέον εξοικειωθεί με την ιδέα ότι, δεν υπάρχει ιεραρχία στους περιορισμούς, καθώς όλα τα πράγματα είναι ψευδαισθήσεις. Αυτό ισχύει και για τα Μαθήματα Θαυμάτων, για τον Ιησού και για τον καθένα από μας. Δεδομένου ότι τίποτα εδώ δεν βρίσκεται σε κατάσταση τέλει ενιαιότητας, τίποτα εδώ δεν μπορεί να προέρχεται από το Θεό και επομένως δεν μπορεί να είναι πραγματικό. Η μόνη σημαντική διάκριση στον κόσμο των ψευδαισθήσεων, είναι μεταξύ των ψευδαισθήσεων του λάθος νου και των ψευδαισθήσεων του ορθού νου. Οι πρώτες ενισχύουν το διαχωρισμό, ενώ οι δεύτερες των καταργούν. Αυτή είναι η μόνη διάκριση που μπορεί να γίνει μετά το διαχωρισμό και γι αυτό είναι άσκοπο να κρίνουμε μεταξύ διαφόρων μορφών περιορισμού, θεωρώντας κάποιες πιο σημαντικές ή ασήμαντες από άλλες.

(Ε-26.3.8) Εάν ο Θεός προσεγγιζόταν άμεσα σε διατηρούμενη (συνεχή) επίγνωση, το σώμα δεν θα διατηρείτο για πολύ.

Αν βιώνατε την απόλυτη ενιαιότητα με το Θεό, δεν θα υπήρχε πλέον διχασμένος νους και το σώμα απλώς θα εξαφανιζόταν.

(E-26.3.9) Εκείνοι που άφησαν το σώμα στην άκρη, απλά για να προεκτείνουν την βοήθεια τους προς εκείνους που έμειναν πίσω είναι πράγματι ελάχιστοι.

Αυτό περιλαμβάνει κάποιον σαν τον Ιησού. Αναφέρεται σε αυτήν την κατάσταση στην παράγραφο 2 και χρησιμοποιεί τον όρο: «δάσκαλοι των δασκάλων», και επίσης στο φυλλάδιο «Ψυχοθεραπεία», χρησιμοποιεί τον όρο «ιδανικός ψυχοθεραπευτής», αυτός που έχει φθάσει στον πραγματικό κόσμο (Ψυχ.-2,III.3:7-4:4). Όσοι έχουν υπερβεί τους περιορισμούς, είναι πράγματι λίγοι και δεν χρειάζεται να σταθούμε σε αυτούς, αλλά μόνον στην διαδικασία της συγχώρεσης, που θα οδηγήσει και εμάς στην δική τους κατάσταση της απεριόριστης προσφοράς.

(E-26.3:10) Και χρειάζονται βοηθούς που είναι ακόμη σε δεσμά και κοιμώμενοι, ώστε με την αφύπνισή τους να μπορεί η Φωνή του Θεού να ακουστεί.

Αυτή η δήλωση είναι η ουσία της διδασκαλίας του Ιησού, που συγκρίνει όσους περιγράφει προηγουμένως ως προχωρημένους δασκάλους του Θεού, με εκείνους που βρίσκονται στο κατώτατο σκαλί της κλίμακας και εξακολουθούν να πιστεύουν ότι είναι σώματα. Οι προχωρημένοι δάσκαλοι πληρούν τις δέκα ιδιότητες που εξήγησε νωρίτερα ο Ιησούς (Εγχ.4) και παραμένουν στον κόσμο του εγώ· ωστόσο έχουν προχωρήσει αρκετά για να μιλάει η Φωνή του Θεού μέσω αυτών. Σε αυτό το πλαίσιο λέει ο Ιησούς :

(E-26.4:1-5) Μην απελπίζεσαι λοιπόν λόγω των περιορισμών. Είναι η λειτουργία σου να αποδράσεις από αυτούς, αλλά όχι να είσαι χωρίς αυτούς. Εάν θα ήθελες να σε ακούσουν εκείνοι που υποφέρουν, πρέπει να μιλάς την γλώσσα τους. Εάν θα ήθελες να είσαι σωτήρας θα πρέπει να καταλάβεις από τι χρειάζεται να αποδράσεις. Η σωτηρία δεν είναι θεωρητική.

Αυτή είναι η αντίληψη του ορθού νου σε σχέση με τους περιορισμούς μας, αφού τους έχουμε εξαγνίσει από την προκατάληψη και το μίσος που τους προκάλεσαν. Το εγώ μας έφερε εδώ για να διατηρήσουμε αυτούς τους περιορισμούς, ώστε να είμαστε δικαιολογημένοι όταν κατηγορούμε τους άλλους για την δυστυχία και την κακοτυχία μας. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι, παρόλο που μαθαίνουμε τα μαθήματά μας και εκπληρώνουμε την ιδιαίτερη λειτουργία μας, αυτοί οι περιορισμοί δεν εξαφανίζονται απαραίτητα. Το θέμα είναι να μην αναστατωνόμαστε ή να ανησυχούμε αν παραμένουν, γιατί η λειτουργία μας δεν είναι να είμαστε χωρίς ατέλειες, αλλά να ξεφύγουμε από το τρομερό βάρος της ενοχής, με το οποίο

επιβαρύνουμε τους εαυτούς επειδή τις έχουμε. Σε αυτό το πνεύμα θα μπορούσε κανείς να καταλάβει γιατί άνθρωποι τόσο προχωρημένοι όπως ο Ραμακρίσνα και ο Ραμάνα Μαχάρσι υπέκυψαν στον καρκίνο - ένα θαυμάσιο μάθημα για το πώς μπορεί κανείς να έχει μια τόσο σοβαρή ασθένεια και να διατηρήσει την ψυχραιμία του. Με άλλα λόγια, το σώμα μπορεί να ασθενεί αλλά ο νους διατηρεί την άριστη υγεία του.

Χρειαζόμαστε τους περιορισμούς μας διότι είναι μέρος αυτού που μας κρατάει εδώ και γίνονται επίσης το μέσο για να συνδεθούν οι άλλοι μαζί μας. Είναι εξαιρετικά δύσκολο να συνδεθεί κανείς με έναν Ιησού, που απλώς φαίνεται να είναι εδώ. Χρειαζόμαστε ανθρώπους που είναι σαν κι εμάς, που έχουν παρόμοια προβλήματα και περιορισμούς, αλλά δεν είναι σαν και εμάς, με την έννοια ότι ακούν μια διαφορετική φωνή. Στην αρχή του Μαθήματος 155 αναφέρεται ότι οι δάσκαλοι του Θεού (αν και αυτός ο όρος δεν χρησιμοποιείται εκεί) μοιάζουν με όλους τους άλλους, αλλά χαμογελούν πιο συχνά και τα μέτωπά τους είναι γαλήνια (Ασκ-ΜΙ.155.1:2-3). Έτσι ξεχωρίζουν, όχι από τον τρόπο που μιλούν, τρώνε ή ντύνονται, αλλά επειδή εκπέμπουν αγάπη, ειρήνη και ευγενή καλοσύνη μέσα από τους περιορισμένους και ατελείς εαυτούς τους.

Σημειώστε τα λόγια: «Αν θα ήθελες να σε ακούσουν αυτοί που υποφέρουν, πρέπει να μιλάς την γλώσσα τους». Δυστυχώς οι μαθητές των Θαυμάτων υπό την επήρεια της ιδέας ότι πρέπει να είναι άγιοι πνευματικά και μεταφυσικά ορθοί, συχνά σταματούν να συμπεριφέρονται ως άνθρωποι. Σταματούν ακόμα και να χρησιμοποιούν την γλώσσα των άλλων ανθρώπων. Υπάρχουν, για παράδειγμα, κάποιοι που παρευρίσκονται σε κηδείες με πλατιά χαμόγελα στα πρόσωπά τους, φορώντας φωτεινά ρούχα και ερχόμενοι για να γιορτάσουν ότι δεν συνέβη τίποτα. Και όλα αυτά ενώ όλοι οι άλλοι είναι λυπημένοι, όπως αρμόζει να είναι. Ωστόσο, αυτοί οι «άγιοι» μαθητές χαμογελούν και είναι ευτυχισμένοι, επειδή γνωρίζουν, μεταφυσικά, ότι ο θάνατος δεν είναι τίποτα. Δυστυχώς όμως, έχουν απομακρυνθεί από τους ανθρώπους που υποτίθεται ότι αγαπούν και βοηθούν. Απλώς, προσποιούνται ότι έχουν ξεπεράσει τους περιορισμούς τους, ενώ είναι προφανές από την συμπεριφορά τους ότι, δεν έχουν ξεπεράσει τίποτα. Δυστυχώς υπάρχουν πολλά παρόμοια παραδείγματα που θα μπορούσα να αναφέρω.

Ανακεφαλαιώνοντας την προηγούμενή μας συζήτηση, μπορούμε να δούμε την σημασία αυτού αποσπάσματος, το οποίο μας υπενθυμίζει ότι, δεν πρέπει να απελπιζόμαστε λόγω των περιορισμών μας, διότι είναι απολύτως φυσιολογικό να έχουμε περιορισμούς. Ωστόσο, οι ατέλειές μας τώρα μπορούν να εξυπηρετήσουν έναν διαφορετικό σκοπό, αυτόν της επικοινωνίας με τους ανθρώπους με μια γλώσσα που την δέχονται και την καταλαβαίνουν. Δεν επιδιώκουμε να είμαστε διαφορετικοί, πιο άγιοι, ή πιο πνευματικοί από αυτούς, αλλά επιτρέπουμε στην αγάπη να επεκταθεί μέσα από εμάς με οποιονδήποτε τρόπο μπορεί να είναι βοηθητικός. Γι αυτό είναι πολύ σημαντικό να θυμόμαστε

ότι αυτά τα Μαθήματα αφορούν στο περιεχόμενο και όχι στην μορφή. Το καθήκον μας είναι απλώς, να ζητήσουμε βοήθεια για να απομακρύνουμε τα εμπόδια στην επίγνωση του περιεχομένου της αγάπης. Σε πολλά σημεία του κειμένου ο Ιησούς λέει ότι, το καθήκον μας είναι να επιλέξουμε το θαύμα, την σωτηρία ή την αγιότητα. Η επέκτασή τους μέσα από εμάς δεν είναι δική μας ευθύνη· η ευθύνη μας είναι να επιτρέψουμε την αγάπη να επεκτείνεται δημιουργώντας χώρο για αυτήν, χωρίς να μας απασχολεί η μορφή που παίρνει η επέκτασή της στον κόσμο.

Ο κίνδυνος σε κάθε μη δυισμό είναι ότι, οι άνθρωποι θα τον χρησιμοποιήσουν ως άμυνα για να αποφύγουν να αντιμετωπίσουν το εγώ τους, ένα από τα πιο σοβαρά λάθη που μπορεί να κάνουν οι μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων, όπου η ιδέα ότι ο κόσμος είναι ψευδαισθητικός, χρησιμοποιείται ως λόγος για να μην τον αντιμετωπίσουν. Τα πάντα – ιδιαίτερα οι δύσκολες σχέσεις – παραμερίζονται ως ψευδαίσθηση. Παρόλο που ο Ιησούς μας προτρέπει να μην αρνούμαστε τις εμπειρίες μας και να μην απορρίπτουμε τους περιορισμούς που μπορεί να χρησιμοποιήσει για να μας οδηγήσει στο απεριόριστο. Μας ζητάει μόνον να αρνηθούμε την ερμηνεία που δίνει το εγώ στις σχέσεις μας και στις καταστάσεις.

Η ιστορία της Helen Schukman και του William Thetford και η γραφή των Μαθημάτων Θαυμάτων απεικονίζει το σημείο όπου ο Ιησούς αξιοποιεί τους περιορισμούς μας. Τα Μαθήματα Θαυμάτων δεν δόθηκαν σε μία άγια καλόγρια θαμμένη σε ένα μοναστήρι στην μέση της ερήμου, αλλά σε ψυχολόγους που βρίσκονταν σε σκληρή διαμάχη μεταξύ τους και με όλους τους άλλους στο ιατρικό κέντρο Columbia Presbyterian, το οποίο συγκαταλέγεται στα μεγαλύτερα σύμβολα του συστήματος σκέψης του εγώ, του μίσους και του ανταγωνισμού, σε μια πόλη που είναι το παγκόσμιο κέντρο της ιδιαιτερότητας και της απληστίας. Αυτός ο κόσμος των περιορισμών ήταν η φάτνη για τα Μαθήματα Θαυμάτων. Επί πλέον, την εποχή που τα Μαθήματα δινόταν στην Helen, εκείνη και ο Bill, ήταν στην πιο πολυάσχολη περίοδο της ζωής τους. Τα Μαθήματα Θαυμάτων έπρεπε να χωρέσουν στην πολύ έντονη επαγγελματική τους ζωή, που περιελάμβανε την υποβολή αιτήσεων για επιχορηγήσεις, την επιμέλεια περιοδικών, την συγγραφή άρθρων, την διοίκηση ενός τμήματος και την αντιμετώπιση προβλημάτων στις σχέσεις σε όλα τα επίπεδα, και κυρίως μεταξύ τους.

Εδώ βρίσκεται ένα σημαντικό μήνυμα: να είστε σίγουροι ότι, οι περιορισμοί διαφέρουν πολύ μεταξύ της Υιότητας, όπως διαφέρει και ο δρόμος της επιστροφής του καθενός. Ωστόσο, ενώ ορισμένοι μπορεί πράγματι να καθοδηγούνται να μην εμπλέκονται στον κόσμο, αυτές οι περιπτώσεις είναι σπάνιες. Γενικά, τα Μαθήματα Θαυμάτων είναι για όσους ζουν μια κανονική ζωή, που δεν διαφέρει από την ζωή των άλλων και από τους οποίους δεν ζητείται να αλλάξουν τον τρόπο ζωής, εκτός από το να συγχωρούν – όχι

αλλάζοντας την μορφή των περιορισμών τους, αλλά το πραγματικό περιεχόμενο αυτών των περιορισμών.

Ας δούμε τώρα ποιος είναι ο ρόλος των λέξεων στη «θεραπεία» (Εγχ.-21) που αρχίζει ορίζοντας τις λέξεις ως ψευδαισθήσεις, αλλά τώρα με διαφορετικό σκοπό :

(Ε-21.1:7) Ο Θεός δεν κατανοεί τις λέξεις, γιατί αυτές φτιάχτηκαν επειδή από διαχωρισμένους νόες για να τους κρατήσουν στην ψευδαίσθηση του διαχωρισμού.

Υπό αυτήν την έννοια οι λέξεις δεν θεωρούνται ως κάτι θετικό, γιατί δημιουργήθηκαν ως επίθεση εναντίον του Θεού. Μας κρατούν διαχωρισμένους τον έναν από τον άλλον, και δεν είναι παρά «σύμβολα συμβόλων.... διπλά απομακρυσμένες από την πραγματικότητα» (Εγχ.-21.1:9-10), κάτι που παρεμπιπτόντως, προέρχεται από την Πολιτεία του Πλάτωνα. Οι λέξεις είναι σύμβολα μιας έννοιας και η έννοια αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα. Για παράδειγμα, η πραγματικότητα είναι η αγάπη του Θεού, για την οποία έχουμε μια έννοια και στην συνέχεια χρησιμοποιούμε λέξεις για να την περιγράψουμε. Ωστόσο, οι λέξεις και οι έννοιες δεν είναι η αγάπη. Παρόλα αυτά στην παράγραφο 4 ο Ιησούς λέει:

(Ε-21.4:1-2) Πρέπει λοιπόν ο δάσκαλος του Θεού να αποφεύγει την χρήση λέξεων στην διδασκαλία του; Βέβαια όχι!

Στην ουσία ο Ιησούς μας προειδοποιεί να μην είμαστε «μεταφυσικά ορθοί», διότι κάτι τέτοιο θα αποτελούσε επίθεση. Το κοινό περιεχόμενο για όλους είναι η πίστη στο διαχωρισμό, που είναι θεμέλιο όλων των περιορισμών και ο πυρήνας όλων των προβλημάτων. Πιστεύουμε ότι είμαστε διαχωρισμένοι από το Θεό και όλους τους άλλους, πράγμα για το οποίο η ενοχή μας μας θεωρεί υπεύθυνους. Αν, λοιπόν, το πρόβλημα είναι η πίστη μας ότι ο διαχωρισμός είναι πραγματικός, η απάντηση είναι η εμπειρία της σύνδεσής μας. Αν χρησιμοποιώ λέξεις για να σε κρίνω και να σε επικρίνω από μια θέση πνευματικής ανωτερότητας, τότε διδάσκω και ενισχύω ακριβώς αυτό που είναι το πρόβλημά σου. Αυτό σημαίνει ότι είναι και δικό μου πρόβλημα και ότι χρησιμοποιώ τις λέξεις για να μας κρατάω χωριστά. Ωστόσο, παρόλο που οι λέξεις έχουν δημιουργηθεί για να διατηρούν το διαχωρισμό, μπορούν τώρα να εξυπηρετήσουν έναν διαφορετικό σκοπό:

(Ε-21.4:3) Υπάρχουν πολλοί που πρέπει να προσεγγιστούν μέσω λέξεων, επειδή δεν είναι ακόμα ικανοί να ακούσουν στην σιωπή.

Οι περισσότεροι άνθρωποι φοβούνται την σιωπή επειδή το εγώ μας λέει πως θα μας βρει ο Θεός όταν είμαστε ήσυχoi και οι άμυνες είναι χαμηλωμένες. Είναι ενδιαφέρον, ότι οι συντηρητικοί χριστιανοί πιστεύουν πως θα τους βρει ο

διάβολος όταν ο νους τους είναι σιωπηλός, και αυτός είναι ο λόγος που δεν διαλογίζονται. Αυτοί οι φόβοι, ωστόσο, οφείλονται στην πραγματικότητα στην ενοχή που θα αναδυόταν μέσα στην σιωπή, και γι αυτό το εγώ δημιούργησε ένα θορυβώδες σύστημα σκέψης – η αμαρτία και η ενοχή δεν είναι σιωπηλές· ούτε ο φόβος για την δολοφονική οργή του Θεού. Μην κάνετε λάθος, το εγώ δεν είναι η ήρεμη φωνή του Αγίου Πνεύματος, αλλά μία κακοφωνία από θορυβώδεις κραυγές, τις οποίες καλύπτει με έναν θορυβώδη κόσμο που περιλαμβάνει τα θορυβώδη σώματά μας. Φοβούμενοι την σιωπή, φοβόμαστε την φυσική ησυχία που συμβολίζει την ηρεμία του νου, στην οποία μπορεί να ακουστεί η ήρεμη μικρή Φωνή. Έτσι, το απαλό και ευγενικό μήνυμα του Αγίου Πνεύματος καταπνίγεται από τους σκληρούς ήχους του μίσους, του πόνου και του θανάτου, που με την σειρά τους καλύπτονται από το σώμα και τον κόσμο του.

Νοιώθοντας άβολα στην σιωπή, οι άνθρωποι έχουν ανάγκη τις λέξεις, πράγμα που σημαίνει ότι, όταν είμαστε στον ορθό μας νου αποδίδεται σε αυτές ένας άλλος σκοπός. Αντί να χρησιμοποιούμε τις λέξεις για να διαχωριζόμαστε, τις χρησιμοποιούμε για να δείξουμε ότι ο διαχωρισμός από το Θεό δεν έγινε ποτέ, και επομένως ούτε ο διαχωρισμός μεταξύ αδελφών. Αν εσύ είσαι λογικός και εγώ δεν είμαι, η λογική θα έπαιρνε την μορφή της αγάπης που εκδηλώνεται με τρόπους που θα βίωνα χωρίς φόβο. Αυτό είναι το μήνυμα του παρακάτω αποσπάσματος από το κεφάλαιο 2:

Η αξία της Εξιλέωσης δεν έγκειται στον τρόπο με τον οποίο εκφράζεται. Για την ακρίβεια, εάν αληθινά γίνει χρήση της, αυτή αναπόφευκτα θα εκφραστεί με όποιον τρόπο είναι πιο βοηθητικός για τον δέκτη. Αυτό σημαίνει πως ένα θαύμα, για να επιτύχει την πλήρη αποτελεσματικότητά του, πρέπει να εκφραστεί σε μία γλώσσα την οποία ο δέκτης μπορεί να κατανοήσει χωρίς φόβο (Κ-2.IV.5:1-3).

Αυτό σημαίνει ότι, θα κάνεις και θα πεις ό,τι δεν θα μου προκαλούσε φόβο, ανεξάρτητα από τη μορφή του. Υπάρχει μια υπέροχη ιστορία για τον Μπετόβεν που απεικονίζει όμορφα την υπεροχή του περιεχομένου έναντι της μορφής. Όταν μια στενή φίλη του δασκάλου ήταν συντετριμμένη από τον θάνατο του τελευταίου της παιδιού, την κάλεσε να έρθει κοντά του. Μόλις έφτασε, εκείνος κάθισε στο πιάνο και είπε: «Θα μιλήσουμε τώρα μεταξύ μας με ήχους». Έπαιζε περισσότερο από μια ώρα χωρίς να πει κουβέντα. Αργότερα η γυναίκα μιλώντας σε κάποια φίλη της, είπε: «Μου είπε τα πάντα και τελικά με ανακούφισε».

Στο φυλλάδιο της Ψυχοθεραπείας, ο Ιησούς προτρέπει τους θεραπευτές να ακούν πραγματικά τους ασθενείς τους, διότι αυτοί θα τους αποκαλύψουν όλα όσα χρειάζονται, αρκεί να τους ακούσουν (Ψυχ.-3.I.2:1-7). Όπως πάντα, ο Ιησούς μιλάει για το περιεχόμενο, όχι για τη μορφή. Ακούστε. Μην υποθέτετε

ότι γνωρίζετε τι πρέπει να πείτε ή να κάνετε ως παρέμβαση σε αυτό άτομο παρά τα όσα σας λένε τα επαγγελματικά εγχειρίδια ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Δεν υπάρχει τρόπος να ξέρετε. Ακούστε. Όταν είστε σιωπηλοί, το Άγιο Πνεύμα θα μιλήσει μέσα από εσάς φροντίζοντας αυτό που θα πείτε να είναι ευγενικό, στοργικό, καλοσυνάτο και βοηθητικό. Οι λέξεις θα έχουν πλέον διαφορετική σημασία επειδή προέρχονται από διαφορετική Πηγή και εξυπηρετούν διαφορετικό σκοπό – η θεραπευτική δύναμη της καλοσύνης έχει αντικαταστήσει την επίθεση του διαχωρισμού.

(Ε-21.4:4) Ο δάσκαλος του Θεού πρέπει, όμως, να μάθει να χρησιμοποιεί τα λόγια μ' ένα νέο τρόπο

Ο παλιός τρόπος είναι να μου λέει το εγώ τι πρέπει να πω, όπως όταν σκέφτομαι ότι ξέρω τι χρειάζεσαι στην προκειμένη περίπτωση, μια καλή και υγιή δόση από τα Μαθήματα Θαυμάτων! Αντί να σου δείξω την ευγενική και απαλή αλήθεια των Μαθημάτων παίρνω αυτή την αλήθεια και σε χτυπάω με αυτήν στο κεφάλι, συγχέοντας την μορφή με το περιεχόμενο. Τα Μαθήματα, σε τελική ανάλυση, δεν είναι παρά ένα σύνολο συμβόλων τα οποία δεν σημαίνουν τίποτα αν δεν τα αφήσεις να σε συνδέσουν με την πηγή τους –την Αγάπη του Θεού. Ναι, θέλεις να διδάξεις στους ανθρώπους ότι τα Μαθήματα Θαυμάτων είναι αληθινά, όμως αυτό που τα κάνει αληθινά είναι η μη εγωιστική αγάπη που τα εμπνέει. Ο στόχος είναι να γίνεις μια εκδήλωση αυτής της αγάπης καθώς αυτή εκφράζεται μέσα από εσένα. Δεν χρειάζεται να ξέρεις τι να πεις ή τι να κάνεις· μόνο να έχεις σαφή συνείδηση ότι θέλεις να φύγεις εσύ από τη μέση – μία έκφραση της μικρής προθυμίας. Για να το πω διαφορετικά, αυτό που έχει σημασία δεν είναι το τι λες εσύ, αλλά Ποιος το λέει μέσα από σένα, διότι το περιεχόμενο της Αγάπης του Θεού είναι ο δάσκαλος.

Ίσως θυμάστε ότι στην αρχή του Εγχειριδίου ο Ιησούς δηλώνει ότι διδάσκω σημαίνει εκδηλώνω και εκδηλώνουμε ένα από τα δύο συστήματα σκέψης: το Άγιο Πνεύμα ή το εγώ (Εγχ.-Εισ.2). Είτε διδάσκω αριθμητική, πυρηνική φυσική, Μαθήματα Θαυμάτων ή εργασίες υδραυλικής, δεν έχει σημασία. Διδάσκω ένα από τα δύο συστήματα σκέψης στο περιεχόμενο. Αυτό που μαθαίνετε από μένα δεν είναι αυτά που λέω στο επίπεδο των λέξεων, οι οποίες σε τελευταία ανάλυση είναι άσχετες αλλά το σύστημα σκέψης του φόβου, της ενοχής και του διαχωρισμού ή της θεραπείας, της συγχώρεσης και της αγάπης. Φυσικά θα προσαρμοστώ στην κατάσταση – αν έρθετε σε μένα για να μάθετε αριθμητική, δεν θα σας διδάξω πυρηνική φυσική. Αυτό δεν θα ήταν καθόλου εκδήλωση αγάπης. Υπάρχουν όμως δύο τρόποι να διδάξει κανείς αριθμητική: κάνοντας τους μαθητές να νιώθουν ταπεινωμένοι ή να νιώθουν ότι αξίζουν. Και στις δύο περιπτώσεις οι μαθητές μπορεί να καταλήξουν να μάθουν πως να προσθέτουν δύο και δύο. Ωστόσο, η μία θα είναι μία εμπειρία ενοχής και ντροπής και η άλλη εμπειρία αποδοχής και σεβασμού. Όπως μας λέει ο Ιησούς: «Μη διδάσκετε ότι πέθανα μάταια. Διδάξτε καλύτερα ότι δεν πέθανα, δείχνοντας ότι ζω μέσα σας»

(Κ-11.VI.7:3-4). Διδάσκουμε την εγκυρότητα αυτού του συστήματος σκέψης της Ανάστασης – το ξύπνημα από το όνειρο του θανάτου- εφαρμόζοντάς το στην πράξη. Και πάλι, το εκδηλώνουμε σ' έναν κόσμο ψευδαίσθησης μέσω των περιορισμών μας στις συνθήκες στις οποίες οι άνθρωποι πιστεύουν ότι ζουν (Κ-25.I.7:4).

Η συγχώρεση είναι η βασική ιδέα στην αφύπνιση από το όνειρο του θανάτου - η κατανόησή μας ότι ο διαχωρισμός δεν έγινε ποτέ. Δεν μπορώ να εκδηλώσω αυτήν την αρχή της εξιλέωσης μέχρι να την πιστέψω πράγμα που σημαίνει ότι πρώτα πρέπει να ξεπεράσω την δυσπιστία μου - ένα σύστημα σκέψης κρίσης και ιδιαιτερότητας. Αν έχω την ανάγκη να με βλέπουν ως άγιο, σοφό, λαμπερό, ευγενικό και στοργικό θα διδάξω την ανάγκη και όχι το τέλος της. Πρέπει να συνειδητοποιώ την δική μου ανάγκη σε διάφορες καταστάσεις και μόλις την συνειδητοποιήσω, μπορώ πραγματικά να ζητήσω βοήθεια, όχι ως προς το τι πρέπει να διδάξω ή να πω αλλά για να βγάλω το σύστημα σκέψης του εγώ μου από την μέση. Δεν χρειάζεται να είμαι ελεύθερος από το εγώ, δηλαδή από τους περιορισμούς, αλλά να έχω τη βούληση να είμαι ελεύθερος από αυτούς.

Σε ένα άλλο μήνυμα προς την Helen, ο Ιησούς της είπε να μη του ζητάει να της πει τι πρέπει να πει σε κάποιον, ακόμα κι αν αυτό φαίνεται να είναι κάτι καλό: «Να ένας άνθρωπος που χρειάζεται βοήθεια, Ιησού· τι θα έπρεπε να του πω;» Η ουσία της απάντησής του ήταν η εξής: «Μη μου ζητάς να σου πω τι να πεις, αλλά μάλλον ζήτη βοήθεια για να βλέπεις μέσα από τα μάτια της ειρήνης και όχι της κρίσης.» Μόλις η κρίση εξαλειφθεί, ό,τι ειπωθεί θα είναι αναπόφευκτα χρήσιμο, διότι θα προέρχεται από μια κατάσταση μη διαχωρισμού. Όταν κάποιος έχει ενωθεί με τον Ιησού, η αγάπη του θα ρέει φυσικά από αυτή την σύνδεση και θα εκδηλώνεται με τα λόγια και με τη συμπεριφορά. Για να επαναλάβω αυτό το σημαντικό ζήτημα σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο, αυτό που σας λέω σήμερα μπορεί να μην είναι αυτό που θα σας έλεγα αύριο. Αν είμαι ένας θεραπευτής, αυτό που λέω σε έναν ασθενή στις δύο η ώρα μπορεί να είναι το αντίθετο από αυτό που θα έλεγα σε κάποιον άλλον στις τέσσερις. Η μορφή δεν έχει σημασία· μπορεί μάλιστα να είναι και αρκετά ασυνεπής. Γι αυτό και το δεύτερο χαρακτηριστικό των δασκάλων του Θεού - η ειλικρίνεια - ορίζεται ως «συνέπεια»: αυτό που λες και πράττεις είναι σύμφωνο με αυτό που σκέφτεσαι (Εγχ.-4.11). Αν σκέφτεσαι την αγάπη, η συμπεριφορά σου θα είναι σύμφωνη με τη σκέψη που μπορεί να σε οδηγήσει να πεις κάτι βοηθητικό σήμερα αλλά σε πέντε λεπτά ή πέντε μήνες από τώρα να πεις ακριβώς τις αντίθετες λέξεις, παρόλο που το γεμάτο αγάπη περιεχόμενο παραμένει το ίδιο.

Μερικές φορές, όταν έχω συμβουλευτεί κάποιο άτομο, διαπιστώνω ότι αυτή ή αυτός στη συνέχεια συμβούλεψαν άλλα άτομα να κάνουν το ίδιο. Η πρόθεση τους ήταν καλή αλλά αυτό που ειπώθηκε για να εκφράσει ένα μήνυμα αγάπης μπορεί να είναι εντελώς άχρηστο για κάποιον άλλον. Αυτό το λάθος γίνεται, για να το τονίσω άλλη μια φορά, επειδή οι άνθρωποι τείνουν να μπερδεύουν τη

μορφή με το περιεχόμενο. Αυτό είναι ένα βασικό στοιχείο στην πρακτική των Μαθημάτων και ο λόγος για τον οποίο ο Ιησούς επισημαίνει ότι η ιδιαίτερη σχέση είναι ένας «θρίαμβος της μορφής επί του περιεχομένου» (Κ-16.Υ.12:1-4) - ένα λάθος που διαπράττουν όλες οι επίσημες θρησκείες. Όταν υπάρχουν ιερά άτομα, τελετουργίες, έθιμα, αντικείμενα, μέρη και λέξεις, καταλήγουν να αντανakλούν αυτόν το θρίαμβο του μίσους και του φόβου. Όταν ταυτίζεστε με το περιεχόμενο της αγάπης, ωστόσο, η μορφή γίνεται αυτόματα ευγενική και καλοσυνάτη. Η εκδήλωσή του στη μορφή μπορεί να είναι ασυνεπής, το περιεχόμενο όμως είναι ένα και οι περιορισμοί έχουν μετατραπεί γλυκά από την αγάπη σε βοήθεια. Σε αυτό το σημείο, ο Ιησούς μας ζητάει να χρησιμοποιήσουμε τους περιορισμούς μας, ως ένα μέσο για να θεραπεύσουμε το νου επιτρέποντας στην δική του θεραπευτική αγάπη να ενεργήσει μέσα από τον περιορισμένο μας εαυτό και να φτάσει σε άλλους περιορισμένους εαυτούς. Τότε δεν θεωρούμαστε ξεχωριστοί ή μοναδικοί, αλλά ως ένα μέλος της Υιότητας· όμως με την αγάπη και τη σοφία που οι άνθρωποι αναγνωρίζουν ότι μας κάνει διαφορετικούς, διότι δεν επιδιώκουμε πια να ικανοποιήσουμε τις προσωπικές ανάγκες που ενισχύουν τα ξεχωριστά συμφέροντα.

(Ε-21.4:5-6) Σταδιακά, μαθαίνει πώς ν' αφήνει τα λόγια του να επιλέγονται γι αυτόν σταματώντας ν' αποφασίζει ο ίδιος το τι θα πει. Αυτή η διαδικασία είναι μία ειδική περίπτωση μαθήματος στο βιβλίο εργασίας μαθητών που λέει «Θα κάνω πίσω και θ' αφήσω Αυτόν να οδηγήσει».

Κάνω ένα βήμα πίσω σημαίνει απομακρύνομαι από το εγώ. Δεν προσποιούμαι ότι δεν υπάρχει, αλλά απομακρύνομαι από την ταύτισή μου με αυτό φέρνοντας το σκοτάδι της ψευδαίσθησης του εγώ στο φως της αλήθειας του Αγίου Πνεύματος. Όταν ταυτίζομαι με το Άγιο Πνεύμα και το δικό του σύστημα σκέψης που βασίζεται στην συμπερίληψη, τα πράγματα δεν αλλάζουν απαραίτητα εξωτερικά· αυτό που αλλάζει είναι ο σκοπός που τους αποδίδεται. Καθώς αποσύρω τις κρίσεις μου για τους περιορισμούς και τις ατέλειες - δικές μου και των άλλων - επιτρέπω στο Άγιο Πνεύμα να τις ερμηνεύσει για μένα. Η καλοσύνη και η αγάπη του με βοηθούν να συγχωρήσω τον εαυτό μου, πράγμα που στη συνέχεια ανοίγει το δρόμο σε Εκείνον να διδάξει και σε άλλους την ίδια καλοσύνη μέσα από εμένα. Αυτό που πρώτα ήταν μια κατάρρα έχει γίνει τώρα ευλογία.

(Ε-21.4:7-9) Ο δάσκαλος του Θεού αποδέχεται τα λόγια που του προσφέρονται, και δίνει όπως λαμβάνει. Δεν ελέγχει την κατεύθυνση της ομιλίας του. Αφουγκράζεται και ακούει και μιλά.

Ακούω το μήνυμα συγχώρεσης του Αγίου Πνεύματος αντί για το παραμύθι της ενοχής του εγώ, επιτρέποντας στα δικά Του λόγια αγάπης να γίνουν δικά μου όπως έκανε και η Helen όταν της δόθηκαν τα Μαθήματα Θαυμάτων αφήνοντας στην άκρη το εγώ της και επιτρέποντας στον Ιησού να την οδηγήσει. Επειδή ο

Ιησούς ήταν για αυτήν σύμβολο της Αγάπης του Θεού, ενώθηκε με αυτήν την αγάπη με το να αρνηθεί να ενωθεί με το εγώ. Ο νους της ήταν ήρεμος, επιτρέποντάς της να «ακούει» τη φωνή του, να «αφουγκράζεται» το μήνυμα της αγάπης του, καθώς οι λέξεις έρεαν ελεύθερα μέσα από αυτήν. Υπό αυτήν την έννοια ο καθένας γίνεται ένα κανάλι επειδή όλοι μας ακούμε μια εσωτερική φωνή – δεν υπάρχει εξωτερική. Για αυτό το λόγο, τα Μαθήματα εστιάζουν στο να συνειδητοποιήσουμε την προσκόλληση του εγώ στο διαχωρισμό και στην ανάγκη του για ιδιαιτερότητα, τα οποία φέρνουμε στον Ιησού για να τα θεραπεύσει.

Ο Ιησούς ζήτησε επανειλημμένα από την Helen να ανταλλάξει τα δώρα του φόβου με τα δώρα του Θεού, λέγοντάς της με τόσα πολλά λόγια: «Δεν μπορώ να σου δώσω την αγάπη μου αν πρώτα δεν μου δώσεις το φόβο σου. Στην πραγματικότητα έχεις μόνο ένα χέρι και αν αυτό είναι γεμάτο με ενοχή, φόβο και ιδιαιτερότητα, δεν υπάρχει χώρος για αγάπη. Δεν μπορώ να σου πάρω την ενοχή και γι αυτό πρέπει να την εξετάσεις μαζί μου ώστε να μπορέσω να σου δείξω τι είναι, από που προέρχεται, γιατί την επέλεξες και τι έχεις χάσει με την λανθασμένη σου απόφαση. Έτσι θα έχεις ένα κίνητρο να μου την παραδώσεις και όταν το κάνεις, το άδριο χέρι σου θα γεμίσει με την Αγάπη του Θεού.»

Αυτό που επιταχύνει την επιστροφή σας στην εστία είναι να ζητάτε βοήθεια κάθε φορά που συνειδητοποιείτε ότι κάνετε πραγματική κάποια διαφορά ανάμεσα σε εσάς και κάποιον άλλο. Κάθε σκέψη που κάνετε η οποία σας διαφοροποιεί είναι σίγουρα από το εγώ – ένα προειδοποιητικό σημάδι που δεν μπορείτε να αγνοήσετε αν προσέχετε. Ωστόσο, προσπαθήστε να επιμένετε σε αυτήν και πάνω από όλα, προσπαθήστε να μην την δικαιολογείτε, να μην την εκλογικεύετε και να μην την υπερασπίζεστε. Απλώς πείτε: «Προφανώς πρέπει να βρίσκομαι στο σύστημα σκέψης του εγώ που βασίζεται στον διαχωρισμό, επειδή δεν κάνω κάποια κρίση για κάποιον την οποία θα ήμουν διατεθειμένος να κάνω για όλους, συμπεριλαμβανομένου του εαυτού μου.» Για να υπογραμμίσουμε την αρχή που συζητήσαμε νωρίτερα, οποιαδήποτε σκέψη κάνετε που δεν θα ίσχυε για όλους τους Υιούς πρέπει να προέρχεται από το εγώ. Δεν χρειάζεται να αναλύσετε ή να προσπαθήσετε να κατανοήσετε την κρίση, αλλά να αναγνωρίσετε τι είναι και με ποιο τρόπο ακυρώνει την υποκείμενη σκέψη ότι όλοι έχουν τις ίδιες ανάγκες, ενδιαφέροντα και στόχους.

Ως μαθητές των Μαθημάτων Θαυμάτων μας ζητείται πρώτα να μάθουμε και να εφαρμόσουμε τις διδασκαλίες τους. Μόλις το κάνουμε, η αγάπη για την οποία έχουμε κάνει χώρο θα λειτουργήσει μέσα από εμάς. Όποτε νιώθετε ότι έχετε να κάνετε σημαντικό έργο σε αυτόν τον κόσμο – π.χ. μια συγκεκριμένη αποστολή που σας έχει αναθέσει ο Ιησούς - πρέπει να χαμογελάσετε με κατανόηση και ευγένεια, συνειδητοποιώντας ότι το εγώ σας την έφερε πάλι. Η μόνη σας αποστολή είναι η συγχώρεση. Όποτε πιστεύετε ότι υπάρχει κάτι άλλο που θα έπρεπε να κάνετε, τρέξτε όσο πιο γρήγορα μπορείτε μακριά από τον εαυτό σας.

Αν κάποιος σας πει για την αποστολή σας, τρέξτε ακόμα πιο γρήγορα, επειδή θα θέλει κάτι από εσάς. Κανένας δεν έχει κάποια σημαντική δουλειά που θα έπρεπε να κάνει και που διαφέρει από κάποιου άλλου. Δεν θα είχε κανένα νόημα να σκεφτόμαστε διαφορετικά για έναν κόσμο που δεν υπάρχει. Το μόνο σημαντικό μας έργο είναι να αλλάξουμε το νου ο οποίος πιστεύει ότι υπάρχει ένας κόσμος, και μάλιστα κάτι σημαντικό που πρέπει να γίνει μέσα σε αυτόν.

Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι δεν κάνετε κάτι εδώ – τα σώματά μας δεν θα υπήρχαν για πολύ αν δεν λειτουργούσαν. Το ερώτημα είναι, ποιος είναι αυτός που λειτουργεί, το εγώ ή το Άγιο Πνεύμα; Γνωρίζετε ότι είναι το εγώ σας αν πιστεύετε ότι αυτό που κάνετε είναι σημαντικό ή ασήμαντο επειδή δεν είναι αυτό που κάνουν οι άλλοι. Το εγώ ευλογεί και τις δύο περιπτώσεις επειδή θρέφεται από τις συγκρίσεις της ιδιαιτερότητας. Όταν συγκρίνετε τον εαυτό σας με τους άλλους, θεωρώντας ότι εσείς είστε σημαντικοί και οι άλλοι δεν είναι επειδή ο Ιησούς σας ανέθεσε μια σημαντική αποστολή ή όταν πιστεύετε ότι είστε οι απόβλητοι της γης επειδή όλοι οι άλλοι έχουν αποστολές και εσείς δεν έχετε τίποτα σημαντικό να κάνετε, είναι το ίδιο πράγμα επειδή βλέπετε διαφορές εκεί που δεν υπάρχουν. Μια ψευδαίσθηση ντυμένη στα μπλε δεν έχει καμιά διαφορά από μια άλλη που είναι ντυμένη στα κόκκινα· μια ψευδαίσθηση ντυμένη με σημαντικότητα – που είναι πράγματι εγωιστική - δεν έχει διαφορά από μια ψευδαίσθηση ντυμένη με ασημαντότητα. Το κάθε τι που κάνει την αντίληψη των διαφορών πραγματική πρέπει να προέρχεται από το εγώ. Ο μόνος τρόπος με τον οποίο θα έπρεπε να σκέφτεστε τον εαυτό σας ότι έχει μια σημαντική λειτουργία είναι να αναγνωρίσετε ότι και όλοι οι άλλοι έχουν μια σημαντική λειτουργία επίσης: την συγχώρεση. Να θυμάστε, ότι οτιδήποτε σας διαφοροποιεί από τους άλλους προέρχεται από το εγώ. Δεν υπάρχει τίποτα άλλο που πρέπει να ξέρετε – όλοι οι περιορισμοί είναι εγγενώς οι ίδιοι όσον αφορά στο περιεχόμενο και τον σκοπό.

Όπως μας ζητά ο Ιησούς, φέρνουμε σε αυτόν τις λανθασμένες αντιλήψεις μας κατανοώντας ότι τις αντιλαμβανόμαστε επειδή θέλουμε να κάνουμε τις διαφορές πραγματικές, επειδή με αυτόν τον τρόπο διατηρούμε τις ξεχωριστές και ιδιαίτερες ταυτότητές μας. Το μόνο που χρειάζεται είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι σχεδόν ό,τι κάνουμε, λέμε, αισθανόμαστε ή σκεφτόμαστε δημιουργεί διαχωρισμό, καθώς δεν αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους ως ένα, όπου βλέπουμε τον καθένα να ικανοποιεί μια κοινή ανάγκη και μοιράζεται έναν κοινό στόχο. Δεν πρέπει, ωστόσο, να κρίνουμε τους εαυτούς μας για την περιορισμένη μας όραση, αλλά μάλλον να εξετάσουμε αυτές τις λανθασμένες αντιλήψεις και να συνειδητοποιήσουμε για ποιο λόγο τις επιλέγουμε. Αυτό είναι το αληθινό νόημα του να ζητάμε βοήθεια, κάτι που δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την κατανόηση της υποκείμενης μεταφυσικής των Μαθημάτων ότι ο κόσμος του διαχωρισμού είναι μια ψευδαίσθηση. Η σαφής κατανόηση αυτής της αρχής μας εμποδίζει να εμπλακούμε σε οποιαδήποτε

μορφή ιδιαίτερης σχέσης. Η πνευματική ιδιαιτερότητα είναι η χειρότερη από όλες λόγω της υποκριτικής της ατμόσφαιρας αγιότητας και σημαντικότητας. Ποτέ δεν συνειδητοποιούμε πλήρως πόσο διχαστική και επιθετική είναι η ιδιαιτερότητα και από αυτήν την άποψη, είναι χρήσιμο να έχουμε κατά νου ότι και τα Μαθήματα Θαυμάτων είναι μια ψευδαίσθηση. Χωρίς αμφιβολία είναι η πιο χρήσιμη, αλλά τα Μαθήματα παραμένουν αυτό που είναι: μια συλλογή λέξεων και εννοιών. Ακριβώς όπως οι άνθρωποι έχουν αυτοκτονήσει εξαιτίας της Βίβλου, έτσι και τώρα είναι πολύ κοντά στο να σκοτώνουν ο ένας τον άλλον εξαιτίας των Μαθημάτων, αν όχι σωματικά, τουλάχιστον ψυχολογικά από όσο γνωρίζω. Αυτό δεν θα συνέβαινε ποτέ αν δεν παίρναμε τη μορφή τους τόσο σοβαρά.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη το γεμάτο αγάπη περιεχόμενο των Μαθημάτων, όχι όμως και τη μορφή του, διότι τότε θα συνειδητοποιήσουμε ότι η αγάπη είναι η τέλεια Ενότητα, η οποία περιλαμβάνει τους πάντες. Είναι απαραίτητο να συνειδητοποιήσουμε πόσο πολύ θέλουμε να προσκολληθούμε στους περιορισμούς μας ή στους περιορισμούς των άλλων και στην αντίστασή μας να απομακρυνθούμε από το σύστημα του εγώ. Αυτό που μας βοηθάει να ανέβουμε τη σκάλα της συγχώρεσης είναι να συγχωρήσουμε τον εαυτό μας που δεν θέλει να την ανέβει. Στην αναρρίχησης μας δεν μας εμποδίζουν οι περιορισμοί, τα ελαττώματα ή οι ατέλειές μας που αντιλαμβανόμαστε, αλλά η αδυναμία μας να τα δούμε με τα ευγενικά μάτια της καλοσύνης που δεν βλέπουν λόγο για κρίση. Έτσι απελευθερωνόμαστε από τα εμπόδια στην ελεύθερη ροή της Αγάπης μέσα από τον περιορισμένο εαυτό μας, το μέσον με το οποίο μαθαίνουμε να θυμόμαστε την απεριόριστη φύση του Υιού του Θεού.

Επίλογος - Από τον περιορισμό στο Απεριόριστο

Καθώς ανεβαίνουμε τη σκάλα, είμαστε ευλογημένοι που έχουμε μέσα μας τόσο τα μέσα όσο και τον σκοπό. Η Αγάπη του Αγίου Πνεύματος είναι το μέσο που μας οδηγεί στην Αγάπη του Θεού, η οποία είναι ο Σκοπός. Οι σκοτεινές σκιές του εαυτού μας, τόσο περιφρονημένες και μισητές – είτε τις αντιλαμβανόμαστε στον εαυτό μας είτε τις προβάλλουμε σε άλλους - μεταμορφώνονται μέσω της συγχώρεσης σε φάρους φωτός που φωτίζουν το ταξίδι μας. Η όραση του Χριστού φανέρωσε τον νέο τους σκοπό και αυτό που δημιουργήθηκε να αντιπροσωπεύει το μίσος και το φόβο έγινε το μέσον που θα μας οδηγήσει στην εστία όπου μας περιμένει η Αγάπη σε ήσυχη χαρά.

Θα κλείσουμε διαβάζοντας το μάθημα 302. Το πρώτο μέρος είναι η προσευχή μας προς το Θεό που απηχεί την προσευχή προς τον εαυτό μας να συγχωρήσουμε την αγάπη που δεν χρειάζεται συγχώρεση, αποδεχόμενοι την αγιότητα που βρίσκεται ακριβώς πέρα από την πίστη στον περιορισμό και στην έλλειψη. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, ο Ιησούς μας διδάσκει ότι ο Θεός είναι η μόνη αλήθεια και η αγάπη ο μόνος μας στόχος. Ωστόσο, αυτή η αγάπη βρίσκεται μέσα μας καθώς προχωράμε προς την αγάπη που είναι ο Εαυτός μας. Είναι αυτή η Αγάπη στην οποία επιστρέφουμε και ταυτόχρονα είναι αυτή η Αγάπη που βιώνουμε στις παρακάμψεις της ζωής που μας οδηγεί στο Απεριόριστο μέσω των περιορισμών. Και έτσι δεν παρακάμπτουμε τις εμπειρίες μας στον κόσμο αλλά επιτρέπουμε να χρησιμοποιηθούν από την Αγάπη που εκπροσωπεί ο Ιησούς, ο οποίος συνεργάζεται μαζί μας στην αναρρίχηση της σκάλας μέχρι να φτάσουμε στο Σπίτι μας - αφού ο περιορισμός έχει διαλυθεί στο Απεριόριστο και ο Υιός του Θεού έχει επιστρέψει στον Υιό του Θεού.

Εκεί όπου το σκοτάδι ήταν βλέπω το φως.

Πατέρα, τα μάτια μας επιτέλους ανοίγουν. Ο ιερός σου κόσμος μας περιμένει, καθώς επιτέλους η όρασή μας αποκαθίσταται και μπορούμε να δούμε. Πιστεύαμε ότι υποφέραμε. Όμως, είχαμε ξεχάσει τον Υιό που Εσύ δημιούργησες. Τώρα βλέπουμε ότι το σκοτάδι είναι δική μας φαντασίωση και το φως είναι εκεί για να το κοιτάξουμε. Η όραση του Χριστού κάνει το σκοτάδι φως, γιατί ο φόβος πρέπει να εξαφανιστεί, όταν η αγάπη έχει έρθει. Ας συγχωρέσω τον ιερό Σου κόσμο σήμερα, για να μπορέσω να κοιτάξω την ιερότητά του και να κατανοήσω ότι καθρεφτίζει την δική μου.

Η Αγάπη μας μάς περιμένει καθώς πηγαίνουμε προς Αυτόν που βαδίζει δίπλα μας δείχνοντάς μας τον δρόμο. Αυτός δεν αποτυγχάνει σε τίποτα. Αυτός είναι το τέλος που επιζητάμε, και Αυτός είναι το Μέσο για να πάμε σ' Αυτόν.